

*Муаллим зоти
эзгулик ва
маърифат
йўлининг беминнат
чароғбонидир.*

Алишер НАВОИЙ

ЎЗБЕКИСТОН ЎҚИТУВЧИ ВА МУРАББИЙЛАРИГА

Муҳтарам муаллим ва мураббийлар!

Қадрли устозлар!

Аввалимбор, сизларни умумхалқ байрами — Ўқитувчилар ва мураббийлар куни билан чин қалбимдан табриклаб, барчангизга юксак ҳурмат-эҳтиромимни билдираман.

Бугун дунёдаги энг улуф ва шарафли касб эгаси бўлган азиз устозларга самимий тилакларимизни изҳор этар эканмиз, буюк мутафаккир бобомиз Алишер Навоининг "Муаллим зоти эзгулик ва маърифат йўлининг беминнат чароғбонидир" деган ҳикматли сўзлари беихтиёр ёдимишга тушади.

Бундай юксак ва ҳаққоний баҳолар фарзандларимизни жисмоний ва маънавий етук, баркамол инсонлар этиб ўстириш, вояга етказишдек эзгу ва масъулиятли ишни ўз зиммасига олган юртимиздаги минг-минглаб жонкуяр устоз ва мураббийлар, ҳурматли домлаларимиз шаънига муносаб эканини барчамиз бугун чуқур англаймиз.

Ҳақиқатан ҳам, кўз нури ва қалб кўрини, бутун онгли ҳаётини ёш авлодга билим

ва тарбия беришга, уларни миллий ва умуминсоний қадрятлар руҳида камол топтиришга багишлаган, бир сўз билан айтганда, Ватанимизнинг эртанги кунининг пойдеворини яратадиган сиз азизларнинг кундалик олижаноб меҳнатингиз олдида таъзим этсак арзиди, албатта.

Ҳеч шубҳасиз, бу йилги байрамнинг "Баркамол авлод йили"да, унинг юксак мақсад ва вазифаларига ўғун ва ҳамоҳанг тарзда кенг нишонланадиганни бу айёмага алоҳида кўтаринки рух бағишламоқда.

Азиз юртдошлар!

Биз мустақилликнинг биринчи йилларидан бошлаб таълим соҳасида эски ёндашувлардан бутунлай воз кебиб, янгича тамойилларга, миллий қадрят ва анъана-ларимизга, илгор жаҳон тажрибасига асосланиб, ҳаётимизни тубдан янгилаш, узоқ ва давомли мақсадларимизни амалга ошириш учун таълим ва тарбия соҳасига устувор аҳамият қаратиб, бор куч ва имкониятларимизни шу йўлда сафарбар этмоқдамиз.

(Давоми 2-бетда.)

ЭНГ УЛУФ ВА ШАРАФЛИ КАСБ ЭГАДАРИГА ЭХТИРОМ

BAYRAMINGIZ
MUBORAK
BÖLSIN!

Пойтахтимиздаги «Туркестон» санъат саройида 1 октябрь — Ўқитувчилар ва мураббийлар куни умумхалқ байрами муносабати билан байрам тантанаси бўлиб ўтди.

(Давоми 4-бетда.)

Ўзбекистон Республикаси Президентининг Фармони

ЎҚИТУВЧИ ВА МУРАББИЙЛАР КУНИ МУНОСАБАТИ БИЛАН ТАЪЛИМ-ТАРБИЯ ТИЗИМИДА АЛОҲИДА ЎРНАК КЎРСАТГАН ХОДИМЛАРДАН БИР ГУРУХИНИ МУКОФОТЛАШ ТЎҒРИСИДА

Ватанимизнинг маънавий-маърифий салоҳиятини юксалтириш, ёш авлодни она юрга мұхаббат, истиқлол ғояларига садоқат, миллий ва умумбашарий қадрятлар ўғунлиги руҳида ҳар томонлама баркамол қилиб вояга етказиш, уларга фан асосларини ҳамда замонавий касб-хунарларни ўргатишдаги жонкуярлиги, таълим-тарбия соҳасидаги кўп йиллик самарали меҳнати ва жамоат ишларидаги фаол иштироки учун куйидагиларга фахрий унвонлар берилсин:

«Ўзбекистон Республикаси халқ ўқитувчиси»

Астанов Бахшилло Тешаевич — Жондор туманинда 18-умумий ўрта таълим мактабининг биология фани ўқитувчиси, Бухоро вилояти

**«Ўзбекистон
Республикасида
хизмат кўрсатган халқ
таълими ходими»**

Норбутаева Рабия Юлдашевна — Қарши транспорт касб-хунар коллежининг махсус фан ўқитувчиси, Қашқадарё вилояти

Нормухамедова Гулчехра Нуримовна — Тошкент шаҳридаги имкониятлари чекланган шахслар учун ихтиносослаштирилган Республика

касб-хунар коллежининг махсус фан ўқитувчиси

Розумбетов Ибадулла

Шарипович — Тўрткўл туманинда 40-умумий ўрта таълим мактабининг математика фани ўқитувчиси, Қорақалпоғистон Республикаси

Тошпулатова Гулнора

Абдирасоловна — Нуробод туманинда 26-умумий ўрта таълим мактабининг физика фани ўқитувчиси, Самарқанд вилояти

**«Ўзбекистон
Республикасида
хизмат кўрсатган
ёшлар мураббийси»**

Аҳадова Дилбархон Абдумаликовна — Наманган туманинда 32-умумий ўрта

таълим мактабининг тарих фани ўқитувчиси, Наманган вилояти

Бегимқулова Ханифа Кулниязовна — Қумкўргон туманинда 2-умумий ўрта таълим мактабининг биология фани ўқитувчиси, Сурхондарё вилояти

Гаппарова Зульфия

Сардоба туманинда Бўстон қишлоқ хўжалиги касб-хунар коллежи директорининг маънавий-маърифий ишлар бўйича ўринбосари, Сирдарё вилояти

Каримов Юлдош Халилович

— Бахмал туманинда 9-умумий ўрта таълим мактабининг ўзбек тили ва адабиёти фани ўқитувчиси, Жиззах вилояти

Курбанов Марат Галиевич

— Яккама-якка кураш бўйича Республика олий спорт маҳорати мактабининг бокс бўйича катта мураббийи, Бокс бўйича Ўзбекистон ўсмирлар терма жамоаси бош мураббийи

(Давоми 2-бетда.)

ГАЗЕТАНИ ВАРАҚЛАГАНДА

ҚАЛБДА ФАХР ВА МАСЬУЛИЯТ ҲИССИ

бугунги кун ўқитувчилари ана шу тайғулар билан истиқболни кўзламоқда

6-бет

ИБРАТ — ТАРБИЯ АСОСИ

20-бет

ЎЗБЕКИСТОН ЎҚИТУВЧИ ВА МУРАББИЙЛАРИГА

(Давоми. Боши 1-бетда.)

Моҳияти ва аҳамиятига кўра чиндан ҳам ноёб Кадрлар тайёрлаш миллий дастури ва унинг узвий давоми бўлган Мактаб таълимини ривожлантириш дастури бугунги кунда ҳаёт синовидан ўтиб, ўз ҳосилини берадигани, халқаро жамоатчилик томонидан эътироф этилаётгани барчамизга ҳақли равишда бурур-ифтихор бағишлидай.

Яқинда Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг юксак минбаридан туриб, Ўзбекистоннинг мустақиллик йилларида — тарихан қисқа бир давра эришган, шу жумладан, таълим ва маърифат соҳасида кўлга киритган ютуқ ва марралари ҳақида келтирилган маълумотлар йигилгандарда катта қизиқиш ва ҳавас ўйғотди.

Энг муҳими, ана шу давр мобайнида чукур ўйланган ва аниқ мақсадга йўналтирилган ҳолда амалга оширган улкан ишларимиз натижасида мамлакатимиз дунёдаги тараққий топган давлатлар қаторида 12 йиллик мажбурий умумий ва ўрта маҳсус таълим тизимиға ўтгани Ўзбекистонимиз эришган ютуқларнинг яққол тасдиғи сифатида қабул қилинди.

Ҳақиқатан ҳам, мамлакатимизда кейинги ўн-ўн иккى йил мобайнида 1 минг 394 та касб-хунар коллежи, 142 та академик лицей, 9 минг 772 та мактаб, ўнлаб олий ўкув юртлари янгитдан бунёд этилгани, реконструкция қилингани ва капитал таъмирланганинг ўзи тарихимизда илгари ҳеч кўрилмаган улкан ҳодисадир.

Ана шундай эзгу ишларимизнинг давоми сифатида маҳсус дастурлар бўйича 1 минг 200 та болалар спорти обьекти барпо этилгани, 278 та мусиқа ва санъат мактабини янгитдан куриш ва реконструкция қилиш ишлари олиб борилаётганини таъкидлаш лозим.

Айни вақтда ушбу масканларни замонавий талаблар асосида жихозлаш, ўкув жараёнига илғор педагогик ва ахборот-коммуникация технологиялари, интернет тизимини кенг жорий қилиш, ўкув-машгулот ва лаборатория хоналарини ташкил этиш, дарслик ва кўлланмаларнинг янги авлодини яратиш, малакали педагог ва мураббий кадрлар тайёрлаш учун қанчаканча меҳнат, куч ва маблағ сарфлангани ҳақида, ўйлайманки, ортиқча гапиришнинг ҳожати йўқ.

Яна бир муҳим томони — узоқни кўзлаб амалга ошираётган бундай ишларимиз нафақат шаҳар ва қишлоқларимиз қиёфасини, балки бутун жамиятимиз, аввало, ўшларимизнинг дунёқарашини, уларнинг сиёсий, хукукий ва маданий савишини ўзгартириб, мамлакатимизнинг дунё миқёсидаги обрўэтиборини юксалтиришда мустаҳкам пойдевор бўлаётгани билан айниқса эътиборлидир.

Албатта, олдимизда турган эзгу мақсадларимизга эришиш йўлида яратилган барча кенг имкониятлар эътироф этилаётган бир пайтда, биз энг аввало бунёд этилаётган шароитларга бамисоли жон ва куч берадигани, уларни ишга солаётган муаллим ва мураббийларнинг оғир ва масъулиятли меҳнатининг ўрни ва аҳамиятини чукур англаб, уларни муносиб қадрлаш ва ба-

холаш барчамизнинг доимий эътиборимиз марказида туришини яхши тушунамиз.

Айни шу мақсадда педагог ходимларни моддий ва маънавий кўллаб-куватлаш, уларнинг меҳнатини рағбатлантириш, иш хақини ошириш бўйича янги тизим жорий этиш, ўқитувчилик, мураббийлик, маърифат соҳасида жонкуярлик ва фидойилик кўрсатадиган инсонларни Ватанимизнинг юксак унвонлари, орден-медаллари ва мукофотлари билан тақдирлаш масалаларини ўзимизнинг бурчимиз деб ҳисоблаймиз ва бундан кейин ҳам шундай бўлажак, иншоолло.

Бу ҳақда фикр юритар эканмиз, диккатингизни яна бир маъсалага жалб этишини истардим. Расмий маълумотларга кўра, сўнгги йиллarda педагогика йўналиши бўйича олий ўкув юртларига ҳужжат топшираётган абитуриентлар сони энг юқори кўрсаткини, яъни 22,6 фоизни ташкил этмоқда.

Агарки, бу ниманинг далолати, деб сўраса, мен, бу биринчи навбатда мамлакатимизда ўқитувчилик чиндан ҳам шарафли касбга айланадиган, ёшларимиз ўз ўрним, ўз баҳтимни айнан шу касб орқали топаман, деб астойдил интилаётганинг далолатидир, деб айтган бўлардим.

Биз мамлакатимизни модернизация қилиш, ҳаётимизни янада эркинлаштириш ҳисобидан дунёдаги тараққий топган давлатлар қаторига киришни ўз олдимизга буюк мақсад қилиб кўйган эканмиз, таълим-тарбия соҳасидаги ишларни асло бўшаширмасдан, янги ва юксак босқичга кўтаришни замоннинг ўзи талаб этимоқда.

Барчамизга аёнки, бугун ҳаёт шиддат билан ўзгариб, ёшларнинг онги ва қалбини эгаллаш учун турли интилиш ва ҳаракатлар тобора кучайиб бормоқда.

Ана шундай мураккаб бир ва зиятда миллий ўзлигини, кимнинг, қандай буоқ зотларнинг вориси эканини, Ватан туйғусини чукур англайдиган, иродаси мустаҳкам, юксак маънавияти ёш авлодгина бизга ёт ва бегона бўлган заарарли таъсир ва оқимларга қарши турла олади.

Фарзандларимизни ана шундай эзгу фазилатлар руҳида тарбиялашда менинг энг яқин маслақдошим, кўмаким ва суюнчим бўлган сиз, муҳттаром муаллим ва мураббийлар ўзингизнинг билим ва тажрибангизни, кучайрат ва маҳоратингизни аямайтис, деб ишонамиз.

Фурсадтан фойдаланиб, сиз азизларимга — юртимиздаги барча ўқитувчи ва мураббийларга Ватанимизнинг буғунги равнаси, эртанги истикболи йўлидаги масъулиятли меҳнатингиз учун ҳалқимиз номидан, ўз номимдан яна бир бор чукур миннатдорлик изҳор этишини ҳам қарз, ҳам фарз деб биламан.

Кадрли дўстлар!

Барчанинг кутлуғ байрамнингиз билан самимий табриклиб, сизларга янги-янги ютуқлар, сиҳат-саломатлик ва баҳту саодат, хонадонларингизга тинчлик-хотиржамлик тилайман.

Умрингиздан барака топинг, ҳеч қачон кам бўлманс, азиз устозлар!

**Ислом КАРИМОВ,
Ўзбекистон Республикаси
Президенти**

Ўзбекистон Республикаси ЎҚИТУВЧИ ВА МУРАББИЙЛАР КУНИ ТИЗИМИДА АЛОҲИДА ЎРНАК МУКОФОТЛАШ

(Давоми. Боши 1-бетда.)

Киямова Зульфия Султановна

— Қарши шаҳридаги 29-умумий ўрта таълим мактабининг немис тили фани ўқитувчи, Қашқадарё вилояти

Мавланова Хафиза Шариповна

— Сирдарё туманидаги 21-умумий ўрта таълим мактабининг тарих фани ўқитувчи, Сирдарё вилояти

Мамадалиев Исомиддин Имомалиевич

— Янгиқўргон туманидаги 5-умумий ўрта таълим мактабининг география фани ўқитувчи, Наманган вилояти

Мамуров Эргаш Джуманович

— Жиззах олимпия заҳиралари коллежининг белбоғли кураш бўйича мураббий, Жиззах вилояти

Матмуратов Ихтиёр Курбанбаевич

— Шовот туманидаги 5-умумий ўрта таълим мактабининг математика фани ўқитувчи, Андикон вилояти

Петрова Раиса Олеговна

— Олмалиқ кончилик касб-хунар коллежининг физика фани ўқитувчи, Тошкент вилояти

Рахманова Раънохон Мухтаровна

— Олтинсой туманидаги 22-умумий ўрта таълим мактабининг кимё фани ўқитувчи, Сурхондарё вилояти

Рахматов Ярош Гадоевич

— Фиждуон туманидаги 14-умумий ўрта таълим мактабининг тасвирий санъат ва измачилик фани ўқитувчи, Бухоро вилояти

Холикова Одинахон Носировна

— Кува туманидаги 16-умумий ўрта таълим мактабининг бошланғич синф ўқитувчи, Фарғона вилояти

Халимов Тўра

— Бухоро давлат университети қошидаги 4-академик лицейнинг тарих фани ўқитувчи

II даражали «Соғлом авлод учун» ордени билан

Баратова Мурават Рахимовна

— Бекобод тиббиёт коллежининг махсус фан ўқитувчи, Тошкент вилояти

Бобоева Нодира Махмудовна

— Чироқчи туманидаги 3-умумий ўрта таълим мактабининг бошланғич синф ўқитувчи, Қашқадарё вилояти

Тураев Фарҳод Рустамович

— Яккана-якка кураш бўйича Республика Олий спорт маҳорати мактабининг дзюдо бўйича мураббий, Тошкент шаҳри

«Дўстлик» ордени билан

Алиева Шарофатхон Абдувалиновна

— Ҳўжаобод туманидаги 17-умумий ўрта таълим мактабининг география фани ўқитувчи, Андикон вилояти

Ганиев Исламкул Туйчиевич

— В.Успенский номидаги Республика мусиқа академик лицейнинг ўқитувчи, Тошкент шаҳри

Камалова Паршагуль Даулетмуратовна

— Нукус давлат педагогика институти қошидаги 1-академик лицейнинг биология фани ўқитувчи, Коқалпостон Республикаси

«Шуҳрат» медали билан

Абдиева Рӯзихол Якубона

— Олот туманидаги 13-умумий ўрта таълим мактабининг француз тили фани ўқитувчи, Сурхондарё вилояти

Абдикамалова Хурлиман Абдиразаховна

— Нукус педагогика коллежининг физика фани ўқитувчи, Коқалпостон Республикаси

Абдуллаев Муҳтор Сайдуллаевич

— Янгиқўргон туманидаги 9-умумий ўрта таълим мактабининг ўзбек тили ва адабиёти фани ўқитувчи, Сурхондарё вилояти

Аннакуловна Назокат Эшалиевна

— Термиз шаҳридаги 6-умумий ўрта таълим мактабининг рус тили ва адабиёти фани ўқитувчи, Сурхондарё вилояти

Ахмадалиева Саида Абдулхамидовна

— Наманган шаҳридаги 60-умумий ўрта таълим мактабининг ўзбек тили ва адабиёти фани ўқитувчи

Президентининг Фармони

МУНОСАБАТИ БИЛАН ТАЪЛИМ-ТАРБИЯ КЎРСАТГАН ХОДИМЛАРДАН БИР ГУРУХНИ ТЎФРИСИДА

Ахтаев Фарход Умизако-вич — Пахтакор туманинаги 17-умумий ўрта таълим мактабининг жисмоний тарбия фани ўқитувчи, Жиззах вилояти

Бекмуратова Арзайм Да-улетмуратовна — Тахиатош шаҳридаги 8-мактабгача таълим муассасаси тарбиячиси, Корақалпогистон Республикаси

Бойматов Султон Курашевич — Арнасой туманинаги 15-умумий ўрта таълим мактабининг физика фани ўқитувчи, Жиззах вилояти

Болтаева Гулсина Файзуллаевна — Зафаробод туманинаги 3-умумий ўрта таълим мактабининг рус тили ва адабиёти фани ўқитувчи, Жиззах вилояти

Ботиров Шавкат Жонибекович — Кўшкўпир туманинаги 47-умумий ўрта таълим мактабининг меҳнат таълими фани ўқитувчи, Хоразм вилояти

Вахобов Ахмаджон — Бўз туманинаги 10-умумий ўрта таълим мактабининг тарих фани ўқитувчи, Андикон вилояти

Ёрматов Илхомжон Ибра-гимович — Дангара транспорт касб-хунар коллежи директорининг ўқув ишлари бўйича ўринбосари, Фарғона вилояти

Ибрагимова Ойдин Абду-рахимовна — Мирзо Улуғбек туманинаги 525-мактабгача таълим муассасаси логопеди, Тошкент шаҳри

Избосаров Абдулоҳим Абдурашидович — Бешарик туманинаги 44-умумий ўрта таълим мактабининг кимё фани ўқитувчи, Фарғона вилояти

Исмаилова Дильбар Му-рахмединва — Ҳамза машиий хизмат кўрсатиш касб-хунар коллежининг маҳсус фан ўқитувчи, Тошкент шаҳри

Каипназаров Клишбай Каржауевич — Нукус туманинаги 3-умумий ўрта таълим мактабининг жисмоний тарбия фани ўқитувчи, Корақалпогистон Республикаси

Қаюмова Махмудаҳон — Намангандаги давлатбод енгил саноат касб-хунар коллежининг маҳсус фан ўқитувчи, Наманганд вилояти

Кулманова Улжан Туйчи-евна — Пахтакор туманинаги 35-умумий ўрта таълим мактабининг тарих фани ўқитувчи, Самарқанд вилояти

Кушаев Рахимжан Балта-баевич — Амударё туманинаги 11-умумий ўрта таълим мактабининг жисмоний тарбия фани ўқитувчи, Корақалпогистон Республикаси

Мирзаев Обиджон Мўми-нович — Ўзбекистон туманинаги 26-умумий ўрта таълим мактабининг жисмоний тарбия фани ўқитувчи, Фарғона вилояти

Мирзаева Угилой Ҳаки-мовна — Холос туманинаги 12-умумий ўрта таълим мактабининг ўзбек тили ва адабиёти фани ўқитувчи, Сирдарё вилояти

Мирзаева Фарғат Жура-кобиловна — Қарши давлат университети қошидаги ака-демик лицейининг кимё фани ўқитувчи, Қашқадарё вилояти

Мирмаҳсудова Мавлуда Буриевна — Тошкент темир йўл транспорти муҳандислари институти қошидаги Миробод академик лицейининг ўзбек тили ва адабиёти фани ўқитувчи, Тошкент шаҳри

Набиева Парода Расул-матовна — Ангрен шаҳар кимё саноати касб-хунар коллажининг рус тили ва адабиёти фани ўқитувчи, Тошкент вилояти

Раматуллаева Оразгул Салиевна — Тахиатош ижти-мой-иктисодиёт ва педагогика касб-хунар коллежининг маҳсус фан ўқитувчи, Корақалпогистон Республикаси

Расулов Абдусалим Шаймарданович — Шеробод туманинаги 34-умумий ўрта таълим мактабининг француз тили фани ўқитувчи, Сурхондарё вилояти

Расурова Максад Парма-новна — Қамаша туманинаги 4-Мехрибонлик уйининг тарбиячиси, Қашқадарё вилояти

Рафиева Дилфуза Турсыновна — Фиждуон курилиши ва коммунал хўжалик касб-хунар коллежининг маҳсус фан ўқитувчи, Наманганд вилояти

Рахманова Иноят Мухта-ровна — Олтинсой машиий хизмат кўрсатиш касб-хунар коллежининг маҳсус фан ўқитувчи, Сурхондарё вилояти

Сабуров Мақсадбек Жуманиязович — Хива қишлоқ хўжалиги касб-хунар коллежининг математика фани ўқитувчи, Хоразм вилояти

Сайибов Бегдулла Таша-нович — Хатирчи туманинаги 9-умумий ўрта таълим мактабининг мусиқа фани ўқитувчи, Навоий вилояти

Сапаров Мамадиёр Ражабовиҷ — Оқдарё машиий хизмат кўрсатиш касб-хунар коллежи директорининг маънавий маърифий ишлар бўйича ўринбосари, Самарқанд вилояти

Сулайманов Абдулхағуз Рузиматовиҷ — Избоскан туманинаги 10-умумий ўрта таълим мактабининг тарих фани ўқитувчи, Андикон вилояти

Ташанов Раббим Уролбо-евич — Булунғур туманинаги болалар ва ўсмирлар спорт мактабининг юнон-рум кураши бўйича бош мураббийи, Самарқанд вилояти

Темирбаева Муккарар Қалбаевна — Ўртачирчик туманинаги 28-умумий ўрта таълим мактабининг қозоқ тили ва адабиёти фани ўқитувчи, Тошкент вилояти

Усманов Қодиржон Асқа-рович — Чорток туманинаги 5-умумий ўрта таълим мактабининг тасвирий санъат ва чизмачилик фани ўқитувчи, Наманганд вилояти

Файзиев Тоҳирбой Жахаровиҷ — Паркент туманинаги 29-болалар мусиқа ва санъати фани ўқитувчи, Сирдарё вилояти

Ўзбекистон Республикаси
Президенти

Тошкент шаҳри,
2010 йил 29 сентябрь

ат мактабининг ўқитувчи, Тошкент вилояти

Фаттахов Мирзахмад Азизовиҷ — Тошкент тўқимачилик ва енгил саноат институти қошидаги академик лицейининг физика фани ўқитувчи

Хакимова Ҳавасхон Матматкаримовна — Қувасой саноат касб-хунар коллежининг маҳсус фан ўқитувчи, Фарғона вилояти

Халилова Мамлакат Камоловна — Бухоро туризм касб-хунар коллежининг маҳсус фан ўқитувчи, Бухоро вилояти

Ҳамракулова Махабатхон Абдураимовна — Бўз педагогика коллежининг маҳсус фан ўқитувчи, Андикон вилояти

Хужакулова Гулбibi Рабанаевна — Бухоро нефть ва газ саноати касб-хунар коллежининг маҳсус фан ўқитувчи, Наманганд вилояти

Хусанова Раъно Абдуллаевна — Поп қишлоқ хўжалиги касб-хунар коллежининг маҳсус фан ўқитувчи, Наманганд вилояти

Шарипова Моҳира Ахматовна — Ширин энергетика ва машиий хизмат касб-хунар коллежининг кимё-биология фани ўқитувчи, Сирдарё вилояти

Шодмонова Дилором Бахромовна — Қарши туманинаги 52-умумий ўрта таълим мактабининг биология фани ўқитувчи, Қашқадарё вилояти

Шукурова Муборак Сайткосимовна — Марҳамат туманинаги ўқувчиларнинг «Био-экосан» маркази директори, Андикон вилояти

Шукурова Курбаной Абдуразаковна — Сардоба туманинаги 14-умумий ўрта таълим мактабининг математика ва информатика фанлари ўқитувчи, Сирдарё вилояти

Эгамбердиева Малоҳат Носировна — Жомбай туманинаги 51-умумий ўрта таълим мактабининг инглиз тили фани ўқитувчи, Самарқанд вилояти

Эсанов Элмурод Ҳоликулович — Миришкор туманинаги 3-умумий ўрта таълим мактабининг бошланғич синф ўқитувчи, Қашқадарё вилояти

Якубов Махмадраҳим Сарievich — Узун машиий хизмат кўрсатиш касб-хунар коллежининг маҳсус фан ўқитувчи, Сирдарё вилояти

Ғаниев Шерали Ўрқовиҷ — Оқдарё туманинаги 2-умумий ўрта таълим мактабининг математика фани ўқитувчи, Самарқанд вилояти

Ҳакимова Танзила Нориевна — Кармана туманинаги 1-умумий ўрта таълим мактабининг бошланғич синф ўқитувчи, Наманганд вилояти

Бу гал сайёҳлар гуруҳига хизмат қилаётган автобуслар карвони Темурийлар тарихи давлат музейи томон йўл олди.

Қадрли устоз-мураббийларимиз илм-фан, санъат, маданият ривожига кўшган ҳиссаси орқали бутун жаҳонга ибрат бўлган буюк аждодларимиз ҳаётни, улар томонидан амалга оширилган улкан бунёдкорлик ишлари билан яқиндан танишдилар.

Музейга келган хурматли устозлар саёҳат давомида ўзаро фикр алмашдилар, китоблардан олган билимларини сафар таассуротлари, жонли тасаввурлар билан яна бир карра бойтдилар.

БАЙРАМ ТАДБИРЛАРИ

И.Каримов

(Давоми 4-бетда.)

(Давоми. Боши 1-бетда.)

Юртимиз таълим тизимида мұваффакияттарнинг ҳалқаро мікәсда эътироф этилишида оддий муаллимнинг ҳам бекиёс хиссаси бор. Очиги, ўтган ҳафтада БМТ Баш Ассамблеясининг Мингийллик ривожланиш мақсадлари бўйича олий даражадаги ялпи мажлисида ушбу эътирофнинг яна бир бор жаҳон жамоатчилари томонидан тан олиниши ҳар бир ўқитувчиди, умуман барча юртдошларимиз қалбини фарх ва ифтихорга тўлдиргани рост. Айниқса, Юртбошимизнинг олий минбардан туриб айтган юртимизда ҳар йили таълим учун сарфланаётган ҳаражатлар ялпи ички маҳсулотнинг 10–12 фойзини ташкил этиши ва ҳолбуки, жаҳон тажрибасида бу кўрсаткич 3–5 фойздан ошмаслиги хусусидаги далиллари барчанинг эътибори ва эътирофига сазовор бўлди.

Айниқса, мамлакатимизда амалга оширилган Кадрлар тайёрлаш миллий дастури ижро-

Reportaj

умуминсоний қадриятлар асосида маънан пок, билимли ва жисмонан соғлом бўлиб камолга етётганида, ҳалқаро фан олимпиадалари ва спорт мусобакаларида эришаётган мұваффакиятларида кўриш мумкин.

Кече пойтахтимизнинг мұхташам «Туркистон» санъат саройида 1-октябр — Ўқитувчилар ва мураббийлар куни умумхалқ байрамига бағишиланган тантанада соҳа ходимлари юзидағи қувонч айни ўша ютуқлар эпкни эканлиги кишига фурур бағишилади.

Байрам шодиёналари «Туркистон» саройининг олд саҳнида Республика Ўқувчилар саройининг тарбияланувчилари томонидан чалинган карнай-сурнай ва доира садолари билан бошлианди.

Сарой фойесида улар иштирокида ОАВ учун сұхбатлар ўтказилди. Барчанинг юзида табассум, барчанинг меҳнатлари

ган давлатлар қаторига киришиň ўз олдимизга буюк мақсад қилиб қўйган эканмиз, таълимтарбия соҳасидаги ишларни асло бўшаштирасдан, янги ва юксак босқичга кўтариши замонинг ўзи талаб этмоқда».

Дарҳаққат, ўқитувчига давлат раҳбари томонидан бутун ҳалқ номидан билдирилган ишонч беихтиёр унинг кўзларига ёш қалқитди. Қалбida ўзига ишонч, янги куч-ғайрат ўйғотди.

Бу байрам табригининг ҳар бир сўзи маъно-мағзини чукур хис этаётган, қалбida ўз касбига нисбатан фарх туйгуси янада аллангаланган ўқитувчи юзидағи ишончдан нишона.

Бугун ҳар бир ўқитувчи ўз дарсларига янгилек олиб киришга масъулият билан қараб, замонавий ахборот технологияларидан моҳирона фойдаланишга ҳаракат қилмоқда. Бундай педагогларни кашф этишда «Йилнинг энг яхши фан ўқитувчиси» кўрик-танлови катта аҳамиятга эга. Танловнинг илк босқичидан якуний турига кадар етиб келган ва ўз фани

бўйича голиб деб топилган 14 нафар энг билимдон, энг тажрибали, энг моҳир педагог байрам тадбирининг азиз меҳмонлари сифатида саҳнага таклиф этилди ва уларга эсдалик совалари топширилди.

Тантаналар давом этар, Президентимизнинг ўқитувчиларга йўллаган табригидаги ҳаётбахш ва қайноқ жумлалар ҳар бир иштирокчи юрагида акс садо берар, мусиқа ва қўшиқ садолари жаранглар экан, бундай ҳолатга гувоҳ бўлишнинг ўзи кишига аъло кайфият бағишилади.

Минбарга кўтарилиб, «Йилнинг энг яхши фан ўқитувчиси» кўрик-танлови голиблари номидан сўз олган Наманган вилояти Мингбулоқ туманинаги 15-умумтаълим мактаби инглиз тили фани ўқитувчиси Феруза Эрккулованинг ҳаяжони бир олам:

— Хозиргина барчамизга ўқиб эшиттирилган Президент Ислом Каримовнинг Ўзбекистон ўқитувчи ва мураббийларига табриги шунчаки кутлов эмас, унинг мазмун-моҳиятида мамлакатимизда амалга оширилаётган таълим сиёсати ўзининг қиска ва лўнда ифодасини топган. Бу сўзлар ҳар бир ўқитувчи-мураббийнинг қалбida ўз касбига нисбатан раббатни оширибигина қолмай, уни масъулиятта ҳам ундейди. 2010 йилда вилоятимиз қишлоқлари қиёфасига кўрк бўлиб тушган 14та янги мактаб биноси, Зта мусиқа ва санъат мактаби, янги аэропортни кўрган кишининг баҳри дили очилади.

Санъаткорлар номидан сўзга чиқкан Ўзбекистон ҳалқ артистичи Екуб Аҳмедов, республика «Махалла» хайрия жамғармаси бошқаруви раисининг биринчи ўринбосари Раҳматилла Шералиев мешақатли ва шарафли касб эгаларига ўз самимий тилакларини изҳор этиш баробарида улар меҳнатисиз мамлакат истиқболини тасаввур қилиб бўлмаслигини яна бир бор таъкидлайдилар.

Барча ҳаяжонда... Зоро, Юртбошимиз табригига бутун элнинг устозларга нисбатан билдиражак тилаги, умид-истаги мужассам. Жумладан, табрикда шундай дейилади.

«Биз мамлакатимизни модернизация қилиш, ҳаётимизни янада эркинлаштириш хисобидан дунёдаги тараққий топ-

БАЙРАМ ТАДБИРЛАРИ

(Давоми. Боши 3-бетда.)

В.Успенский номидаги Республика ихтисослаштирилган мусиқа академик лицейида оммавий ахборот воситалари вакиллари учун «Устозлар — юртнинг энг улуғ, азиз ва мўътабар кишиларидир» мавзуусида матбуот анжумани бўлиб ўтди.

Қатнашчилар дастлаб В.Успенский номидаги Республика академик лицейида яратилган шарт-шароитлар, таълим муассасаси фолияти билан яқиндан танишиб, лицей ўқувчилари ижросидаги мусиқий асарлардан баҳраманд бўлдилар.

Янги ўкув йилидан амалиётга татбиқ этилган ўқувчилар билимини баҳолашнинг янги рейтинг тизими, «Устоз-шогирд мактаби», таълим даргоҳларида экологик таълимга берилаётган эътибор ва бошқа масалаларга доир саволларга мутахассислар томонидан мальумотлар берилиди.

Ёшлар — келажагимиз. Уларнинг таълим-тарбиясида устоз-мураббийларимизнинг ўрни бекиёс. Ўзбекистон Олий ва ўрта маҳсус таълим вазирлигига ўқитувчилар ва мураббийлар куни — умумхалқ байрами муносабати билан ўтказилган байрам тадбирида ана шу фикрга алоҳида ургу берилиди.

Кўтаринки, байрамона руҳда ташкил этилган маросимда олий таълим тизимида фаолият юритаётган изланувчан, филойи устозлар номлари фарх билан тилга олинди ҳамда энг фаол ўқитувчи-мураббийларга вазирликнинг фархий ёрликлари ва қимматбаҳо совалари топширилди.

— Бундай эътибордан бошимиз кўкка етди, — дейди Тошкент давлат иқтисодиёт университети педагогика-психология кафедраси доценти Феруза Акромова. — Эътироф ва илиқ сўзлар файрати-мизга файрат қўшиши тайин.

Ўзбекистон Миллий университети стадиони ва «Ёшлик» талабалар шаҳарчасидаги сув спорти саройида «Ўқитувчилар ва мураббийлар куни»га бағишиланган спорт мусобакаларининг якуний Республика босқичи ўтказилди.

Ўқитувчи-мураббийлар сингил атлетика (100 метрга югуриш), ёзги биатлон, баскетбол, стол тениси ва сузиш бўйича куч синашиши.

Аҳамиятли томони, ўқитувчилар билан бир қаторда ўз мактаби, тумани ва вилояти шарапини ҳимоя қилиш учун ўқувчилар ҳам жалб этилди. Мазкур жиҳат спорт ҳам катталар, ҳам ёшларни бирлаштиришига ёрқин мисолидир. Негаки, шу йўл билан ўкув муассасасида ҳам, унинг ташқарисида ҳам соғлом турмуш тарзини тарғиб қилиш учун имкон туғилади.

(Давоми 24-бетда.)

синаси таъминлаш асносида кўлга киритилаётган мұваффакиятлар алоҳида таҳсинга лойик. Бу — юртимиз истиқболи, фарзандларимиз келажаги кафолати демақдир.

Ўқитувчи ва мураббийлар куни умумхалқ байрами арафасида шулар хусусида ўйлаган киши беихтиёр бу байрам барча юртдошларимизнинг шодиёнаси эканлигини хис этади. Зоро, бугун фарзанди, невара-эвараси, ука-синглиси, қўйингки, шу юрт ўғил-қизлари камолотини Ватан, эл-юрт истиқболи билан боғлиқ ҳолда тасаввур этмаган киши йўқ. Бу мамлакатимизда амалга оширилаётган кенг кўламли ислоҳотларнинг рўбби учун меҳнат қилаётган ҳар бир ватандошимизнинг азму шижаоти, мақсад-муддаосида яққол намоён бўлмоқда.

Ўтган давр мобайнида Ватанимиз эришган ютуқ ва марраларни сарҳисоб қиласар эканмиз, тарихан кисқа даврда юртимизнинг шаҳар ва қишлоқлари қиёфаси тобора чирой очиб, зелимиз кўнглини ҳам обод килаётгани, турмуш тарзи юксалиб, дунёкараши кенгайиб, интеллектуал бойлиги ҳам ошиб, ёшларимизнинг инсонини азизу мукарар қылган шу муқаддас Ватанига муносаб фарзанд бўлиш, унинг шон-шавкатини ошириш йўлида шижаотининг ортаётганинг илмиш кийин азмас. Буни униб-ўсиб келаётган ўғил-қизларимизнинг миллий ва

Бўз туманининг Жийдақатор қишлоғидаги шўрхок далада 10-15 чоғли болалар мол, кўйларни бокиб юришибди. 12-13 ёшлардаги Камолиддин ҳам улар билан бирга. Бу гал Камолиддиннинг кўлида ҳеч қандай китоб бўлмагани учун (у бадиий китоб ўқишини яхши кўради) болалар сұхбатига келиб қўшилди.

Шу чоғ каттароқ бир бола қўйнидан китоб чиқариб: — Манави мураккаб жадвални, (у китобнинг ички муқовасидаги аллақандай рангли жадвални кўрсатиб ўқтириди) ҳеч ким ёдлай олмаяпти...

Бирор у деди, бирор бу. Хуллас 7-8-синфда ўқийдиган болаларнинг барчаси кимё дарслигининг қийин ва мураккаб эканини тақорлай-тақорлай тарқалишиди.

Даврада ёлғиз қолган Камолиддин китобни қўлига олиб, у ёқ-буёғига қаради. Саҳифалардаги жадвал ва қоидаларни кўздан кечирди. Ички муқовасидаги жадвални томоша қилиб, нотаниш ҳарфлар, шаклларга тикилди.

Кулоқлари остида болаларнинг «Ҳеч ким ёдлай олмайди» деган сўзлари тақорланар, бунинг нимаси қийин, деган ўй хаёлидан ўтарди. Камолиддин деярли бир ҳафта давомида кимё китобини ўзича мутолаа қилиб юрди. Жадвални қайта-қайта тақорлайверди, охири бинойицек ёдлаб олди. Болалар бундан ниҳоятда ҳайратланишиди.

Ehtirom

бошлаган бўлса, ҳозирда синфлар сони 31тага етди. Ўқитувчи ва ўкувчилар учун яратилган шароитлар йилдан-йилга яхшиланиб бормоқда. Мактаб таълимими ривожлантириши давлат умуммиллий дастури доирасида 77 миллион 300 минг сўм маблағ ҳажмида капитал таъмирланган ўкув даргоҳи янги ўкув жиҳозлаши билан таъминланди. 2та бошланғич синф хонаси, 2та 5—9-синфлар учун ўкув хонаси, 1та физика, 1та биология ва 1та чизмачилик хонаси тўлиқ жиҳозланди. Айни пайтда 987 нафар иқтидориди ўкувчи юқоридаги қулаликлардан фойдаланган ҳолда таҳсил олмоқда.

Мактаб битирувчиларининг олий ўкув юргларига кириш натижалари жуда куонарли. 2003 йили мактабни 35 нафар ўкувчи тамомлаган бўлса, уларнинг барчаси ўша йили талаба деган шарафга эришиди. 2004 йили 36 нафар битирувчининг барчаси, 2005 йили 43 нафар битирувчининг 41 нафари, 2006 йилда 52 нафар битирувчининг 45 нафари олий ўкув юргларига қабул қилинди. Хуллас,

ҚАҲРАМОНЛИК — МЕХМАТСЕВАРЛИК, ФИДОЙИЛИК!

Ҳа, бугун мамлакатимиз муаллимарининг ҳақиқий фаҳрига айланган кимё фани ўқитувчиси, Шаҳриҳон туманинаги 53-ихтисослашган мактаб директори, Ўзбекистонда хизмат кўрсатган ҳалқ таълими ходими, «Эл-юрт хурмати» ордени нишондори, Ўзбекистон Қаҳрамони Камолиддин Фофуров кимё фани, машҳур кимёгар Менделеевнинг даврий жадвали билан илк дафъя шу тараққи танишган эди.

Ўшанда ушбу китоб унинг тақдирини маълум бир йўналишга буришини, эл ҳурматига сазовор этилишини тасаввур ҳам қилмаган эди. Ҳалол меҳнат, қасб ардоғи, шогирду ўқувчиларга муҳаббат, қасбодашларига самимият, атрофдагиларга эҳтиром Камолиддин Фофуровни юқсан чўққилар сари бошлади.

Икки йилдан кейин мактабда кимё фанини ўргана бошладик, — дейди Камолиддин ака. — Бўз туманинаги 2-мактабнинг кимё фани ўқитувчиси Акбари Мўминов мен билан алоҳида шуғулана бошлади. Дастребаки ютуқлар, фан олимпиадаларида иштироким шу домланинг рағбатлантириши билан боғлиқ. Мактаб директори Николай Новиков ҳам биз ўқувчилардаги «йилт» этган иқтидорни ҳар томонлама қўллаб-куватлар эди.

У 1963 йилдан Шаҳриҳон туманинаги 61-мактабда ўқишини давом эттириди. Бу мактабда Ҳабибулло Абдураҳмонов, Кундузхон Раҳмонова (директор), Муҳаммаджон Саидахмедов (география) каби билимли, изланувчан муаллимлар бўлғуси кимё билимдонини тарбиялашга мунособ ҳисса қўшиди.

Талабалик — ҳаётимдаги энг унтилмас дамлар... Андикон давлат педагогика институтининг кимё факультетидаги устозлар бизга фаннинг сир-асорларини кунт билан ўргатдилар, — дейди эътироф этади К.Фофуров.

Кимё фанлари номзоди, доцент Фуломнаби Ҳакимов, биология фанлари доктори, профессор Геннадий Дубовский, доцентлар Боқижон Абдурашидов ва Тўхтасин Насридиновнинг маъруза ва машғулотлари шу дарражада жонли эдикни, талабаларни кимё фани сир-синоатлари билан сехраблаб қўярди.

Институтни тамомлаб, ўзим ўқиган 61-умумтаълим мактабига ишга келдим. Ушбу даргоҳ мувafferакиятларимнинг асосий пиллапояси бўлди, — дейди Комилжон Фофуров.

Дарҳақиқат, мактаб жамоаси ёш, изланувчан муаллим учун барча шароитни яратиб берди. Унинг мактабда амалга оширган илк иши — кимё фани бўйича тўғарак ташкил этиб, иқтидорли ўқувчиларни фан олимпиадаларига тайёрлади. Педагогика институти, малака

ошириш институти, методика кабинетлари билан боғланниб, фан олимпиадалари материаллари жамланган ахборотлар мажмуини яратди.

Икки-уч йилда ёдлабки натижалар кўзга ташланди. Мактаб ўқувчилари туман, вилоят фан олимпиадаларида фахрли ўринларни егалай бошлади. Жумладан, Абдурасул Қодиров кимё фани бўйича туман, вилоят олимпиадаларида голиб бўлди. Навбат олимпиаданинг республика босқичига келди. Устоз минг ҳаяжон билан ўқувчисини ушбу синовга ҳозирлади. Билим, тажриба оғизини ўз сўзини айтди. Абдурасул бу босқичда ҳам голиб бўлиб, ҳатто Россиянинг Донецк шаҳрида ўтказилган ҳалқаро олимпиадада республика шаҳарини ҳимоя қилди ва учинчи ўрин соҳиби бўлди.

Абдурасулнинг галабаси бошқа иқтидорли ўқувчиларни ҳам руҳлантириб юборди. Камолиддин Фофуров мактабда фаолият юритган 1971—1992 йиллар оралиғида 17 нафар ўқувчи республика олимпиадасида иштирок этиб, ғолибликка эришиди. 7 нафар ўқувчи Д.И. Менделеев номидаги ҳалқаро кимё олимпиадасида қатнашиб 1та учинчи ва 1та тўртинчи ўринни забт этди.

Истиқдол барча соҳаларда янгилашиларга асос солди. 1992 йилдан бошлаб Андикон вилоятида ҳам янги турдаги таълим масканлари ташкил этила бошланди. Вилоядта биринчилардан бўлиб Шаҳриҳон туманинаги кимё ва биология фанлари чукур ўргатиладиган лицей-интернат ҳам фаолиятини бошлади. Камолиддин ака севимли ишини шу лицей-интернатда давом эттириди. Тажрибали педагог, устоз Эгамбай Турсунов «олимпиадачи домла»га барча шароитларни яратиб берди. Ўша йиллари янги турдаги таълим мусассасалари фаолиятига доир қўлланма, йўриқнома ва тавсиялар ҳали етарили эмас эди. Шундай бўлсада, ўқувчилар билим самарадорлигини оширишининг энг қулай, мақбул усулларидан фойдаланилган боис, илк битирувчиларнинг 90 фоизи олий ўкув юртларига мувafferакиятли қабул қилинди.

Ҳаши муаллим ўқитиш сифати, ўқитиш воситалари, дарслер, ўқув қўлланмалари самарадорлиги борасида бош қотириши зарур. Камолиддин Фофуров ҳам ўкув қўлланмалари ва дарслер, ўқитишнинг самарали усулларидан фойдаланиш борасида мутасиб иш олиб борди.

1988 йили кўп йиллик тажрибалари асосида ўкув қўлланмаси яратишга киришиди. Андикон давлат университети доценти Тўхтасин Насридинов билан ҳамкорликда тайёрланган «Кимёдан масалаларни МК ва ЭХМда счиш» ўкув қўлланмаси талабалар ва мактаб ўқувчилари учун мўлжалланган эди. Мактаб

ҳамда олий ўкув юртида олиб борилган кузатишлар, шу каби қўлланмалар ўқитиш самарадорлигидаги мухим аҳамият касб этишини кўрсатди. Ижодий изланишлар, тажриба ортиши иккинчи тўпламнинг яралишига сабаб бўлди. Шу тариқа домла Гофуровнинг қўлланма дарслеридан сони 25 тага етди.

Бу йўлда чекилган заҳматлар ўзининг ҳақиқий баҳосини топиб, 2006 йили 7-синф «Кимё» дарслиги «Ийлнинг энг яхши дарслиги ва ўкув адабиёти муаллифи» танловида фахрли 3-ўринни, 9-синф «Кимё» дарслиги ва «9-синфда Кимё ўқитиш» методик қўлланмаси 2007 йили шу танловда 3-ўринни, 8-синф «Кимё» дарслиги эса 2008 йили биринчи ўринни эгаллади. Ушбу дарслеридан айни пайтда мамлакатимизнинг барча умумтаълим мактабларида фойдаланилмоқда.

Камолиддин Фофуров ташаббуси билан 61-мактабда кейинги йилларда тажриба тариқасида кимё ва биология фанлари чукур ўргатиладиган иккита синф ташкил этилди. Муаллимлар изланишлари, маҳсус синflар ўкувчиларининг астойдил ҳаракатлари туфайли дастребаки юргатиладиган 90 фоиздан зиёди юқоридаги ўналишлар бўйича олий ўкув даргоҳларига ўқишига қабул қилинди. Бундай натижада ота-оналар, ўқувчиларни бефарқ қолдирмади, албатта. Кейинги йили маҳсус синфда ўқитиш истагини билдиригандар сони иккита баробар кўпайди. Вилоятнинг бошқа шаҳар ва туманидан ҳам «Гофуровнинг синфи»да ўқийман деган ўқувчиларнинг кети узилмасди.

Нима қўлмоқ керак? Ўқувчи ўқишини истаса, ота-она шароит яратиб бермокчи бўлса, бу — қандай яхши! Камолиддин ака шогирдлари, мактаб муаллимлари билан маслаҳатлашди. Кўпчиликни фикри бир жойдан чиқди: кимё ва биология фанларини чукур ўқитадиган мактаб ташкил этиш керак! Аммо ихтинослашган мактаб ташкил этишининг ўзи бўлмайди. Туман ҳалқ таълими бўлими билан обдон маслаҳатлашиб, туман ҳокими Фазлидин Расулов хайриҳоҳига Назармаҳум қишлоғида кимё ва биология фанларини чукур ўргатишга ихтинослаштирилган 53-сонли мактаб ташкил этиш ҳақидаги қарор чиқди. Мактаб директори этиб Камолиддин Фофуров тайинланди. Мактаб учун Шаҳриҳондаги собиқ қишлоқ ҳўжалик техникиянига қарашли анча уриниб қолган, таъминалаб тўрт қаватли бино берилди. Таъминалаш ишларига кўплаб ташкилотлар ҳомий сифатида ёрдам кўрсатдилар. Муаллим-мураббийлар ҳар бир ишда курувчилар билан елкама-елка туриб меҳнат қилишиди.

Истиксолишини ўқувчиларни мўлжалланганда ҳам бўлиб туради. Шундай ҳолларда мен доимо Раҳбаройга сунянганман. Оиладаги соғлом мухит, албатта, фарзандларга ўз таъсирини ўтказди. Фарзандлари — Шароғидин, Марғуба ва Дилемурод ота касбини танлашиди. Шароғидин ва Марғуба 53-мактабнинг энг илгор муаллимларидан. Дилемурод Фарғона политехника институтини битирини арафасида. Зарифа ва Зуҳрахон ҳам бошқа касб эгаси бўлсалар-да, кимё-биология бўйича оиласви синфларда бошқалардан қолишмайди.

Камолиддин аканинг ажойиб, ибратли оиласига кўтчилик ҳавас қилиди. Шаҳриҳон туманида ушбу оила зиёсидан баҳраманд бўлмаганлар кам топилади. Оила бекаси Раҳбар оғизида шоғирилганда қабул қилинди.

Шунингдек, мактаб ўкувчиларининг фан олимпиадаларида иштироки ва натижалари ҳам куонарли. 2003—2010 йиллар давомида 106 нафар иқтидорли ўкувчи вилоят олимпиадаларида иштирок этиб, уларнинг 29 нафари фахрли ўринларни эгаллади. 8 нафар ўкувчи олимпиаданинг республика босқичида совринли ўринларни эгаллади.

Ҳар бир ўкувчи билан алоҳида шуғуланиши керак. Унданда иқтидорларни қараб вазифа ва топширилар бериси лозим. Мен иккى, уч машғулотда болаларни даражага ажратаман. Энг юқори даражадаги ўкувчига алоҳида, ўтга ва паст даражадаги ўкувчига алоҳида (имкониятга қараб) топширилар берилади. Машғулотларда хилма-хилликка интиламан. Аксарият дарсларда мантиқий масалалардан ҳамда машғулотларда, албатта, қўшимча адабиётлардан фойдаланаман. Такорлаш хотирани чархлайди, деган иборага доимо амал қилиб келдим.

Камолиддин аканинг ажойиб, ибратли оиласига кўтчилик ҳавас қилиди. Шаҳриҳон туманида ушбу оила зиёсидан баҳраманд бўлмаганлар кам топилади. Оила бекаси Раҳбар оғизида шоғирилганда қабул қилинди.

— Мени ҳақримон қилиган асли Раҳбар оғизида опангизнинг сабри, матонати, — дейди Камолиддин ака ҳазил, чин арашади. — Оила дегани доимо хуш-хандон, жаннатий гўша эмас, унда камчиликлар, қиинчилеклар ҳам бўлиб туради. Шундай ҳолларда мен доимо Раҳбар оғизида сунянганман. Оиладаги соғлом мухит, албатта, фарзандларга ўз таъсирини ўтказди. Фарзандлари — Шароғидин, Марғуба ва Дилемурод ота касбини танлашиди. Шароғидин ва Марғуба 53-мактабнинг энг илгор муалимларидан. Дилемурод Фарғона политехника институтини битирини арафасида. Зарифа ва Зуҳрахон ҳам бошқа касб эгаси бўлсалар-да, кимё-биология бўйича оиласви синфларда бошқалардан қолишмайди.

Камолиддин Фофуров — Ватанимизда таълим соҳаси ривожига қўшаётган ҳиссаси, машқатли меҳнати зъозозланган оддий, заҳматкаш ўзбек муаллимим. Унинг кулган тақдирни сарбанд толеи Она Ўзбекистонимизда ҳар бир инсон ўз меҳнати, ибрати билан шундай кутлуг мартабага эришиши мумкинлигини ишботлаб турибди. Унинг меҳнат-севарлиги, фидойилиги, касбига бўлган садоқати тақдирда мўъжиза яратди.

Орифжон СИДДИКОВ
Андижон вилояти</p

Мамлакатимизда таълим соҳасига, айниқса, ёш авлодни камол топтиришга катта эътибор қаратилаётгани нафоат ҳалқимиз томонидан, балки дунё миқёсида ҳам эътироф этилмоқда. Ўтган ҳафтада БМТ Бош Ассамблеясининг Мингийиллик ривожланиш мақсадлари бўйича олий даражадаги ялпи мажлисда ушбу эътирофнинг яна бир бор жаҳон жамоатчилиги томонидан тан олиниши қалбимни фарх ва ифтихорга тўлдириди.

Дарҳақиқат, Юртбошимиз томонидан юқори даражадаги минбардан туриб айтилган қўйидаги маълумотлар юртимиздаги барча таълим тизими ходимларига билдирилган ишончнинг ифодаси бўлиши баробарида, уларни ўз ишларига янада масъулият билан ёндашишга ундаиди: "Ўзбекистонда ҳар иили таълим учун сарфланадиган харажатлар ялпи ички маҳсулотнинг 10—12 фоизини ташкил этди. Ҳолбуки, жаҳон тажрибасида бу кўрсаткич 3—5 фоиздан оширайди. Мамлакатимизда ноёб Кадрлар тайёрлаш миллий дастури амалга оширилди, 2009 йилдан бошлаб 12 йиллик мажбурий таълим жорий этилди."

Бир таҳлил қиласига, ўтган қисқа, аммо асрларга татигулик мустақил тараққиёт йилларида Юртбошимиз раҳнамолигида мамлакатимиз таълим тизимида кенг миқёсдаги ислоҳотлар даври бошланди. " Таълим тўғрисида" ги Конун, Кадрлар тайёрлаш миллий дастури амалга оширилди, 2009 йилдан бошлаб 12 йиллик мажбурий таълим жорий этилди.

Бизнинг мактаб ҳам 2008 иили Мактаб таълимимни ривожлантириш давлат умуммиллий дастури доирасида улкан бунёдкорлик ишлари амалга оширилди. Бугун сабиқ иттифоқ давридан «мерос» ўтган чекка қишлок ва шаҳар мактаблари ўтасидаги катта тафовут тўлиқ барҳам топди. Бунга кўшимча равишда таълим тизимиning узлуксизлигини таъминловчи ўрта маҳсус, касб-хунар таълими бўғини яратилиб, ўқувчиларнинг замонавий билимлар билан бирга реал иқтисодий талабдан келиб чиқиб зарур касбларни эгаллаши учун барча шароитлар яратилди.

Бизнинг мактаб ҳам 2008 иили Мактаб таълимимни ривожлантириш давлат умуммиллий дастури асосида жорий таъмирланиб, замонавий ўқувлаборатория жиҳозлари, компьютер технологиялари билан таъминланди.

Бугунги кунда таълим мусассасасида ташкил этилган Директор фондидан касб маҳорати, ўқитишининг ва синфдан ташқари тарбиявий ишларининг юқори самарадорлиги учун мактабнинг ўнрак кўрсатган ўқитувчилари ойлик маошига кўшимча 40 фоизгача устами ҳақ олмоқда. Уларнинг барчаси белгиланган муддатда малака ошириш курсларида ўз тажриба ва маҳоратларини ошириб қайтишти. Энг муҳими, малака ошириш курсларида орттирган тажрибаларини таълим жараёнида қўллаш билан бирга ўзлари ҳам дарс ўтишнинг янги ва самарали услубларини яратмоқда.

Асосий мақсадимиз — ўқитувчиларнинг билим самарадорлигини ошириш, уларнинг дунёкарашини кенгайтириш ҳамда ҳеч кимдан кам бўлмаган баркамол авлодни вояга етказишдан иборат экан, сайдиҳаракатлар шунга яраса бўлиши лозим. Ўқитувчиларни инсоннинг ўз умрини шу соҳага бағишлиши камлик қиласи. У мактаб жамиятнинг энг муҳим бўлаги эканлигини, бу даргоҳ мамлакат тараққиётини белгилашни ҳар дафъа кўнглидан ўтказиши лозим. Ва бунда, албатта, ўзининг улуши борлигини ҳар қандай педагог ҳис қиласи.

Соғлом ва барқарор педагогик жамоани тўплаш, уларни ягона мақсад йўлида бирлаштириш ҳар бир мактаб олдидаги муҳим вазифа, деб ўйлайман. Ўзбекистон Республикаси Халқ таълими, Мехнат ва аҳолини ижтимоий муҳофаза қилиш вазирликларининг кўшма бўйруғига асосан «Умумий ўрта таълим макtablari ўқитувчilarinинг иш юклamasini belgilaş va taqsimlaş bўyicha Йўriqnomasi» тасдиқланди. У таълим-тарбия соҳасини изчил такомиллаштириш жараёни кечеётган айни пайтда ўқитувчининг иш хуж-

жатлари юритиш тизимини мувофиқлаштиришга хизмат қилмоқда. Зеро, бунга қадар ўқитувчи иш юклamasini belgilaş va taqsimlaş bўyicha Йўriqnomasi асосан иш ҳақи va устами ҳақларни белгilaşda ортиқча көғозбозликларга йўл кўйilaётgan ҳолатлар ҳам йўқ эмас эди.

Бугунги кунда ўқитувчининг энг аввало, дарсга тайёргарлик кўриши, кўшимча маълумотлар билан танишиши ва кўргазмали воситалар яратишiga муҳим эътибор қаратilaётir. Табиийки, тараддудинг маромида бўлиши амалга ошириладиган вазифанинг намунали бажарилишини кафолатлайди. Бир соатлик дарс жараёни ҳам худди шундай. Намунали ҳозирлик билан ўтилган ҳар бир машғулот ўқувчининг ўзлаштириш самарадорлиги омилидир. Шу боис таълим муассасалари ўқитувчilarи бу жиҳатга алоҳида эътибор қаратиши зарур. Мактаб раҳ-

тахрибали ўқитувчilar томонидан олиб борилмоқда.

Мактабда ижро интизомининг тўғри йўлга кўйилганлиги, яратилган иходий муҳит барчани фаолликка ундаиди. Ҳар бир ўқитувчи, синф раҳбари синфдан ташқари ишларда ҳам масъул. Энг муҳими, синф раҳбарларининг бўш ўзлаштирувчи ўқувчilar билан ишлаш тизими эътиборга лойиқdir. Мактабда бўш ўзлаштирадиган ўқувчilar ҳақида нафақат синф раҳбари, балки ҳар бир фан ўқитувчisи ҳам қайгуриши талаб этилади.

лий жиҳатдан мустаҳкамланиши ҳам таълим муассасалари олдида турган долзарб вазифалардандир. Ўқувчининг мактабдан бўш вақтини намунали ва мақсадли ташкил этиш унинг келажагини белгilaşda муҳим аҳамият касб этиади. Зеро, ўқувчilar мактабда маҳаллий шароитдан келиб чиқиб ўз қизиқишига кўра ташкил этилган тўгаракларида жисмоний баркамолликка интилиб, ҳаётий зарур ҳуарларга ҳам эга бўлммоқда. Янги ўқув йилидан мактабимиздаги тўгараклар яна биттага кўпай-

E'tirof

КАЛБА ФАХР ВА МАСЬУЛИЯТ ҲИССИ

буғунги кун ўқитувчilarи ана шу туйгулар билан истиқболни кўзламоқда

Ўз ўрнида таъкидлаш лозимки, ҳар бир мактабда, ҳар бир ўқитувчida ўзига хос ҳаётий тажриба бўлади. Вазирликнинг ташаббуси билан жорий этилган мазкур тизим педагогларни ўз ички имкониятларидан самарали фойдаланишига ундағани билан аҳамиятидир. Бу тажриба ўқитувчilar ўтасида, ҳудуддаги мактаб, ўрта маҳсус, касб-хунар таълими муассасалари ўтасида дўстона иходий муҳитнинг янада мустаҳкам қарор топишiga ҳам турткি бўлди. Зеро, тажрибали ва фидойи ўқитувчининг ўш мутахассис билан ҳамкор-ҳамфирклиги бир мақсаддаги иходий изланишларни бирлаштириш, фаоллаштириш имкониятни яратди. Ўқитувчilarнинг ўзаруки, жойларда Мактаб таълимимни ривожлантириш давлат умуммиллий дастури доирасида жиҳозланган таълим муассасаларининг кимё, биология, физика лаборатория хоналари, компьютер синфлари имкониятларидан тўлиқ фойдаланмай келинаётган ҳолатлар афсуски ҳалигача кам эмас. Бу ҳам соҳа ходимлари масъулиятини яна бир карра ошириб, ўз устидаги кўпроқ ишлashingни талаб этиади.

Ўқитувчilarнинг фанга бўлган қизиқишини ошириш мақсадида ўқитувчи ҳар бир бола билан алоҳида ишламоқда. Бунда ўқувчининг лаёқати ва иқтидорига кўра фаолият олиб бораётган маълум бир фанларга ихтисослаштирилган мактаб ёки синflarнинг ўрни алоҳида. Очиги, 1995 йил сентябрдан иш бошлаган мактабимизнинг қисқа фурсатда ўз ўрни ва нуғузига эга бўлишида жамоамизнинг ҳар бир ўкувчи иқтидорини эрта кашф этишига қаратилган сайдиҳаракатлari омил бўлди, десам муболага бўлмайди.

1997 йили педагогларимиз ташабbусi билан макtабda математика, инглиз тили, физика фанлари чуқурлаштириб ўтиладиган синflar очилди. Бу синflarда фанлар чуқурлаштирилган дастур асосида ўқитилмоқда. Ўқитувчilarimiz ўз иқтидори ва маҳоратини фан олимпиадалари ва бошқа кўрик-тандовларда намойиш этиб, юзимизни ёруғ қилаётганидан фахрланамиз. Ҳозирги кунда мактабимиз юқоридағи фанларга кўшимча равишда она тили, инглиз тили ва тарих фанлariга ихтисослаштирилган бўлиб, машғулотлар

бунда ўқувчининг фаол ва аълочи синflorlari таъсир кучидан ҳам унумли фойдаланишига эътибор қаратиш мақсадга мувофиқ. Ўзлаштириш қийин кечган мавзулар бўйича ўқувчи ўз тенгкуридан сода тушунча олса, устоз эса уни тўлдириб ўқувчининг қизиқишига турткি бўлувчи янги маълумотларни көлтириши ижбий самара беради. Бўшликларни тўлдириш, бўш ўзлаштирувчи ўқувчilar билан ишлашда ота-оналарнинг кўмаги, улар билан ҳамкорликнинг намунали ташкил этилиши ҳам катта аҳамиятга эга. Фан ўқитувчisи ёки синф раҳбари, албатта, бўш ўзлаштируvchi ўқувчининг уйига бориб, унинг қизиқиши, оилавий шароити ва дўстлари билан танишиши, ота-онаси билан доимий мулоқотда бўлиш ўзига хос масъулият, тажриба ва маҳорат талаб этиади.

Мактаб ва ота-оналар ҳамкорлигини ошириш мақсадида очик дарслар, очик эшиллар куни ташкил этилмоқда. Ота-она фарзандининг дарсдаги ҳолатини кузатиб, ютуқ ва камчиликларининг фан ўқитувчilarи, синф раҳбари иштирокида муҳокама қилинишига эришиш мактаб, оила ва маҳалла ҳамкорликнинг самарали ишлётганидан далолат беради. Шу нуқтаи назардан, мактабимизда ҳар чорак якуннида ота-оналарнинг фарзандлари билимини холисона бахолаш учун ўзига хос янгилик йўлга кўйилган. Ҳар чорак якуннида ота-оналар мактабга тақлиф этилади. Фанлардан бўладиган янгилий дарсларда улар ўз фарзандларининг билимларини синовдан ўтказиб баҳолайди. Бу адолатли баҳолаш тизими ҳам самарадорликни оширишга хизмат килаётir.

Ҳар бир фан дарсларининг тўгарак машғулотлariда ама-

ди. Нарпай йўл курилиш касбхунар коллежининг жисмоний тарбия ўқитувчisi, бадий гимнастика мураббийси Чарос Ризаева томонидан ташкил этилган бадий гимнастика тўгаракига қишлоқ қизлари ҳам жалб этилгани, уларнинг соғлом ўсаётгани ота-оналарни ҳам кувонтироқда.

Бугунги давр ҳар кимдан ташибускорликни, янгидан янги бунёдкорлик ишларини амалга оширишни талаб этиади. Биз ҳам ички имконият ва табиий шароитдан келиб чиқиб, таълим-тарбия жараёнини сифатли ташкил этиш мақсадида кичик бир ташабbusni амалга оширидик. Яъни, бюджетдан ташқари кўшимча даромад топиш мақсадида мактабимиз томорқасида мевалива имаратбоп дарахт ниҳолларини ўстириб, бугунги кунда салмоқли даромад олмоқдамиз. Бу таълим муассасаси худудини ободонлаштириш ишларининг ҳам яхшиланишига ва тумандон «Гулзор мактаб» номига сазовор бўлишимизга турткি бўлди. Олинаётган фойда эса мактабни таъмирлашга, илгор ўқитувчи ва иқтидорли ўқувчilarни рагбатлантириш ва эҳтиёжманд оила фарзандларини ижтимоий ҳимоялашга сарфланаяти.

Боқимандалик кайфияти кишини, жамиятни таназзулга бошлашига яқин ўтмишимида ўзимиз гувоҳ бўлдик. Тарих сабогидан тўғри хуласа чиқарган ҳолда янгиликка, эзгуликларга эш бўлиб яшашимиз ҳар биримизнинг фуқаролик бурчимиизга айланмоги лозим. Бунда яна бир ҳақиқат борки, зиёли, ўқитувчи — устоз ҳамиша пешқадам бўлган. Демак, бугунги кун муаллимининг масъулияти ҳар қочонгиданда, залворли. Зеро, юртимиз мустақилларини мустаҳкамланиш, фарзандларимиз — келажак авлодга, Юртбошимиз таъкидлаганларидек, озод ва обод Ватан қолдириш бизнинг энг олий ва муқаддас бурчимииздир!

Зиёдулла САНАЕВ,
Нарпай туманидаги
52-умумтаълим мактаби
директори,
Ўзбекистон ҳалқ ўқитувчisi

МУАЛЛИМНИНГ ЯНГИ УЙИ

ЮРТ ФАРЗАНДЛАРИ КЕЛАЖАГИ ЙЎЛИДА ЯНАДА КЎПРОҚ МЕҲНАТ ҚИЛИШ ИМКОНИНИ БЕРМОҚДА, ДЕЙДИ САРДОБАЛИК ПЕДАГОГЛАР

Оиласи, уйи тинч кишининг баҳти бекам. Шу боис, дўсту биродарларнинг ҳол-аҳволини билмоқчи бўлсак, «Хонадонлар тинчми, бола чақанг яхшими», деб сўраймиз. «Фарзандларимнинг ҳаммасини уйли-жойли қилганин», дея мамнуният билан гапиради оталар. Бунинг замирида халқимизнинг энг азиз қадрияти ётади, яни оила, фарзанд, ота-она ва уларнинг фаровон ҳаётини умрнинг мазмуни деб билиш.

Кўриниб турибдики, курмоклик, яратмоқлик, бунёдкорлик хислатлари халқимизнинг қон-қонига сингиб кетган. Лекин куришда ҳам куриш бор. Ҳар ким ҳам ўзи орзу қилганидек кўркам, тибий, санитар-гигиеник талабларга мос келадиган, оила аъзоларининг барча эҳтиёжларига жавоб бера оладиган уйни бирданига қуриши қийин. **Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2009 йил 3 августдаги "Қишлоқ жойларда уйжой курилиши кўламини кенгайтишишга оид кўшимча чора-тадбирлар тўғрисида"ги қарори** эса бу борада юртдошларимизга катта кулайлик ва имтиёзларни яратди. Унга кўра мамлакатимизнинг барча худудларида намунавий уй-жойлар курила бошланди. Таъкидлаш ўринлики, бевосита Юртбошимиз раҳнамолигида амалга оширилаётган ушбу бунёдкорликлар қишлоқ аҳолисининг турмуш сифатини яхшилаш, транспорт-коммуникация, тоза ичимлик суви таъминоти, телекоммуникация ва почта алоқаси тармоғи каби мухим масалаларда ҳам улар учун кенг имкониятлар яратмоқда. Биз учун яна бир кувончли томони эса айни пайтда ана шундай кўзни кувонтирадиган замонавий уйларга кўчиб ўтаётган юртдошларимиз орасида ўқитувчиларнинг ҳам кўплигидир.

Хайру баракотли элнинг хурсандчилик кунлари кўп бўлади. Ўқитувчи ва мураббийлар куни умумхалқ байрами катта бир шодиёна бўлса, байрам арафасида устозларнинг янги ҳовли-жойларга кўчиб ўтиб, уй тўйини бошлаб юборгани ҳақидаги хабарлар бу кувончларга кувонч кўшмоқда.

— Президентимизга минг раҳмат. Оддий ўқитувчи мана шундай кошоналарга эга бўлади, деб ким ҳам ўйлаган эди. Каранг, пишиқ гиштдан курилган, ҳар қандай корижликларни да ҳайратда қолдирадиган бу улар тайёр ҳолда топширилди. На бозорга бориб курилиш материали харид қилдик, на курилиш машқатларини хис қилдик. Худди эртаклардагидек, кўлимиизга тайёр саройнинг капитини топширишди. Фарзандларимиз учун алоҳида алоҳи-

1

Bu muqaddas Vatanda azizdir inson

да улар, меҳмонхона, ошхона, ҳаммом, кенггина ҳовли, машинангиз туриши учун жой... Тўғриси, орзу қилганимиздан ҳам афзал.

Бу бир ўқитувчининг самимий дил сўзлари. Бугун юртимизнинг турли гўшаларида ана шундай имкониятларга эга бўлган юзлаб ўқитувчилар қалбидан ҳам шу каби хис-туйгулар ўтаётгани шубҳасиз.

ҲАР ГЎШАДА БИР ЯНГИ ҚИШЛОҚ

Катта ўзбек трактидан Сардоба тумани марказига қараб машинада йўл олган киши саноқли лаҳзалардан сўнг чап тарафда "Наврӯз" қишлоғига кўзи тушади. Замонавий услубда батартиб курилган уйжойларни кўриб кўзингиз кувонади. Архитектураси ва шароитларига кўра ҳар қандай ки-

гузаронликни қилаётгандар орасида таълим ходимлари ҳам бир талай экан. Биз бундай имкониятга эга бўлган педагоглар — Дилфуз Каримова, Мақсада Кўшбоқова, Малика Турсунмуродованинг хонадонларида бўлдик.

Тўғри, 60-80 миллион сўмлик қийматдаги бу шинам кошоналарга эга бўлиш учун анча-мунча даромад талаб этилади. Давлатимиз томонидан уй-жойнинг имтиёзли кредит асосида берилиши эса юртдошларимизнинг кўпчилигига орзуларини рўёбга чиқариш имконини берди.

— Юртбошимизнинг фармони билан мустаҳкамлаб қўйилган тартибга кўра "Қишлоққурилишбанк"дан 15 йил муддатда қайтариш шарти билан 56 миллион сўм имтиёзли кредит олдик. Рўзгоримизга тушадиган маблағларнинг бир кисмини тўлаб бориш билан кредитни ўз вақтида давлатимизга қайтара олишга қодирмиз. Янада кувонарлиси, бу тўловлардан 15 йил давомида даромад солиги олинмайди.

Ха, Дилфузахон чўл қўйини даги жаннатмакон гўшада, шинам ўйда яшашга тамоман ҳакли. Оддий ўқитувчи бўлиб шошлаган, кейинчалик ишлаб чиқариш таълимни устаси,

методист, директорнинг ўкувтарбия ишлари бўйича ўринбосари лавозимларида фаолият юритган Д.Каримова 2003 йилдан бери касб-хунар коллежида директор вазифасида ишлаб келмоқда. Шу заминда улгайиб, баҳтини ҳам шу ерда топган Дилфузахон турмуш ўртоги Шуҳрат Каримов билан 2 ўғил, 1 қизни камолга етказмоқда.

— Газ, электр таъминоти, ичимлик суви муаммоси йўқ. Кўчамиздаги ариқларда оқаётган сувни кўрдингизми? — дея бизга ҳам савол берил кўйди

лар олиб бориш учун алоҳида спорт мутахассиси — мураббий штати ажратилган.

Маданият ва спорт ишлари бошқармаси томонидан эса маҳала боғида кўнгилочар ўйнлар учун турили атракционлар ўрнатилиби. Бир сўз билан айтганда, уй-жойлар, ўйингоҳ, ва истироҳат боғи ўзаро ўйғунашиб бир бутун мажмуани ташкил этибди.

— Ховлимизнинг курилиши ҳам туманимиздаги Болалар мусиқа ва санъат мактаби реконструкцияси билан қарийб бир вақтга тўғри келди. Лойиҳа қиймати 744 миллион сўм бўлган 150 ўринли, 4 ўйналиши мусиқа ва санъат мактабимиз чўлқуварларнинг фар-

2

Дилфузахон сұхбатимиз асносида.

Ха, кўчалардаги оқар сув туфайли йўл четига экилган дов-дараҳатлар ҳафта сайн кўкка бўй чўзаётир. Дарвоқе, қишлоққа туташ ҳолда Болалар спортини ривожлантириш жамғармаси маблағлари хисобидан лойиҳа қиймати 45 миллион сўмлик «Болалар ўйингоҳ» барпо қилинибди. Бу ерда мини-футбол, волейбол, баскетбол ва ҳатто спорт гимнастикаси майдончаси ҳам мавжуд. Болалар билан машғулот-

зандларига жуда катта совға бўлди, — дейди қувонч билан ҳовли тўйига тараддуланаётган туман ҳалқ таълими бўлими методисти Маликахон Турсунмуродова. — Янги уйларимизда янада яратилган барча шарт-шароит биз педагогларга халқимиз фарзандлари келажаги йўлида кўпроқ меҳнат қилишимизга ҳам имкон бермоқда.

**Бахтиёр ЕҚУБОВ,
Бойжигит АБДУЛЛАЕВ,
"Ma'rifat" мухбирлари.**

шининг ҳам ҳавасини келтирадиган бундай масканлар фаяқ истиқлолдан сўнггина қад кўтара бошлади.

Яқингинада вилоят маркази Гулистонга "Мирзачўл марвариди" дея таъриф бергандик. Сардоба туманидаги "Наврӯз" ва шунга ўхшащ воҳамизнинг ҳар гўшадасида барпо бўлаётган бундай қишлоқларни бемалол дурлар шода-сига ўҳшатиш мумкин.

Эътиборлиси, бу ерда умр-

Суратларда: 1. Сардобалик таълим ходимлари истиқомат қилаётган янги маскан — "Наврӯз" маҳалласи. 2. Янги ўйга меҳмон келди. 3. Беминнат газ туфайли овқат ҳам бирпаста тайёр бўлди. 4. Дилфуз Каримова туман марказидаги 12-мактабнинг 7-синфида ўқидиган кизи Хулкар билан

Бурҳон РИЗОҚУЛОВ олган суратлар.

4

"КУЙ-ҚҰШИҒИМ СІЗГА АРМУГОР"

Самарқанд санъат колледжи қонцерт залыда Халқ таълими вазирлиги, «Ўзбекистон маданияти ва санъати» формуми жамғармаси, В.Успенский номидаги Республика ихтисослаштирилган мусика академик лицейи ҳамкорлигіда «Баркамол авлод йили» ҳамда «1 октябр – Ўқитувчилар ва мураббийлар куни» умумхалқ байрамига бағишиланган концерт дастури бўлиб ўтди.

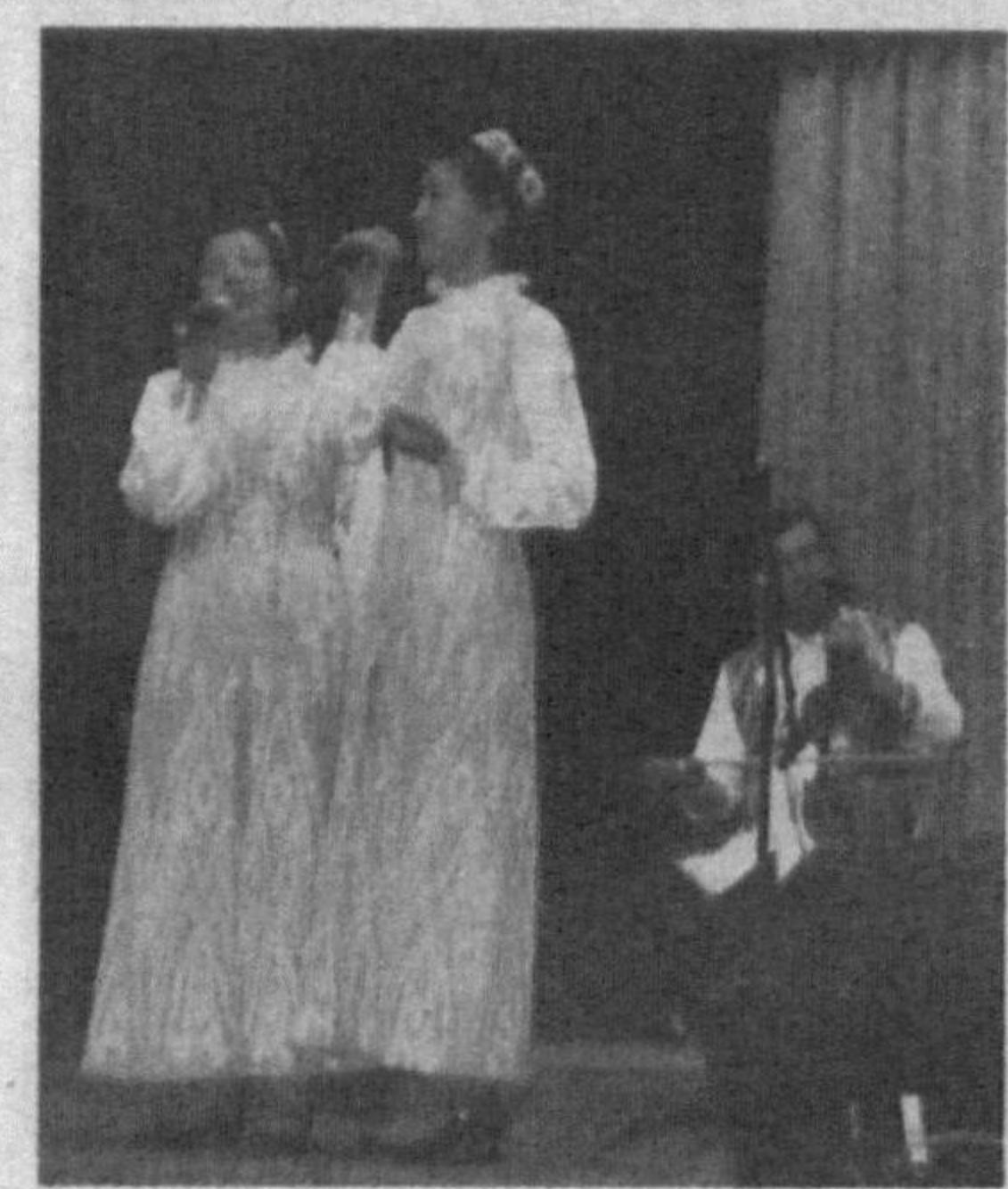
Унда В.Успенский номидаги Республика ихтисослаштирилган мусика академик лицейининг истеъоддли ўқувчилари, «Янги авлод» фестивали, Республика ва халқаро кўрик-танловларнинг лауреатлари ўз иқтидорларини нафойиш этишиди. Болалар устозлар учун ўюнтирилган мазкур концертда Ўзбекистон ва хорижлик бастакорларнинг мусикий асарларини моҳирона ижро этишиди.

— Устоз ва мураббийларга кўрсатилаётган юксак эътибор ўз самарасини бермоқда, — дейди Успенский номидаги Республика ихтисослаштирилган мусика академик лицейининг ўқувчи ишлари бўйича директор Үринбосари Гулнора Тошпӯлатова. — Бугун уларнинг шогирдлари улкан маржаларни забт этиб, юртимиз шарафини оламга ёймоқда. Устозлар машқатли меҳнатлари роҳатини кўрмоқда. Шунинг учун устоз ва мураббийлар ҳар қанча иззат-икромга, эъзозга лойикдир. Шогирдларим Самирқандда ўқитувчи-мураббийлар учун концерт берадиганидан жуда-жуда хурсандман.

Концертда фортепиано йўналиши 2-синф ўқувчisi Ирода Шамсиева ижро этиган «До-

рам», 2-синф ўқувчisi Махрифjon Шарифовнинг «Баркамол авлод», зарб йўналиши З-курс ўқувчisi Мухаммадазим Ихтиёровнинг «Самарқандча» деб номланган куй-қўшиклари барча санъат ихлосмандлари

да катта таассурот қолдирди. Концерт давомида, скрипка йўналиши 8-синф ўқувчisi Мухридин Сайфиддинов, 9-синф ўқувчisi Нулуфар Мухиддинова, фортепиано йўналиши 9-синф ўқувчisi Елина Кан, анъанавий созандалик йўналиши З-курс ўқувчisi Сурайё Сатובה каби истеъоддли ёш мусиқачилар таникли бастакорларнинг асарларини маромига етказиб ижро этишиди.

— Халқимиз бежиз устозларни отага менгзамайди, — дейди 9-синф ўқувчisi, Зулфия номидаги Давлат мукофоти сохибаси Нодира Дадамуҳаммадиева. — Устозлар заҳмати, берган таълим-тарбияси натижасида биз оқкорани танидик, ҳеч кимдан кам эмаслигимизни ҳис қиласяпмиз. Уларнинг ёрдами билан юксак маржаларни эгаллаяпмиз. Бугун устозларга бағишилаб концерт дастури намойиш этганимиздан мамнуммиз.

Президентимизнинг «Болалар мусика ва санъат мактабларининг моддий-техник базасини мустаҳкамлаш ва уларнинг фаолиятини янада яхшилаш бўйича 2009-2014 йилларга мўлжалланган Давлат дастури тўғрисида» ги қарори эълон қилингандан кейин барча санъат мактаблари тубдан ўзгарди. Кўрсатилаётган юксак эътибор ва фамхўрлик туфайли ўқувчи-ёшлар халқаро кўрик-танловларда голиблини кўлга киритиб, ёруғ юз билан Ватанимизга қайтишмоқда. Бугунги тадбир ҳам ана шу кўрсатилаётган эътиборнинг бир мевасидир.

— Концерт дастури баҳона халқимизнинг бой тарихини акс эттирувчи меъморий ёдгорликларни, қайта таъмир-

ланган тарихий обидалар ва муқаддас қадамжоларни томоша қилдик, — дейди лицейнинг 9-синф ўқувчisi Нулуфар Мухиддинова. — Қисқа фурсатда шаҳар таниб бўлмас даражада ўзгариб, янада гўзаллашиб кетибди. Регистон, Амир Темур макбараси, Шоҳи Зинда, Улугбек расадхонасини зиёрат қилдим. Самарқанд шаҳри бошқа шаҳарлардан жозибаси, гўзаллиги, замонавийлиги ва қадимилиги билан ажralиб туришини яна бир бор ҳис қилдим.

Ҳаким ЖЎРАЕВ,
«Ma'rifat» мухбири
Суратларда: концертдан
лавҳалар акс этган.

“ЙИЛНИНГ ЭНГ ЯХШИ ДАРСЛИГИ ВА ЎҚУВ АДАБИЁТИ МУАЛЛИФИ – 2010” РЕСПУБЛИКА ТАНЛОВИ ГОЛИБЛАРИ РЎЙХАТИ

1 – ЎРИНЛАР

- М.Ирискулов, Тилшунослик кириш. Тошкент-2009 й. “Янги аср авлоди”, ЎзДЖТУ.
- М.Камилова, Н.Раджапова, М.Закирова. Пособие по обучению русскому языку. Тошкент-2009 й. “Фан”, ТТИМИ.
- Ш.Муродов, Л.Ҳакимов, А.Холмурзаев. Чизма геометрия. Тошкент-2008 й. “Иқтисод-молия”, ТДПУ.
- К.Исмайлов. Эластик-пластик қобиқлар. Тошкент-2008 й. “Чўлпон”, СамДАКИ.
- А.Вахобов, А.Жўраев. Соликлар ва соликча тортиши. Тошкент-2009 й. “Шарқ”, ТМИ.
- К.Жўмаев, С.Ғайбуллаев, С.Фозилов, Р.Ҳайитов, М.Нуриллаев. Нефть ва газни қайта ишлар корхоналари жиҳоз ва курилмалари. Тошкент-2009 й. “Ўзбекистон”, БООЕСТИ.
- А.Искандаров, Д.Кулдашев, Б.Ешимуратов, С.Горюнова. Правовые основы врачебной деятельности. Тошкент-2008 й. “Фан ва технология”, ТПТИ.
- А.Ҳасанов, Қ.Санакулов, А.Юсупходжаев. Рангли металлар металлургияси. Тошкент-2009 й. “Фан”, НавДКИ.
- У.Каримов, Т.Худойбердиев, И.Мирзаяев, И.Марупов. Трактор ва автомобиль двигателлари назариясидан амалий маҳсулотлар. Тошкент-2009 й. “Фан ва технология”, ТИМИ.
- А.Бекмуродов ва бошқалар. Ўзбекистон Республикаси Президенти И.Каримовнинг “Жаҳон молиявий-иктисодий инқирози, Ўзбекистон шароитида уни бартараф этишининг йўллари ва чоралари” асарини ўрганиш бўйича кўлланма. Тошкент-2009 й. “Иқтисодиёт”, ТДИУ.
- А.Нурмонов. Структур тилшунослик: илдизлари ва йўналишлари. Тошкент-2009 й. “Таълим”, АнДУ.
- Ж.Кулмуҳамедов, К.Назаров, Р.Ҳикматов, Ш.Шоислов. Йўл ҳаракати қоидалари ва хавфсизлиги (йўл ҳаракати хавфсизлиги) рус ва ўзбек тилида. Тошкент-2009 й. “F.Гулом”, Тошкент автомобиль ва йўллар КХХ.
- Ш.Алимов, О.Холмуҳамедов, М.Мирзаяхмедов. Алгебра 7-синф. Тошкент-2009 й. “Ўқитувчи”, РТМ.

2 – ЎРИНЛАР

- Р.Сайфуллаева, Б.Менглиев. Замонавий ўзбек тили (Морфология 1-жилд). Тошкент-2008 й. “Мумтоз сўз”, ЎзМУ.
- Т.Қозокбоев. Журналистика асослари. Тошкент-2007 й. “Мусика”, ЎзДСИ.
- Б.Изабосаров, И.Камалов. Механика. Тошкент-2009 й. “Лидер-ПРЕСС”, НавДПИ.
- А.Абдушукоров. Статистика неполых наблюдений: аксимитатическая терапия оценивания для неклассических моделей. Тошкент-2009 й. “Университет”, ЎзМУ.
- Ё.Рахмонова. Педагогика назарияси ва педагогик технология асослари. Тошкент-2009 й. “Янги аср авлоди”, ТТА.
- Д.Тожибоев, А.Йўлдошев. Махсус фанларни ўқитиш методикаси. Тошкент-2009 й. “Алоқачи”, ТМИ.
- К.Рахмонбердиев, М.Лиримқулов, Ю.Тошпӯлатов. Қоғоз технологияси-нинг асослари. Тошкент-2009 й. “Алоқачи”, ТКТИ.
- А.Ғаниев, А.Авлиякулов, Г.Алмадронов. Физика (1,2-кисм). Тошкент-2009 й. “Ўқитувчи”, КарДУ академик лицейи.
- Т.Шумуродов, К.Ғафуров, Г.Бафов. Қандолат, нон-булка ва макарон маҳсулотлари ишлаб чиқариш технологик жиҳозларини таъмирлаш ва ўрнтиш. Тошкент-2007 й. “Шарқ”, БООЕСТИ.
- А.Хамроев, А.Алимов, Т.Аъзамхўжаев. Хирургия ва реанимация асослари. Тошкент-2008 й. “Ўз.фай.мил.жам.”, ТПТИ.
- Т.Отакўзиев, Қ.Аҳмеров, С.Туробжонов. Умумий кимёвий технология. Тошкент-2008 й. “Н.Доба”, СамКХИ.
- М.Васиев. Нон маҳсулотлари технологияси. Тошкент-2009 й. “Янги аср авлоди”, БООЕСТИ.
- А.Алқаров, Р.Маматкулова, Ҳ.Норкулов. Оила тарбияси асослари. Тошкент-2009 й. “F.Гулом”, ЎзМУ.
- К.Сидикназаров, М.Мусажонов, Н.Муминжонов, Т.Қодиршоев, А.Тожибоев, А.Алиходжаев, Ш.Магдиеv, К.Насретдинов, Г.Саматов, А.Тургунов, Н.Кузнецов. Сервисное обслуживание автомобилей скорой и экстренной медицинской помощи «Hyundai H-1 ambulance» автохозяйств Министерства Здравоохранения Республики Узбекистан Тошкент-2009 й. “Ворис”, ТАЙИ. Мажмуя иккита ўқув кўлланмадан ташкил топган.
- Ш.Аюпов, М.Ибрагимов, К.Кудайберганов. Функционал анализдан мисол ва масалалар. Нукус-2009 й. “Билим”, ҚҚДУ.
- А.Корсун, Т.Худойбердиев, И.Аширбеков. Научные исследования в агрономии. Тошкент-2009 й. “Фан ва технология”, ТИМИ.
- О.Муминов, Ҳ.Абдураҳмонова, С.Тоҳиржонова, Ш.Бутаев. Инглиз тили (2-кисм). Тошкент-2009 й. “F.Гулом”, ЎзДЖТУ.
- Т.Чориев. Забони модари 3-синф. Тошкент-2009 й. “Ўзбекистон”, РТМ.

3 – ЎРИНЛАР

- Б.Дўстқораев. Ўзбекистон журналистикаси тарихи (1-кисм). Тошкент-2009 й. “F.Гулом”, ЎзДЖТУ.
- Э.Расулов, У.Бегимкулов. Квант физики (2-кисм). Тошкент-2009 й. “Фан ва технология”, ТДПУ.
- А.Алиев, Ташқи иқтисодий фаолиятни давлат томонидан тартиба солиш. Тошкент-2007 й. “Ўз.фай.мил.жам.”, ТДИУ.
- И.Сатторов. Астрофизика (1-кисм). Тошкент-2009 й. “Таълим”, ТДПУ.
- Ж.Ёдгоров, Т.Собиров, Н.Ёдгоров. Геометрик ва проекцион чизмачилик. Тошкент-2008 й. “Янги аср авлоди”, БухДУ.
- О.Якубжонов, С.Турсунов, З.Муқимов. Дончилик. Тошкент-2009 й. “Янги аср авлоди”, АндДХИ.
- Л.Амзаев, Қ.Жуманиёзов, С.Матисмоилов. Тадқиқот илмий асослари ва технология жараёнларни мубориллаш. Тошкент-2008 й. “ТТЕСИ”, ТТЕСИ.
- А.Бекмуродов, Р.Турсунов. Халқаро бизнес. Тошкент-2009 й. “ТДИУ босмахонаси”, ТДИУ.
- А.Салоҳиддинов, А.Ақбаров, А.Арифжанов, И.Ахмедходжаева, Ҳ.Валиев. Сувдан фойдаланиш асослари. Тошкент-2008 й. “ТИМИ босмахонаси”, ТИМИ.
- Т.Сатторов. Инглиз тили (хукушунослик йўналиши талабалари учун). Тошкент-2009 й. “ТДИУ босмахонаси”, ТДИОИ.
- А.Кудратов. Саноат вентиляцияси. Тошкент-2009 й. “Чўлпон”, ТТЕСИ.
- Х.Рустамов, Ҳ.Ҳасанов, Ш.Нуруллаев. Физикаий кимёдан масалалар тўплами. Тошкент-2009 й. “Таълим”, ТКТИ.
- М.Болиев. Лотин тили ва тиббиёт терминологияси. Тошкент-2009 й. “Ўз.фай.мил.жам.”, Сам. тиббиёт коллежи.
- Ҳ.Жамалхонов. Ўзбек тилининг назарий фонетикаси. ТДПУ.
- Ш.Разақов, Ш.Йўлдошев, У.Ибрагимов. Компьютер графики. Тошкент-2008 й. “Талқин”, БОЕСТИ.
- Ҳ.Ақбаров. Кино-телережиссура монтаж. Тошкент-2007 й. “Илм зиё”, ЎзМУ.
- Н.Махмудов, А.Нурмонов, А.Собиров, Д.Наибиеva. Она тили 6-синф. Тошкент-2009 й. “Тасвир”, РТМ.

1. Л.Ахмедова, О.Кон. Методика преподавания литературы. Тошкент-2009 й. “Ўз.фай.мил.жам.”, ЎзДЖТУ.

2. М.Мамадазимов. Умумий астрономия. Тошкент-2008 й. “Янги аср авлоди”, ТДПУ.

3. Г.Шамсидинова, Д.Каримова. Кимёвий экология. Тошкент-2008 й. “Ворис”, НавДПИ.

4. Е.Абдуллаев, Т.Қоралиев, Ш.Тошмуродов, С.Абдуллаева. Банк иши. Тошкент-2009 й. “Иқтисод-молия”, ТМИ.

5. М.Бакиев, И.Мажидов, Б.Носиров, Р.Ҳужакулов, М.Рахматов. Гидротехника иншоатлари (2-жилд). Тошкент-2009 й. “Таълим”, КарДИИ.

6. Т.Курдатов, О.Курдатова,

Н.Файзиева, И.Курдатова. Қишлоқ хўжалик корхоналари фаолиятининг таҳлили. Самарқанд-2008 й. “Н.Доба”, СамКХИ.

7. Д.Бабаева. Нутқ ўтириш методикаси (теварак-атрофни ўрганиш материаллари асосида). Тошкент-2009 й. “Фан ва технология”, ТДПУ.

8. Э.Хусанова, А.Ахмедов, Ж.Набиева. Одам анатомияси (инглиз тилида). Тошкент-2009 й. ТПТИ.

9. С.Фозилов, Б.Мавланов, Б.Ҳамидов, С.Ғайбуллаев, Ф.Жумаев. Нефть ва газ маҳсулотларининг физик-кимёвий таҳлили. Бухоро-2009 й. “Бухоро”, БООЕСТИ.

10. М.Алиева. Мәжмонхона менажменти. Тошкент-2009 й. “ТДИУ босмахонаси”, ТДИУ.

11. Ю.Олпоков, Н.Турғунов, И.Гаффаров. Оддий дифференциал тенгламалардан мисол ва масалалар тўплами. Тошкент-2009 й. “Ворис”, НамМПИ.

12. Ҳ.Мавлянов. Аналитик кимёвий схема ва жадвалларда (мъалумотнома). Бухоро-2009 “БухДУ босмахонаси”, БухДУ.

13. Қ.Олимов, Б.Мирзахмадов, А.Гаффаров, Ҳ.Сайдов. Мутахассислик фанларини ўқитиш методикаси. Тошкент-2009 й. “Фан”, РТМ.

14. А.Рафиев, Н.Махмудов, И.Йўлдошев. Делопроизводство на государственном языке. Тошкент-2008 й. “Чўлпон”, ЎзМУ.

15. А.Триголова. Хорижий мусика адабиёти. Тошкент-2009 й. “Илм зиё”, ТДПУ.

16. П.Русломов, Ш.Мирзахмадова. Атрофимизадиги олам 2-синф. Тошкент-20

САЛОХИЯТАИ КАДРААР — КЕЛАЖАГИМИЗ

Бугунги кунда республикамизда 59 олий таълим муассасаси ва уларнинг жойларда 11 филиали ҳамда бта халқаро ҳамкорликда ташкил этилган олий таълим муассасаси фаолият кўрсатмоқда. Уларда 300 мингга яқин талаба юксак замонавий талаблар асосида таҳсил олмоқда. Жаҳон стандартлари га мос равишда бакалаврият ва магистратура тизимининг жорий қилиниши олий таълим сифатини оширишга хизмат қилмоқда. Ўртбошимизнинг Ўзбекистон Конституцияси қабул қилинганинг 17 йиллигига бағишинган тантанали йигилишдаги маърузаси ҳамда "Баркамол авлод йили" давлат дастурда белгиланган вазифалардан келиб чиқиб, олий таълим тизимида кадрлар тайёрлаш сифатини ошириш, ўкув муассасалари моддий-техник базасини такомиллаштириш, ўкув жараёни ҳамда ўкув-услубий фаолиятни модернизациялаш ва инновацион таълим технологияларини жорий этишга алоҳида этилмоқда.

Олий таълимнинг 8 билим соҳаси бўйича тегишли бакалаврият таълим йўналишлари ҳамда магистратура мутахассислари намунавий ва ишчи ўкув режалари, фан дастурларини шаклан ва мазмунан оптималлаштириш ишлари амалга оширилди. Илгор интерактив технологияларни ўкув жараёнига жорий этиш мақсадида ҳар бир фанни ўқитиш технологияси, унда кўлланиладиган интерактив ва педагогик технологиялар мажмуаси, яъни фаннинг янги мазмундаги ўкув-услубий мажмуалари ишлаб чиқилиб, амалиётга жорий этилмоқда.

Олий таълим муассасаларида турли соҳа ва тармоқларда мутахассисликларга бўлган эҳтиёж асосида янги замонавий йўналишлар бўйича кадрлар тайёрлаш ишлари йўлга қўйиляпти. 2010-2011 ўкув йилидан бошлаб, бакалаврият босқичида Тошкент архитектура қурилиш институтларида "Қишлоқ аҳоли пунктларини архитектуравий лойиҳалаштириши ташкил этиш" ва "Қишлоқ қурилишини лойиҳалаш", Тошкент давлат аграр университетида "Аҳоли яшаш жойларини кўкарамзорлаштириш ва ландшафтли қурилиш" ва "Мева-сабзавотчилик ва узумчилик", Тошкент молия институтида "Баҳолаш иши", "Банк ҳисоби ва аудит" таълим йўналишлари бўйича, Жаҳон иктиносидиёти ва дипломатия университетида "Халқаро хавфисзлик" ҳамда "Иктиносий дипломатия", Термиз, Фарғона ва Урганч давлат университетлари, Навоий ва Нукус давлат педагогика институтларида "Ихтимоий педагогика", Коқақалпоқ давлат университетида "Экологик экспертиза" иктиносилклари бўйича кадрлар тайёрлашга киришилди.

Мазкур ўкув йилида илк бор бакалаврият ва магистратура бўйича "Биринчи курс мактаби" жорий этилиб, талабаликка қабул қилинган ёшлар олий таълим муассасаси ички тартиб-коидалари,

интерактив таълим жараёни, услуги ва воситалари, илмий-тадқиқот фаолиятини ташкил этиш тизими билан таниширилмоқда.

Таълим, фан ва ишлаб чиқариш ўртасида интеграцияни янада мустаҳкамлаш, олий таълим муассасаларининг потенциал кадр истеъмолчилари бўлган корхона ва ташкилотлар билан ўзаро манфаатли, инновацион корпоратив ҳамкорлик алоқаларини тизими асосда йўлга кўйишида олий таълим муассасалари бевосита ташаббускор сифатида намоён бўлмоқда. Инновацион ҳамкорликни ташкил этишда мутахассислик кафедралари асосий бўғинтир. Мазкур кафедралар қошида етук профессор-ўқитувчилар, аспирант, докторант, изланувчилар, иктидорли талабалар ҳамда корхоналар вакилларидан иборат таркибда шакллантирилган инновацион гурухлар эса ҳамкорликни амалга оширувчи механизм – ўзига хос инфратузилма вазифасини бажармоқда. Гурухлар томонидан кафедра иктинослашувига мос замонавий корхоналар рўйхати ва уларнинг фаолиятига оид батафсил маълумотлар банки шакллантирилди ҳамда рўйхатдаги ҳар бир корхонанинг мавжуд илмий-технологик муаммолари ўрганилиб, таҳлилдан ўтказилди ва тизимлаштирилди. Бу эса кафедрада мужассамланган интеллектуал салоҳиятни мазкур муаммолар ечимларига сафарбар қилиш, шу тарика олий таълим тизимида олиб борилаётган илмий изланишларнинг самарадорлигини таъминлаш имкониятини яратади.

Шу аснода, биринчи навбатда, ўкув ишлаб чиқариш амалиёти жараёни такомиллашди, таълим сифати ошади, профессор-ўқитувчиларнинг амалий билим ва кўнималари узлуксиз равишида янгилини боради, битирилган макалавий ишлари, магистрлик, номзодлик ва докторлик диссертациялари мавзулари соҳа муаммоларига йўналтирилиб, тадқиқот натижаларини амалиётга жорий этиш имкониятлари кенгаяди, битириувчиларни ишга жойлаштириш жараёнига потенциал иш берувчилар жалб этилади.

Нисбатан кисқа вақт ичida бу йўналишда амалга оширилган ишлар натижасида ҳозирга қадар олий таълим муассасаларининг 600дан зиёд иктинослик кафедралари қошида жами 4500 нафарга яқин етук профессор-ўқитувчи ва мутахассис-олимлар, аспирант, докторант, изланувчилар, иктидорли талабалар, ишлаб чиқариш вакилларидан иборат таркибда 750дан ортик инновацион гурухлар шакллантирилиб, кафедралар йўналишига мос замонавий корхоналар тўғрисида маълумотлар базаси яратилиди. Мазкур корхоналарнинг 1200га яқини билан шартнома асосида инновацион корпоратив ҳамкорлик алоқалари ўрнатиши борасида тегишли ишлар олиб борилиб, улардаги мавжуд илмий-технологик муаммолар банки шакллантирилди. Корхоналарнинг ушбу амалий муаммолари янги ўкув йилидан бошлаб

кафедраларда бажарилаётган битирилган макавий ишлари, магистрлик, номзодлик ва докторлик диссертациялари, хўжалик шартномалари асосидаги илмий тадқиқотлар мавзуларини шакллантиришга асос сифатида хизмат қилади.

Тайёрланаётган кадрлар савиаси соҳага доир дарслик, ўкув кўулланма ва бошқа керакли шарт-шароитларнинг қанчалик сифати яратилиши билан белгиланади. Ҳозирда барча олий таълим муассасалари ва улар қошидаги ахборот-ресурс марказлари ZyoNET таълим тармогига уланиши учун имкониятлар яратилган. Айни кунгача тармоқга 12 мингдан ортиқ электрон ахборот таълим ресурслари жойлаштирилган.

Мустақиллик йилларида нуфузли хориж университетлари билан яқин ҳамкорлик алоқалари ўрнатилди. Бугунги кунда пойтахтимизда Буюк Британиянинг Халқаро Вестминстер университети, И.Губкин номидаги Россия нефть ва газ давлат университети, Италиянинг Турин политехника университети, Сингапур менежменти ривожлантириш институти, Г.Плеханов номидаги Россия иктиносидиёт академияси, М.Ломоносов номидаги Москва давлат университети филиаллари фаолият кўрсатмоқда.

Маънавий-маърифий ишларни бошқариш тизимида узвийлик ва узлуксизликини таъминлаш ҳамда ҳар бир бўғиннинг услубий таъминотини яхшилаштирилди. Мустақилликни ташкил этишнинг самарали шакл ҳамда усууларини ишлаб чиқиш, жорий этиш ва илгор иш тажрибаларини кўллаш ишлари изчил давом этирилмоқда. Олий таълим муассасаларида "Маънавий-маърифий ишларни тизимида ташкил этиш бўйича услубий мажмуя" тайёрланиб, уларнинг ўзига хос хусусиятлари ва тажрибалари инобатга олинган ҳолда амалиётга татбиқ этилмоқда. Ўзбекистон Республикаси давлат мустақиллигининг ўн тўқизи йиллик байрамига бағишилаб, "Бу муқаддас Ватанда азиздир инсон" номли илмий-оммабоп рисола тайёрланиб, ундан машғулотлар ва кенг жамотчилик ўртасидаги тарғибот-ташвиқот ишларидан самарали фойдаланилаётгани эътиборга молик.

Вазирликнинг расмий www.edu.uz веб-сайтида маҳсус "Barkamol avlod yili" рукни яратилди ва унга дастур ижроси юзасидан маълумотлар мунтазам жойлаштириб борилмоқда.

Тегишли ташкилот ва идоралар билан ҳамкорликда ишлаб чиқилган "Ёшлар соғлом турмуш тарзини танланмоқда" комплекс дастури амалга оширилмоқда.

"Универсиада" спорт мусобақалари ўзининг ижобий натижасини кўрсатмоқда. Мазкур мусобақада тобланиб, профессионал спорти даражасига этишган 40 дан ортиқ йигит-қизлар Олимпиада ўйинлари, жаҳон ва Осиё чемпионатлари ҳамда бошқа нуфузли мусобақаларда иштирок этиб, совринли ўринларни кўлга киритмоқда.

Ўтган давр мобайнинда 151 нафар та-

лаба Президент стипендияси, 1 932 нафари Навоий, Улуғбек, Беруний, Ибн Сино ва Ином ал Бухорий номидаги давлат стипендияларига сазовор бўлди. 50 нафардан ортиқ Зулфия номидаги давлат мукофоти соҳибалари олий таълим муассасаларида ташкил оляпти. Маънавий-маърифий ишларни ташкил этишда уларнинг салоҳиятидан самарали фойдаланилаётгани. Хориждаги ўкув масканларида юзлаб иктидорли ёшлар таълим олмоқда. Бунда хорижий таълим муассасалари билан иккى томонлама тажриба алмашиб ўйла қўйилгани мухим аҳамият касб этилмоқда.

35 ёшгача бўлган ёш олимлар учун 2010-2011 йилларга мўлжалланган фундаментал ва амалий тадқиқотлар лойиҳалари танловини ўтказиши анъанага айланниб, бу йил танловга жами 153 лойиҳа қабул қилинди.

Олий таълим муассасаларида "Йилнинг энг яхи педагоги", "Йилнинг энг яхи мураббий", "Йилнинг энг яхи илмий раҳбари" танловлари ўтказилди ва уларда 150 нафардан ортиқ профессор-ўқитувчилар галиб деб топилди.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг истиқболли ёш педагог ва илмий кадрларнинг малакасини ошириш "Иsteъод" жамғармасида таълим-тарбия жаҳаёнини самарали ташкил этиш ва бошқариш маҳоратини ошириш бўйича 250дан ортиқ проректорлар маракасини ошириди.

"Ўзбекистон маданияти ва санъати форуми" жамғармаси билан ҳамкорликда "Баркамол авлод йили" давлат дастурининг 36-банди ижросини таъминлаш мақсадида ўтказилган Педагогик грантлар дастури бўйича танловда олий таълим тизимидан 29 нафар профессор-ўқитувчилар галиб деб топилди.

Юртимизда алмалга ошириланаётган бунёдкорлик ишларидан талабаларнинг фаол иштироқини таъминлаш мақсадида 300дан ортиқ "Бунёдкор-2010" меҳнат отрядлари ташкил этилиб, уларга аъзо бўлган 10 мингдан зиёд ёшлар лойиҳа доирасида фойдаланилаётгани жалб этилди.

Талабаларнинг бўш вақтини мазмунли ташкил этиш мақсадида уларнинг тарихий жойлар ва музейларга, экскурсијалари ўюштирилди. Жумладан, "Қатагон курбонлари хотираси" музейига 2010 йилнинг ўтган даври мобайнинда 5000дан ортиқ талабанинг ташрифи ташкил этилди.

Мухтасар қилганда, ёшлар таълим-тарбияси йўлида амалга ошириланаётган бу каби ишлар ва унга дастур ижроси юзасидан маълумотлар мунтазам жойлаштириб борилмоқда.

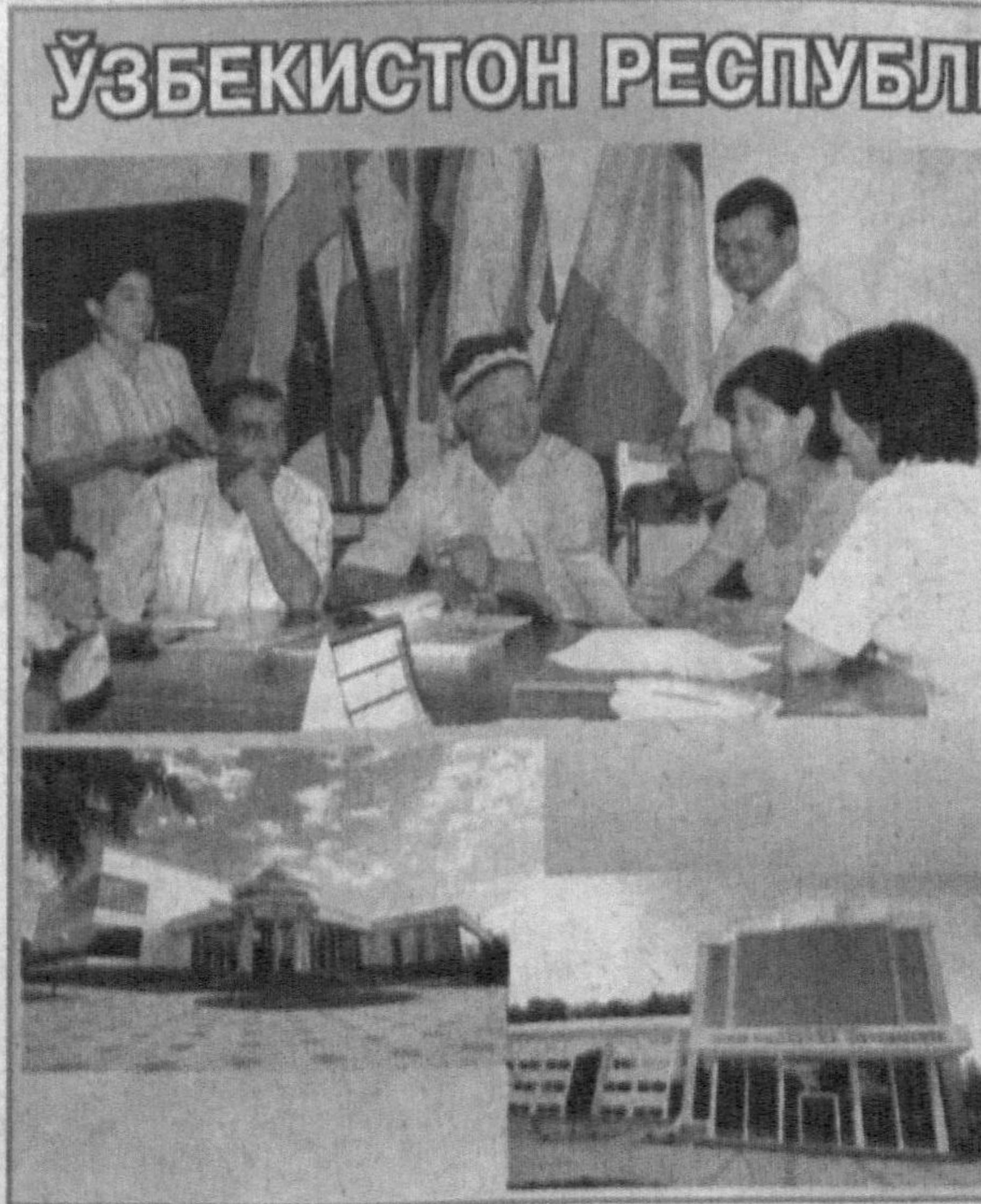
Муҳтасар қилганда, ёшлар таълим-тарбияси йўлида амалга ошириланаётган бу каби ишлар ва унга дастур ижроси юзасидан маълумотлар мунтазам жойлаштириб борилмоқда.

Зокир КАРИМОВ,
Олий ва ўрта маҳсус таълим вазирлиги бошқарма бошлиги ўринбосари,
Барно РАЖАБОВ,
илмий педагог кадрлар билан ишлаш бўлими бошлиги

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ ВА ЎРТА МАҲСУС ТАЪЛИМ ВАЗИРЛИГИ

Мұхтарам устазлар, азиз мураббийлар,
таълим тизимида фидокорона меҳнат қилаётган профессор-ўқитувчилар,
мамлакатимиз фан-техникасини ривожлантириш йўлида самаради цилий изданышлар одиб бораётган олимлар, барчангизни

1 октябрь – «Ўқитувчи ва мураббийлар куни»
умумиҳадқ байрами билан қутлаймиз!
Оидавий баҳт-саодат, мустаҳкам соглиқ доимий йўлдошингиз бўлсин.

«Ойижон, бугун сизни тушимда кўрдим. Менга жилмайиб боқиб турибсиз. Эрталаб уйғондиму, сизни соғинганимни юрак-юрагидан ҳис қилдим... Ҳа, ойижон, сизни жуда жуда соғинганим. Мехрға тўла нигоҳларинингизни доим кўмсайман. Шодон кулгуларингиз кулокларим остида жарангламоқда...». Мавлуда опа 'севинч ёшларига тўлган кўзларини артади. Сўнг «Бу Асқаржонимнинг мактуби. Хоразмдан, ҳарбий хизматдан жўнатган. Соғинганимда уни тақрор-тақрор ўқийман ва болажонимнинг илиқ нафасини туйгандек бўламан...», дега факат оналаргагина хос ҳаяжондан киприкларини пирпиратиб кўяди.

МЕХРИБОН ОЙИЖОН

Соғинган дил меҳри

Салкам қирқ йилдан бўён Собир Раҳимов туманинда 24-Меҳрибонлик уйида ишлаб келаётган Мавлуда Абдураҳмонова бу ерда тарбия топаётган болаларни ўз фарзандидек билди. Ҳар бири ҳақида гапиргандада «фарзандим», «дилбандим» деб қўшиб кўяди. Болалар ҳам жонкуяр тарбиячиларини хурмат билан «ойижон» дейдилар. Мавлуда опа камтарлиги, меҳрибонлиги ва фидойилиги билан бутун жамоанинг «ойижон»ига айланган.

«Ойижон» ҳар тонгда қадрдан гўшасининг дарвозасидан ичкарига одимларкан, «Ассалому алайкум» деб қаршисига пешвуз чиккан ўғил-қизларининг пешонасидан ўпид-ўпид кўришиади. Сўнг уларнинг юриш-туриши, ўқишилари билан қизиқади-да, кимнингдир уст-бошини тўғрилашга, кимнидир дарс машғулотларини бажартишишга, кимгадир үй ишларидан кўмаклашишга ва яна кимнидир ювинтириб-кйинтириб, боғча ёки мактабга кузатиб кўшишга шўнгиди.

— Мавлуда опа ҳозир 15 нафар қизимизнинг онаси, — дейди Меҳрибонлик уйи директори Доно Ворисова. — Жамоа-

миз уни нафакат жонкуяр, фаол, ташаббускор тарбиячи, балки оқила, меҳридарё инсон сифатида билиб, жуда хурмат қиласди, кадрлади.

Муассасамизда 3 ёшдан 11 ёшгача бўлган болалар тарбияланади. Биласизки, бу даврда болалар ота-онасига эркалик килишга ташна, шўхликларини кўтарадиган, оку корарни танишларида, яхши ёмонни англашларида ибрат бўла оладиган яқин кишига муҳтоҷ бўлади. Умрнинг, тарбиянинг пойдевори асосан мана шу даврда шаклланади, шундай экан, бизнинг катта оиласизда тарбиячидан катта масъулият талаб қилинади. Мавлуда опа эса бу ишда нафакат кўпчиликнинг ишончини окланган, балки чинакам устоздир.

«Пенуранинг қўнглини топдим»

Болалар билан дарс тайёрлаётган Мавлуда опа фала-ғовуруни эшитиб, ташқарига отилди. Ҳовлида ҳозиргина туман ички

ишлар бўлнимининг вояга етмаганлар ишлари бўйича комиссия нозирлари олиб келган 7 ёшли Ленура Абдулҳакова, қўлига берган ширинлигу ўйинчоқларни ҳар томонга сочиб йиглар, бу ердан қочмоққа шайланар, ёнига келиб, тинчлантирмоқчи бўлганларни эса тирнаб, тишлашга уринарди. Мавлуда опа чопиб бориб қизалоқни бағрига босди, юзларидан ўпид,

лалар билан осон тил топишиб, меҳрини қозона олади, уларни иродали бўлишга, тўсикларни руҳлантиради, — дейди қаҳрамонимиз. — Кенжа қизим Ленура бу ерга келганида феъл-автори анча оғир эди. Ўртоқлари билан ҳеч чиқишломасди. Ҳозир эса у мени жонидан севадиган, бошқаларга меҳрибон, мактабда эса аълочи ўқувчилардан.

да азиздир инсон» шиори остида «Болаларнинг манзили — Ўзбекистон» мавзусидаги хайрия маданий тадбирларининг юқори савида ўтишида беминнат хизматлари учун ташаккурнома ва совғалар билан тақдирланган Мавлуда опанинг «фарзандлари» ҳар йилги «Президент арчаси», «Меҳрён» байрамида, «Меҳр нури», «Софлом авлод учун», «Sen yo'g'i emassan» жамғармалари тадбирларида фаол иштирок этади.

Кизларнинг «Ораст» рақсанамблари ижросидаги турли миллат рақсларини эса мароқ билан томоша қилиб, бир олам эстетик завқ олиш мумкин.

Фидойи тарбиячи Меҳрибонлик уйида болаларнинг бўш вақтини мазмунли ўтказиш ва уларнинг иқтидорларини намоён қилишига имконият яратиш мақсадида тузилган шашка, расм чизиш, бисер тикиш, пазандалик, бадиий драма ва бошқа тўгаракларда машғулотлар олиб борища ҳам-касларига ўrnak бўлиб келмоқда.

Муассасада «Устоз — шогирд» мактаби яхши йўлга кўйилгани боис Мавлуда опа Нодира Исмагилова, Феруза Абдувалиева, Нодима Эшмуҳаммадова, Саодат Курбонова каби бир қатор иқтидорли шогирдларни эргаштириди. Ҳозирда улар ҳам ўшларни ҳар томонлама баркамол инсонлар қилиб вояга ётказишга ҳисса кўшиб келишмоқда.

Мавлуда Абдураҳмонова ўзини жуда баҳти ҳис қиласди. У бугун эл ардоғида, яқинлари кучоғида. Меҳри булоқдек тошган опага куч-ғайрат, сабр ва матонат тилаймиз.

**Дилшод КАРИМОВ,
“Ma'rifat” мухбири**

Пойдевори мустаҳкам тарбия нурмайди

Мавлуда опа ўзи тарбиялаган болалардан кўнгли тўқ. Уларнинг келажақда катта ютуқларга эришишига, улғайган масканини ва ўзини ҳеч қачон уялтириб кўймаслигига ишонади. «Баркамол авлод ийли» Давлат дастури доирасида ташкил этилган «Меҳрибонлик» оромгоҳларида маънавий-маданий тадбирларда фаол иштирок этиб, фахрий ёрлиқ билан тақдирланган, болаларга ўrnak бўлган Ира Гомозованинг, шашка бўйича республика «Меҳрибонлик» спартакиадасида биринчи даражали диплом соҳибига айланган Никита Кутузовнинг қадрдон «ойижон»иси эканидан фахрланади.

— Менингча, ҳар бир меҳрибонлик уйи тарбиячиси, биринчи навбатда, инсон психологиясини яхши билиши керак, шундагина у кўнгли ўксик, қисмат чигалликларидан инжик бўлган бо-

ёшларини артди. Кейин кўзлашига тикилиб, нималардир деди. Йифидан тўхтаган Ленура янги ойижонисининг бўйнидан қучиб, кўксига бошини кўйиб олганида бошқалар енгил нафас олди: баъзилар бу холдан кўзларига ишонмади, баъзилар Мавлуда опага ҳавас билан боқиб, ичичидан курсанд бўлди.

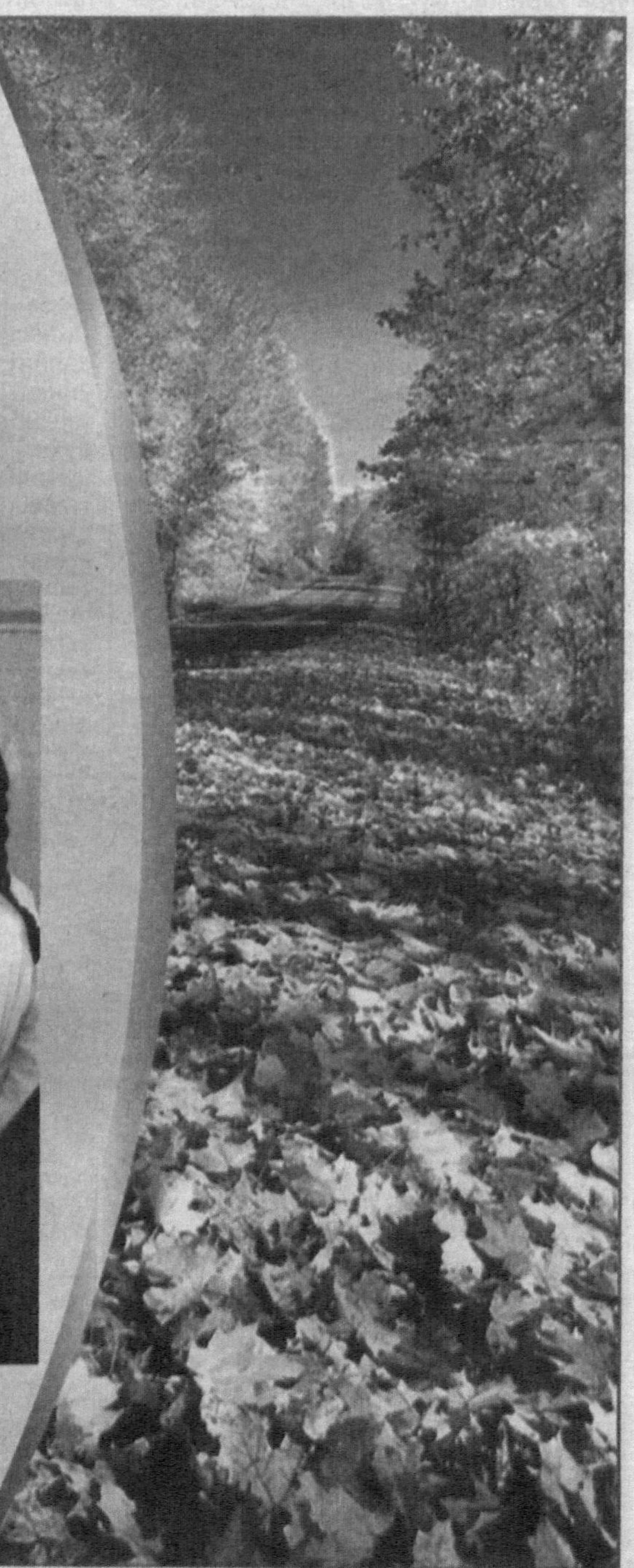
— Менингча, ҳар бир меҳрибонлик уйи тарбиячиси, биринчи навбатда, инсон психологиясини яхши билиши керак, шундагина у кўнгли ўксик, қисмат чигалликларидан инжик бўлган бо-

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI XALQ TA'LIM VAZIRLIGI

“O'QUV TA'LIM-TA'MINOT” davlat unitar korxonasi

**Муҳтарам ҳалқ таълими
ходимлари, педагоглар!
Барчангизни «1 октябрь –
Ўқитувчилар ва мураббийлар
куни» умумхалқ байрами
билин самими
муборакбод этамиз!
Баркамол ёш авлодга
илем бериш йўлидаги
сермашақкат, айни
дамда шарафли
касбингизга барака, доимо
эл ардоғида бўлишингизни
тилаб қоламиз!**

АЙЁМИНГИЗ МУБОРАК БЎЛСИН!

Хозирги кунда Республика мизида маҳсус, касб-хунар таълими тизимида 1 млн. 108 мингдан ортиқ ўкувчига мўлжалланган янги қурилган ёки реконструкция қилинган 1536 таълим муассасаси, жумладан, 1394 касб-хунар коллежи ва 142 академик лицей фаолият кўрсатмоқда. Уларда жами 1 млн. 629 минг нафардан ортиқ ўкувчи таълим-тарбия олмоқда. Таълим муассасаларининг моддий-техник бузасини мустахкамлаш учун давлат бюджетидан 99,5 млрд. сўм, хорижий инвестициялар ҳисобидан 208,2 млн. АҚШ доллари сарфланиб, энг замонавий жихозлар харид килинди ва улардан таълим жараёнида ўқитувчи ва ўқувчилар самарали фойдаланмоқда. Мустақиллик йилларида улар учун 17,6 млрд. сўмлик, тиражи 6,5 млн. нусхадан ортиқ бўлган 1254 номдаги дарслер ва ўкув кўлланмалар, 131 номдаги электрон дарслерларинг сурʼи марказларидаги компьютерларга жойлаширилган.

Тизимда 107760 нафар педагог кадрлар меҳнат қилинди. Улар орасида 100 нафар фан доктори ва 1085 нафар фан номзодлари мавжуд. 2010-2011 ўкув йилида академик лицей ва касб-хунар коллежарида дарс бериси учун 5890 нафар педагог кадрлар ишга кабул қилинди.

Академик лицейлар ва касб-хунар коллежарининг 11890 нафардан ортиқ педагог кадрлари УМКХТ тизими кадрлари марказини ошириш ва уларни қайта тайёрлаш институтидаги амалга ошироқда.

Бундан ташқари, Германия, Франция, Дания, Голландия, Италия, Исройл, Болгария, Австралия, АҚШ, Япония, Хиндистон ва Корея давлатлари ҳамда ЮНЕСКО ташкилоти билан ҳамкорликда 1421 нафар педагог кадрлар хорижий хизмат сафарларида, турли анжуман, тадбирларда бўлиб, малака ошириш курсларида иштирок этди ҳамда тажриба алмашди.

Вазирлар Махкамасининг 2008 йил 1 августандаги "Ўрта маҳсус, касб-хунар таълими муассасалари ходимлари меҳнатига ҳақ тўлашнинг такомиллаштирилган тизимини тасдиқлаш тўғрисида" ги 165-сонли қарорига мувофиқ, академик лицей ва касб-хунар коллежлари педагог ходимларининг меҳнатига ҳақ тўлаш тизими такомиллаштирилди. Тизимда

фаолият кўрсатиб, юкори маҳоратга эга бўлган ва ўкув-тарбия жараёни сифатини оширишга хисса қўшаётган ўқитувчи ва ишлаб чиқариш таълими усталигининг базавий тариф ставкаларирига ойлиг устамалар белгиланди. 2008 — 2010 йиллар давомомда академик лицей ва касб-хунар коллежлари педагог ходимларининг иш ҳақи 2,26 бараварга оширилди.

Таълим муассасаларини битириб чиқсан ёшларнинг бандлигини таъминлашга ҳам ўта мухим масала сифатида қаралмоқда. Таълим муассасалари ва корхоналар ўртасида ўзаро ҳамкорлик ва ўзаро фойдали интеграцияни шакллантириш, корхоналарда унумли меҳнат асосида кадрлар тайёрлашнинг икки томонлами тизимини ривожлантириш, амалиёт ўтасни давлат таълим стандартлари талаблари даражасида ташкил этиш ва битириувчиларни мутахассисликларига мос ишлари билан таъминлаш мақсадида "Таълим муассасалари

билан бирга кичик мутахассислар тайёрлаш бўйича ибратли ишлар амалга оширилоқда.

Вазирлар Махкамасининг 2009 йил 11 февралдаги "Касб-хунар коллежлари ўкувчиларининг ишлаб чиқариш амалиётларини ташкил этиш ва ўтказишни такомиллаштириш тўғрисида" ги қарори ижросини таъминлаш борасида ўкув амалиётларини сифатли ўтказиш ва кейинчалик ишга жойлашириш мақсадида ҳамкор ташкилот, корхона ва муассасалар билан 1187 таълим муассасалари ўртасида 3 томонлама шартномалар имзоланган. Чунончи, 2009/2010 ўкув йилида 118 академик лицей ва 1069 касб-хунар коллежларида жами 431706 нафар ўкувчи ёшлар 3 йил давомомда ўзлари танланган йўналишлар бўйича мутахассисликларга эга бўлди.

Узбекистон Республикаси Президентининг 2010 йил 28 июлдаги "Таълим муассасалари битириувчиларни тадбиркорлик фаoliyatiiga жалб этиш борасидаги

КАСБ-ХУНАР — ИНСОН ЗИЙАТИ

ри ва корхоналар ўртасидаги шериклар муносабатлари тўғрисида Низом" амалиётга жорий этилди. Таълим муассасаларида ташкил этилган 1370 Васийлик кенгашлари фаолиятида 9000дан ортиқ корхона ва ташкилотлар сифатида кадрлар тайёрлаш бўйича ижтимоий ҳамкорликни амалга оширилоқдалар.

Ишлаб чиқариш билан интеграллашувни таъминлаш борасида Навоий тоф-металлургия комбинати қошибдаги Навоий кончиллик, Зарафшон саноат ва Учкудуқ кончиллик касб-хунар коллежлари, Тошкент авиаация ишлаб чиқариш бирлашмаси ва "Ўзбекистон ҳаво йўллари" миллий авиакомпанияси давлат акциядорлик жамияти васийлигига Тошкент авиаасозлик, Тошкент метрополитен бошқармаси васийлигига Тошкент транспорт, "Ўзбекистон темир йўллари" ДАК, "Ўйловчи вагонларни таъмирлаш" заводи васийлигига Тошкент темир йўл транспорти, "Ўзданомаҳсулот" ДАК Мирзо Улугбек саноат, "Ўзбекистон почтаси" ДАК, "Ўзбек телеком" АК Тошкент алоқа, "Ўзбек туризм" миллий компанияси, "Ўзбекенгилсаноат" компанияси, "Ўзбекэлтексаноат" ўюшмаси, Ўзбекистон Республикаси "Парандасаноат" ўюшмаси, Тошкент туризм касб-хунар коллежлари

қўшумча чора-тадбирлар тўғрисида" ги фармони асосида битириувчиларнинг бандлигини таъминлаш имконияти янада ошиди.

Давлатимиз томонидан ўзининг хусусий бизнесини ўйлга кўйиш истагидаги битириувчиларга яна бир қўшимча имконият сифатида уларнинг тадбиркорлик фаoliyatiiboшлиши ва ўз бизнес ишларни ташкил этиши учун "Микрокредитбанк" акциядорлик тижорат банкининг шаҳар ва туман бўлимлари томонидан жами 3,2 млрд. сўм имтиёзли кредитлар ахратилмоқда.

Ўтган ўкув йилида касб-хунар коллежларини жами 400 минг 964 нафар ўкувчи-ёшлар битириб, хозирги вақтда уларнинг 216 минг 447 нафари (54,0 фоиз) ишга жойлашиб, меҳнат дафтарчалари билан таъминланди.

Ривожланган давлатларнинг узук муддатли имтиёзли кредитлари ҳамда грантлари асосида, жумладан, Осиё тараккiet банки, Корея Республикаси хукумати ҳамда Япония хукуматининг имтиёзли кредитлари, Германия тараккiet банки(KfW)нинг кредити, Европа Иттифоқи комиссиясининг гранти асосида ҳамда Европа таълим фонди (ETF) билан ҳамкорликда таълим муассасалари жиҳозланди.

Бундан ташқари, Япония

O'rta maxsus, kasb-hunar ta'limi

юртимиз ёшларининг кўрсаткичлари юкори бўлди.

Шунингдек, вакилларимиз биология фанидан жорий йили Жанубий Кореядаги ўзаро бўлиб ўтган 21-халқaro олимпиадада 3ta рағбатлантирувчи диплом, 2004 йили Россиядаги ўтказилган рус тили ва адабиёти халқaro олимпиадасида 1ta кумуш медалига муносиб кўрилди.

2002, 2004, 2006 йиллари Қозогистондаги халқaro математик лойхалар мусобақасида 4ta бронза медали ва 2ta фахрий ёрлиқ, 2007 йили Моквадаги ўтказилган 7-Колмогоров ўқишилари номли халқaro илмий анжуманда 1ta бронза медали ёшларимиз муваффакиятини таъминлади.

Академик лицей ва касб-хунар коллежларида ташкил этилган "Кичик академия"ларда энг истеъодли, ноёб қобилиятли ва ижодкор ўкувчиларни танлаб олиб, уларга табакалаштирилган.

Жисмоний тарбия, спорт соғломлаштириш ишларини ривожлантириш ва спортнинг оммавийлигини таъминлаш бўйича ҳам самарали ишлар амалга оширилоқмода. 1629 минг нафар ўкувчи-ёшлар мунтазам равишда жисмоний тарбия ва спорт билан шугулланниб келмоқда. Бугунги кунда 50 турдаги спорт секцияларида шугулланувчи ўкувчилар сони 671564 нафарни ташкил этмоқда. Уларнинг 314148 нафари қизлардир.

Ўрта маҳсус, касб-хунар таълими муассасаларида 4878 спорт ишооти, жумладан, 1201ta спорт зали, 3642ta спорт майдони, 29ta сузиш ҳавзаси, 7ta манеж мавжуд. Тизимда таҳсил олаётган ўкувчи-ёшларнинг спорт спорт билан мунтазам шугулланишларни ташкил этиши, уларни жисмонан бакувват, согласно ва комил инсонлар этиб тарбиялаш мақсадида "Баркамол авлод" спорт мусобақалари ўтказиб келинмоқда.

Юртимизда ёшлар таълим-тарбияси йўлида амалга оширилаётган хайрли ишлар эртанинг эгаларининг ҳар томонлама баркамол бўлиб юзга етишиши учун хизмат қилиши шубҳасиз. Хусусан, ўрта маҳсус, касб-хунар таълими тизими ходимлари мухтарам Юртбошимиз таъбири билан айтганда, ёшларимизнинг умумий билимларни эгалаш баробарида бир неча замонавий касб-хунарга эга бўлиб, мустақил ҳаёт бошида меҳнат қилиш ёки олий ўкув таъбирида таъминлаш ўлида жонкуярлик билан меҳнат килаверади.

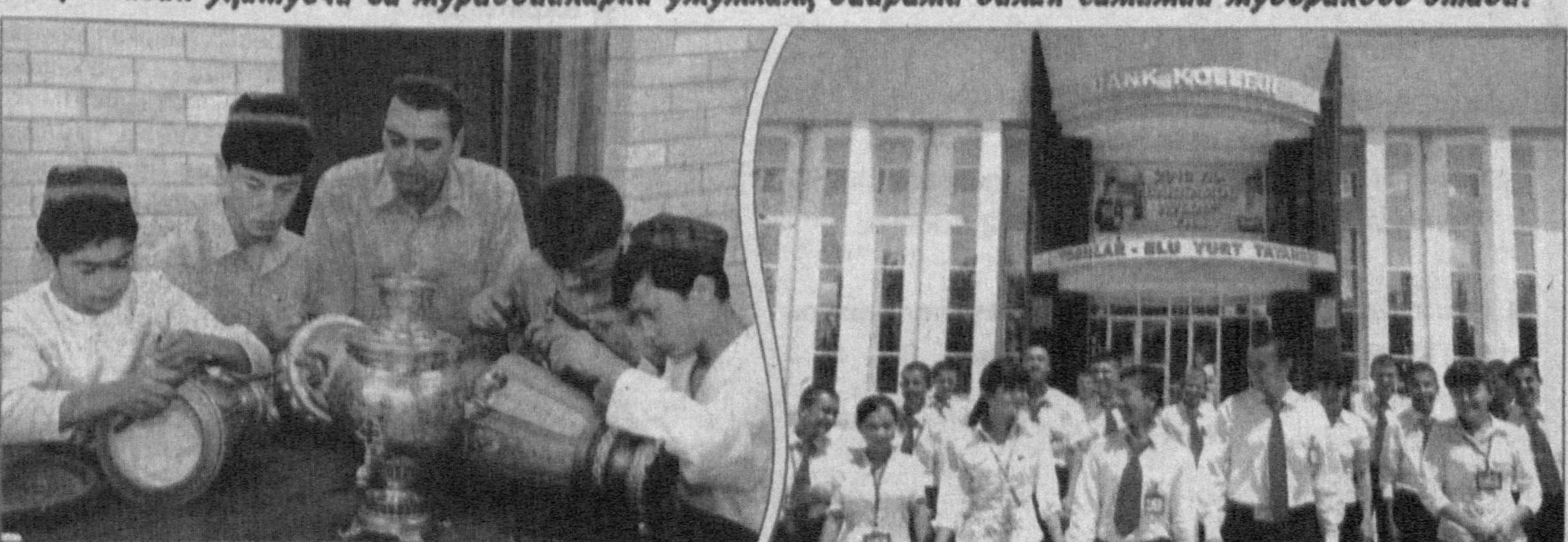
Ш.ЖАВЛОНОВ,
Олий ва ўрта маҳсус
таълим вазирининг
бираинчи ўринбосари,
Ўрта маҳсус, касб-хунар
таълими маркази
директори

ЎРТА МАҲСУС, КАСБ-ХУНАР ТАЪЛИМИ МАРКАЗИ

УНИНГ ВИЛОЯТЛАРДАГИ ҲУДУДИЙ БОШҚАРМАЛАРИ ЖАМОАЛАРИ

РЕСПУБЛИКАМIZДАГИ БАРЧА ПЕДАГОГ ХОДИMLARI, ФАН VA TAЪLIM TIZIMI IISHCHI XIZMATCHILARINI, КАСБ-ХУНАР КОЛЛЕЖЛАРИ, АКАДЕМИК ЛИЦЕЙЛАР, СПОРТ МАКTABLARI VA TŪGA RakLARIIDA ЁШЛАРГА САБОҚ

БЕРАЁТГАН ЎҚИТУВЧИ ВА МУРАББИYLARНИ УМУМХАЛҚ БАЙRAMI БИЛАН САМИИЙ МУБОРАБОД ЭТАДИ!

ТАЪЛИМ-ТАРБИЯ ИСТИҚЛОЛ КЎЗГУСИДА

1991

■ Республикадаги жами мактаблар сони — 8333та.

Шундан:

замонавий тиддаги — 2957та;
мослаштирилганлари — 4692та;
авария ҳолатидаги — 684та.

Мактабларнинг моддий-техник базаси:

дарсликлар таъминоти — 55,4 фоиз;
ўқув-лаборатория жиҳозлари билан
таъминланганилиги — 29 фоиз;
замонавий компьютер ва ахборот технологиялари
билин таъминланганилиги — 2,4 фоиз;

■ Республикадаги болалар спорти обьектлари:

спорт залига эга мактаблар сони — 4128та;
болалар спорти обьектлари сони — 154та;
болалар спорти обьектларининг спорт анжомлари
ва ускуналари билан таъминланганилиги — 4,7 фоиз;
ёшларнинг оммавий спорт тадбирларига қамраб
олинганилиги — 7,4 фоиз.

■ Республикадаги мусиқа ва санъат
мактаблари сони — 311та.

Шундан:

замонавий тиддаги — 56та;
мослаштирилганлари — 198та;
авария ҳолатидаги — 57та.

■ Республикадаги хунар-техника билим
юртлари сони — 474та.

Шундан:

замонавий тиддаги — 279та;
мослаштирилганлари — 175та;
авария ҳолатидаги — 20та.

**Ўрта маҳсус таълим
муассасалари моддий-техник базаси:**

ўқув-лаборатория жиҳозлари билан
таъминланганилиги — 40,3 фоиз;
компьютер ҳамда ахборот технологиялари билан
таъминланганилиги — 21,2 фоиз;
мавжуд техника воситалари сони — 8952та.

**Ўрта маҳсус таълим муассасаларининг
кадрлар билан таъминланганилиги:**

педагоглар ва мұхандис-педагоглар умумий
сони — 25540 нафар.
Шундан:
фан докторлари — йўқ;
фан номзодлари — 186 нафар;
олий маълумотли ўқитувчилар — 19767 нафар.

Ўрта маҳсус таълим йўналишлари
бўйича мутахассисликлар умумий сони — 156та.

Хунар-техника билим юртларига қамраб олинган
ўқувчилар умумий сони — 170562 нафар.

■ Республикадаги олий таълим муассасалари
(ОТМ филиаллари) сони — 53та.

Шундан:

университетлар — 6та;
институтлар — 42та;
филиаллар — 5та.

1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------

Бугунги кунда **Мактабгача, Умумий ўрта таълим**

Республикамиз бўйи. Таълим мусасасалари сони 6135 тани ташкил этиб, уларга 508 235 нафар (20,4%) бола қамраб олинди.

Мактабгача таълим тизимида ноанъанавий мактабгача таълим мусасасалар тармоғи ҳам кенгайб қисқа муддатли гурӯҳлар сони 1536тани, саводхоник марказлари 977тани, якшанбалик мактаблари 1249тани ташкил этилди.

Республикада 80 та давомида мактабгача таълим муассасаси фаолият юритиб, уларга 3281 нафар бола қамраб олинган.

Мактабгача ёшдаги болаларни ижтимоий ҳимоялаш, уларга таълим-тарбия бериш билан бир каторда согликларни тикилаш учун 194та махсус турдаги мактабгача таълим мусасасалари фаолият кўрсатмоқда.

Мактаб таълимни ривожлантириш умуммиллий дастури доирасида таълим муассасаларидағи жиҳозланган физика лаборатория хоналари сони 6962тага, кимё лаборатория хоналари — 6682тага, биология хоналари — 6682тага ошиди.

2004-2009 йилларда 1607та мактаб ичмил суви билан таъминланди. 1163та мактаб газлаштирилди, 1607та мактаб телефон алоказлари ўрнатиди, 1076та мактаб марказий ва мактаб ҳовлисига мослаштирилган канализация тармоғига уланди.

2005-2009 йилларда умумтаълим мактабларини мебель, замонавий ўқув-лаборатория асбоб-ускуналари, компьютер техникия саҳифаси таълим жамғармаси хисобидан жами 463,6 млрд. сўм маблаг сарфланди.

Ўқув фанларидан 119 номдаги, жумладан: 65 номдаги электрон дарсликлар, 26 номдаги ўқув фильmlарини ҳамда 28 номдаги мульти-медиа дастурий воситаларини яратилиб ўқув таълим олишилари учун шароитларни яратилиган, улар дарсликлар, ўқув анжомлари ва компютерлар билан таъминланганда.

Бугунги кунда 563та мактабдан таъкиди таълимни ўқув-лаборатория жиҳозлари харид килинди.

2004-2009 йилларда таълимни ўқув-лаборатория мебель, замонавий ўқув-лаборатория асбоб-ускуналари, компьютер техникия саҳифаси таълим жамғармаси хисобидан жами 463,6 млрд. сўм маблаг сарфланди.

Ўқув фанларидан 119 номдаги, жумладан: 65 номдаги электрон дарсликлар, 26 номдаги ўқув фильmlарини ҳамда 28 номдаги мульти-медиа дастурий воситаларини яратилиб ўқув

таълимни ўқув-лаборатория жиҳозлари харид килинди.

2004-2009 йиллар мобайнida ўрта маҳсус, касб-хунар таълими мусасасалари моддий-техник базаси: ўқув-лаборатория жиҳозлари билан таъминланганилиги — 40,3 фоиз; компьютер техникия саҳифаси таълим жамғармаси хисобидан жами 463,6 млрд. сўм маблаг сарфланди.

Ўқув лаборатория асбоб-анжомлари, таълимнинг техник воситалари ва ўқув-кўргазмали кўлланмалар ишлаб чиқаришига 2004 йилда 34 та корхона таъкиди таълимни ўқув-лаборатория жиҳозларни ишлаб чиқаришига 16,7 млрд. сўмлик шартномалар тузилиб, таълим мусасасалари жиҳозланган бўлса, 2009 йилда ушбу мақсадлар учун 18,5 млрд. сўм маблаг сарфлантирилди.

2008 йилда ўрта маҳсус касб-хунар таълими мусасасаларида ахолига пуллик хизмат кўрсатиш натижасида 2142 млн. сўм бюджетдан таъкиди таълимни ўқув-лаборатория жиҳозларни ишлаб чиқаришига 16,7 млрд. сўмлик шартномалар тузилиб, таълим мусасасалари жиҳозланган бўлса, 2009 йилда ушбу мақсадлар учун 18,5 млрд. сўм маблаг сарфлантирилди.

Ўрта маҳсус, касб-хунар таълими мусасасаларининг 25 нафар иктидорли ўқувчи-кизлари Ўзбекистон Республикаси Президент Фармони билан Зулфия номидаги давлат мукофоти совинидори бўлди.

Ўрта маҳсус таълим йўналишлари бўйича мутахассисликлар умумий сони — 156та.

Хунар-техника билим юртларига қамраб олинган ўқувчилар умумий сони — 170562 нафар.

■ Республикадаги олий таълим муассасалари (ОТМ филиаллари) сони — 53та.

Шундан:
университетлар — 6та;
институтлар — 42та;
филиаллар — 5та.

Бугунги кунда **Мактабгача, Умумий ўрта таълим** жараёнига таъбиқ этилди.

2004-2009 йиллар давомида Осиё таракқиёт банки, Жаҳон банки, Ислом таракқиёт банки, ОПЕК жамғармаси, Саудия таракқиёт жамғармаси каби ҳалкаро молиявий институтлар ва Хитой Ҳалқ Республикаси ҳамда Корея Республикаси Экиманзубинлари билан олиб борилган самарали ҳамкорлик алоқалари натижасида умумий миқдори 181,3 млн. АҚШ долларига тенг жами 8ta лойиҳа оширилиб, келинмоқда.

Халқаро фан олимпиадаларида мактаб ўқувчилари томонидан 149ta медаллар шодиши кўлган кирилди. Уларнинг 6 таси олтин, 14 таси кумуш ва 60 бронза медали ҳамда 69 маҳсус дипломларди.

Ўзбекистонда таълим етти тилда — ўзбек, коракалпок, рус, қозоқ, тоҷик, кирғиз, туркман тилларидан олиб борилиши учун барча шароитлар яратилган.

Хар йили биринчи синф ўқувчиларида Президент соғвалари — янги дарсликлар ва 12 ta номдаги ўқув куроллари тақдим этилди, 2—9-сinfлар эса ўқувчилардан иборат музлукларни яратилишини ярдечи.

Олий ва ўрта маҳсус таълимни ўқувчиларида мавжуд 262та кутубхона негизида ахборот-ресурс марказлари (АРМ) ташкил этилди. Барча АРМлар замонавий компьютер техникалари ва телекоммуникация воситалари билан жиҳозланган 11 та синф, 17ta электрон доска билан таъминланди.

Хозирги кунда Олий таълимни ўқувчиларида мавжуд бўлиб, 100 нафар таълимни ўқувчиларида мавжуд бўлиб, 8,2ta (2004 йилда 4,2ta) компьютер тўғри келишини таъминлашга эришилди. 9ta олий таълимни ўқувчиларида ахборот технологиялари марказлари замонавий видеоконференция ускуналари билан жиҳозланди.

Олий ва ўрта маҳсус таълимни ўқувчиларида мавжуд 262та кутубхона негизида ахборот-ресурс марказлари (АРМ) ташкил этилди. Барча АРМлар замонавий компьютер техникалари ва телекоммуникация воситалари билан жиҳозланган 11 та синф, 17ta электрон доска билан таъминланди.

Олий таълимни ўқувчиларида мавжуд 262та кутубхона негизида ахборот-ресурс марказлари (АРМ) ташкил этилди. Барча АРМлар замонавий компьютер техникалари ва телекоммуникация воситалари билан жиҳозланган 11 та синф, 17ta электрон доска билан таъминланди.

Олий таълимни ўқувчиларида мавжуд 262та кутубхона негизида ахборот-ресурс марказлари (АРМ) ташкил этилди. Барча АРМлар замонавий компьютер техникалари ва телекоммуникация воситалари билан жиҳозланган 11 та синф, 17ta электрон доска билан таъминланди.

Олий таълимни ўқувчиларида мавжуд 262та кутубхона негизида ахборот-ресурс марказлари (АРМ) ташкил этилди. Барча АРМлар замонавий компьютер техникалари ва телекоммуникация воситалари билан жиҳозланган 11 та синф, 17ta электрон доска билан таъминланди.

Давлат илмий-техника дастурлари доирасида жами 415ta 5,8 млрд. сўмлик илмий лойиҳалар амалга оширилмоқда, бу эса 2004 йилги нисбатан карий 3,5 барабар кўпид. Ҳўжалик шартнамалари асосида бажарилётган илмий ишлар ҳамма 2004-2009 йиллар давомида 3,3 барабарга ошиган (2004 йилда 546,3 млн. сўм бўлганда, 2009 йилда 2119,2 млн. сўмни ташкил этган).

Жаҳон эътироғи саҳовор бўлган учbosқиличи — «Умид николаев», «Барқамол авлод», «Универсида» республика спорт мусобакалари орқали болаларни ўқувчиларида мавжуд 262та кутубхона негизида ахборот-ресурс марказлари (АРМ) ташкил этилди.

Таълимнинг ўқувчиларида мавжуд 262та кутубхона негизида ахборот-ресурс марказлари (АРМ) ташкил этилди. Барча АРМлар замонавий компьютер техникалари ва телекоммуникация воситалари билан жиҳозланган 11 та синф, 17ta электрон доска билан таъминланди.

Олий таълимни ўқувчиларида мавжуд 262та кутубхона негизида ахборот-ресурс марказлари (АРМ) ташкил этилди. Барча АРМлар замонавий компьютер техникалари ва телекоммуникация воситалари билан жиҳозланган 11 та синф, 17ta электрон доска билан таъминланди.

Олий таълимни ўқувчиларида мавжуд 262та кутубхона негизида ахборот-ресурс марказлари (АРМ) ташкил этилди. Барча АРМлар замонавий компьютер техникалари ва телекоммуникация воситалари билан жиҳозланган 11 та синф, 17ta электрон доска билан таъминланди.

Олий таълимни ўқувчиларида мавжуд 262та кутубхона негизида ахборот-ресурс марказлари (АРМ) ташкил этилди. Барча АРМлар замонавий компьютер техникалари ва телекоммуникация воситалари билан жиҳозланган 11 та синф, 17ta электрон доска билан таъминланди.

Олий таълимни ўқувчиларида мавжуд 262та кутубхона негизида ахборот-ресурс марказлари (АРМ) ташкил этилди. Барча АРМлар замонавий компьютер техникалари ва телекоммуникация воситалари билан жиҳозланган 11 та синф, 17ta электрон доска

Мамлакатимиз маънавий
ва илмий салоҳиятини
юксалтириш йўлида самарали
мураббийларни ўқитувчию
байрами муносабати билан
табриклаш шарафига мұяссар
бўлганимиздан мамнунмиз.
Барчангизга баҳт-саодат,
келажакдаги ишларингизга
улкан зафарлар тилаймиз!

“МАТВУОТ ТАРҚАТУВЧИ” aksiyadorlik kompaniyasi

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ВАҚТЛИ МАТБУОТ НАШРЛАРИГА ОБУНА БЎЛИНГ!

ХАЛҚАРО ҚИЗИЛ ХОЧ ҚҮМИТАСИННИНГ ХҚҲҚ МАРКАЗИЙ ОСИЁДАГИ МИНТАҚАВИЙ ВАКОЛАТХОНАСИ

Халқаро Қизил Хоч Қўмитасининг Марказий Осиёдаги Минтақавий ваколатхонаси
Ўзбекистон Республикасидаги барча ўқитувчи ва мураббийларни касб байрамлари
билан табриклиди ва уларга сиҳат-саломатлик тилайди.

Ижтимоий-гуманитар ва бошланғич ҳарбий таълим соҳаларида инсонпарварлик
фояларини тарғиб қилувчи ўқув қўлланмалари, кўргазмали ва мультимедиа
материалари яратиш жараёнида иштирок этаётган педагогларга ўз миннатдорлигимизни
биддириб, уларнинг масъулиятли

фаолиятида муваффақиятлар тилаймиз.

Дунёмиз тинч, осмонимиз мусаффо
бўлсин! Зеро, тинчлик деган улуф
неъмат Ер юзида ҳукм сурсагина,
мактабларимизда таълим-
тарбия жараёни ривожланади,
Сиз, азиз ва муҳтарам
педагогларнинг осойишталиқ
ҳукм суроётган мамлакатда
захмат чекиб қилаётган
мехнатларингиз мева
келтиради.

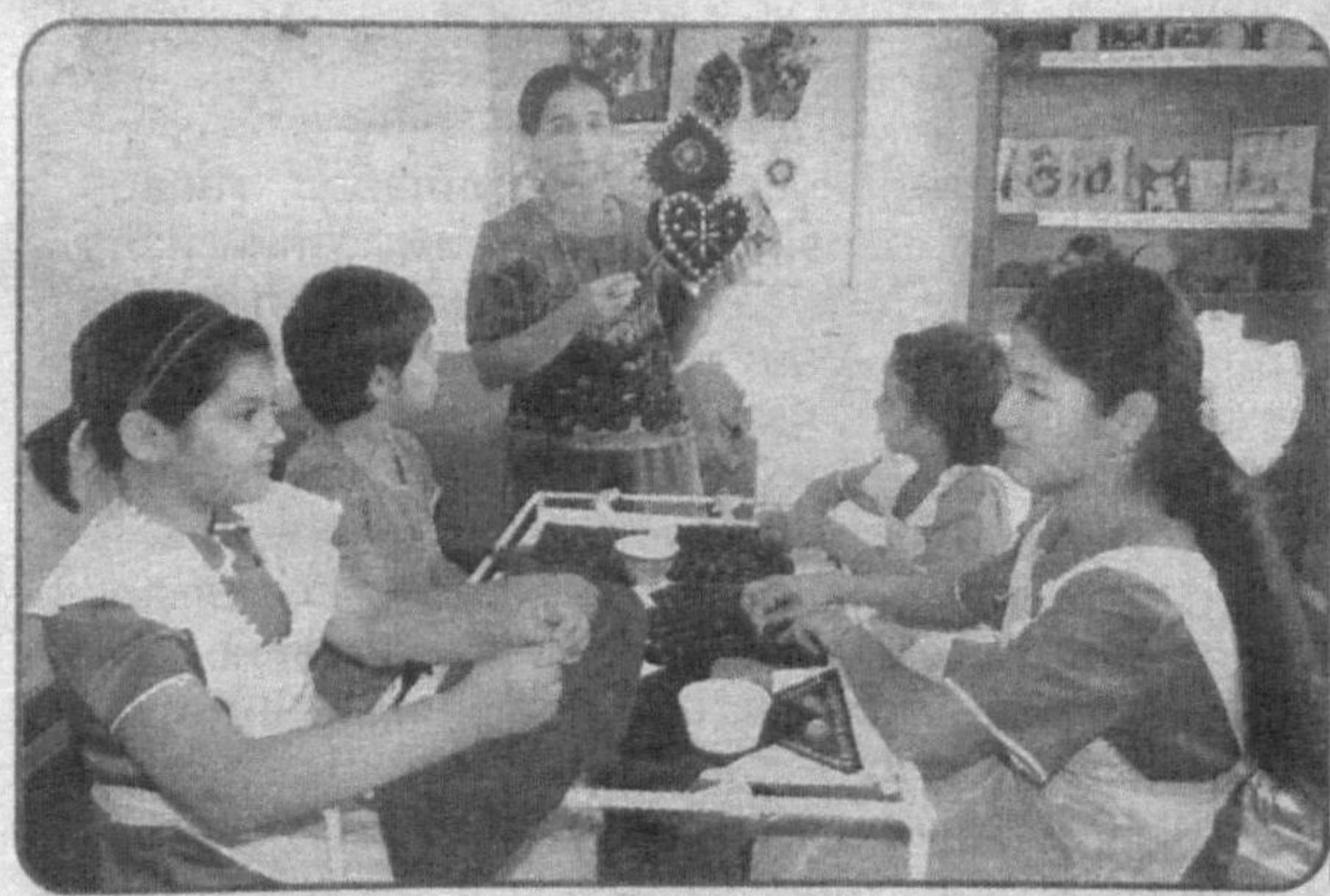
Умр инсоннинг хайрли ишларга кўл уриши, ортидан яхши ном қолдириши учун берилган имкондир. Бунда кишининг қаерда ишлаши, касб-корининг аҳамияти йўк. Энг асосийси, кўнгилда истак ва хоҳиш, ҳаракат ва уриниш бўлса бас, у ҳар қандай шаротда эзгуликлар сари йўл топмоғи мумкин. Бу йўл эса фидойилик аталмиш фазилат билан зийнатланади.

Йигирма олти йилдан бўён Қизилтепа туман Ўқувчилар ижодиёт марказида меҳнат килиб келаётган Шокир ака Ҳабибовнинг фаолиятини кузатар эканман, беихтиёр юқоридаги ҳаёллар ўтади кўнглимдан. Дарҳақиқат, одамзоднинг ҳаётда том маънода ўзидан, ўтаётган кунларидан қониқиб жамиятга, атрофидагиларга керак эканини хис этиб яшамоги учун ҳам кўп нарса талаб этилмайди. Яхши амалларни кўнглига туккан жон унинг ижобати қалитини ҳам ўзи топади.

Боланинг бўш вақти тўғри ташкил этилгандағина унинг таълим-тарбиясида мувозанат қарор топмоғи, ўз мақсадлари сари оғишмай одимламоғи мумкин. Шокир ака мана йигирма олти йилдирки, ўнлаб ёшларнинг устози сифатида мактабдан ташқари таълим имкониятларини кенгайтириб, уларнинг жамиятнинг фаол, жонкуяр аъзоларига айланиши учун

килишмоқда. Рўзгорлари тўқис. Анвар Шодиевнинг рассом, Дилфуз Темировнинг санъаткор, Элмурод Қаюмоннинг пайвандчилик касбини улуғлаб бугун эл аро ҳурмат топгани, улар бир пайтлар ана шу марказда ўз қобилиятларини намойиш этганини ҳаёлидан ўтказар экан, Шокир аканинг кўнгли таскин топади.

Ёдида, қайсиридан йили вояга етмаган-

фидойилик билан меҳнат қилмоқда.

— Дастрлаб иш бошлаган кезларим марказда бор-йўғи бта тўгарак фаолият юритарди,—дейди мураббий.—Хозир эса 68та турли йўналишлардаги тўгаракларда узлуксиз машгулотлар олиб борилмоқда.

Шокир ака муассаса раҳбари сифатида тўгаракларни кенгайтириш режасини тузар экан, маҳаллий шарт-шароитлар, ёшларнинг қизиқишилари, миллий анъана ва удумлар, қадриятларни бир-бира га уйғулластиришга ҳаракат қилди. Шунингдек, у ўз олдига ҳамиша бир савонни кўндаланг кўяди: «Хўш, ўғил-қизларимизнинг бўш вақтини мазмунли ўтказишига, уларни касб-хунарга йўналтириш, қизиқишилари билан хисоблашиш орқали турли ташқи салбий таъсирлардан химоя қилишига эришяпмиз? Болаларнинг ўрганганлари эртага ҳаётда ўз ўрнини топиши, турмуш фаровонлигини оширишига қанчалик хизмат қилади? Дарҳақиқат ана шу ўй, ниятлар билан иш фаолиятини бошлаган «Зардўзлик», «Дурдгорлик», «Тикувчилик», «Автомодель» тўгаракларига қатнаган йигит-қизларнинг кўпчилиги бугун ўзлари моҳир хунармандлар қатори шогирдларига етакчилик

лар билан ишлаш комиссияси томонидан рўйхатта олиниб, «тарбияси оғир» деб кўпчиликнинг «ташвиши»га айланган бир ўқувчини марказга бошлаб келишиди. Мураббий болани ёнига олиб обдон сухбатлашди. Қизиқишилари, орзу-умидлари, оиласи шароитига қизиқди. Англадики, болакай меҳрға, ўтиборга муҳтоҷ. Ҳатто «ёмон»дигига ўзи ҳам ишониб-кўнишиб қолган. Албатта, уни тўгаракларга жалб этиш, фойдали меҳнатга қўниқтириш анча кийин кечди. Лекин малакали мураббийлар ёрдамида бунга эришиш мумкин. Бу ўринда айниқса, тўгарак фолларидан иборат ўз-ўзини бошқариш тизимишин жорий этилган қўл келди. Бола бирор машгулотни қолдирдими, тенгдошлари ортидан йўқлаб келади. Дарсларни ўзластиришга қийналса, кўмаклашишади. Хуллас, марказда қарор топган ана шундай дўстона мухит уни тарбиялади.

— Маълумки, бола дарсда жисмонан, руҳан толиқади,—дейди марказ раҳбарининг ўқув-тарбия ишлари бўйича мувони Юлдуз Қаюмова.—Демак, марказдаги мухит унинг дам олиши, ўзини эркин тутиб шуғулланиши учун имконият яратиши керак. Шуни ўтиборга олиб

машгулот хоналарининг йўналишига қараб парталар ўрнига гилам ёзил, хонтахта атрофига кўрпачалар ташладикки, қизлар бемалол ўтириб куроқчилик, тикувчилик, тўкувчилик сингари ўзлари севган хунарларни ўрганишсин. Зардўзлик учун асқотадиган анжомлар ҳам шу мақсадда қайта тайёрланди.

Марказда ҳомийлар кўмагида қад ростлаган кўшимча хоналарни кузатар эканман, эшигига «Йўрмадўзлик», «Миллий совға» деб ёзилган тўгаракларда олиб борилаётган машгулотлар, бурчакларда турли тарихий экспонатлар ўтиборимни тортади.

— «Йўрмадўзлик» тўгарагини ташкил этиш учун ходимларимиз Мўмина биби Курбонованинг уйига бориб момомерос

ти учун хизмат қилаётгани ўтиборлидир.

— Худудимизда имконияти чекланган болалар махсус мактаб-интернати бор,—дейди сўз орасида Ш.Ҳабибов.—Интернатда «Сартарошлиқ», «Рақс» тўгаракларини ташкил этганимиз. Уларнинг имкониятларидан келиб чиқиб келажақда жамиятда ўринларини топишига кўмаклашуви касб-хунарларга йўналтирилган янги тўгараклар очмоқчимиз. Қизилтепада диққатга молик қадамжолар жуда кўп. «Ўлкашунослик» тўгарагига ёшларни жалб этиш орқали ана шу масканлар ҳақидаги ўғил-қизларимизнинг тасаввурларини бойитиш, керак бўлса, худудимизнинг тарихи, табиатни ўрганишга уларни ҳам йўналтиришга ҳаракат қиласиз. Чунки Ватанга муҳаббат, аввало, ана шу маҳалла, кўча, кишлоқнинг кечаги кунини билиш, уни севиш, фархланишдан бошланади! Бир пайтлар ота-боболаримиз темирчилик, сандиқсозлик, куоллик каби хунарлари билан ҳам машҳур бўлишган. Хозир қишлоқларда фермерлик ҳаракати кенг тарақкий топган. Йигитларимиз эртага ер илмидан, техникаларни тузатиш укувидан боҳабар бўлса бизнинг хизматимиз «мана мен» деб бўй кўрсатмоғи, табиий. Даврнинг талаби шу!..

Шокир ака сўзлаётганда, мактабдан ташқари таълимнинг ўзи бир мактаб экани, унинг вазифаси таълим-тарбия тизимида нечоғлик катта аҳамият касб этиши кўз ўнгимда намоён бўлаверади. Дарвоқе, мураббий бир одатини ҳеч канда қилмай, баъзида атрофидигиларга шу ҳақда галириб беради:

...Ҳар куни жуда вақти уйғонаман. Ва шу юртда түғилганим, шу Ватаннинг корига яраётганимга шукроналар айтиб дарвозани очишиш ўшиламан. Қадам ташлар эканман, одимларимни санаб ҳар бирида бир ниятни дилимга туюман: «Ўзбекистоннинг яхши кунларига кўз тегмасин, шу Ватанга муносиб бўлайлик», «Халқимизнинг ҳамжихатлиги бардавом бўлсин», «Юзимиз ҳамиша ёруғ бўлсин»...

Бу одатда катта ҳикмат жам. Мураббийнинг яна бир ибрати борунда! Ҳар биримизга тонгларни ана шундай қалб ва шижоат билан қарши олмок баҳти насиб этсин.

Ойбуви ОЧИЛОВА

КўНФИРОКДАН... КўНФИРОҚҚАЧА

5-6-синфда “Устоз — улуғ зот” деган мавзуда иншо ёзардик. Иншолар ёмон чиқмасди. Ҳар ким ўқитувчилик касбига ўзининг дунёкараши, тасаввурлари, таассуротларидан келиб чиқсан ҳолда таъриф берар ва бу йўлда шууридаги жамики чиройли сўзларни ишга соларди. Бизга сабоқ берувчи инсонлар ҳақида айтилмаган бирор илик сўз ёки гўзал иборанинг ўзи қолмагандек кўринарди, ҳатто. Бироқ, энди ўйлаб қарасам, ўшанда биз устоз улуғлигининг асл моҳиятини ҳали яхши англамаган, “улуг зот” деган қисқагина таърифга лойик бўлишдан аввал, ўқитувчи юзлаб асаб ҳужайраларидан айрилиши, минглаб ўқувчиларга худди ўз фарзандидек муюмала қилиши, миллионлаб дафтарларни текшириб чиқиши кераклигини хаёлимизга ҳам келтирмаган эканмиз.

ОДАМГА ҮХШАБ...

Саодат Зоитова тонгда, соат 8:00да. Биринчи дарс 8:00да. 9-синфларга “Услубият” мавзусини ўтиши керак. Саодат опа умрени мактабга, касбига бағишилаган. Биз танинган ва танинган бошка кўплаб устозлар каби. Тўғрида, муаллимликни ўзига касб қилган инсонлар ҳаётининг ўртача 72 минг соати мактабда ўтади. Кунига 6 соатдан кўпроқ вақт давомида болалар билан тинимиз мулокотда бўлиб келган ўқитувчи уйда яна “норас-

га қараб йўл олади. Биринчи дарс 8:00да. 9-синфларга “Услубият” мавзусини ўтиши керак. Саодат опа умрени мактабга, касбига бағишилаган. Биз танинган ва танинган бошка кўплаб устозлар каби. Тўғрида, муаллимликни ўзига касб қилган инсонлар ҳаётининг ўртача 72 минг соати мактабда ўтади. Кунига 6 соатдан кўпроқ вақт давомида болалар билан тинимиз мулокотда бўлиб келган ўқитувчи уйда яна “норас-

мий ўқитувчилик” — фарзандлар тарбияси билан шуғуллашига мажбур. Хуллас, агар бу касбнинг икир-чикирлари билан қизиқаверсангиз, “Бу ўқитувчи деганлари одамга ўхшаб дам оладими ўзи?”, деган ўринли савол сизни безовта қилиши, шубҳасиз. Бир қанча ўқитувчilar билан сухбатлашиб, бу масалага озми-кўпми, ойдинлик киритишга ҳаракат қилдик.

АДАШГАН ЭКАНМАН...

“Жуда ҳам ёш эдик. Болалар билан ўқитувчilarга лақаб тўқиб, шўхлик қилиб ўрнан гайтидан кетинг. Инглиз тилидан Шарофат опа исми ўзгартирилган — **муаллиф**) деган ўқитувчи дарс берарди. Ўқитувчини ёмон кўрмасдим, фақат дарсда жим ўтириш масаласи сал чатоқ эди. Охири, болалар билан ҳаддан ташқари кўп гаплашиб юбордим, ўқитувчининг бизга дарс

бир-икки марта дашном бергач, охири, “Дарсондай чиқиб кетинг”, деди. Мен эса ҳудди ҳеч нима бўлмагандек, “иш”имни давом эттиридим. Чиқиб кетсан бўларкан, Шарофат опа нимагадир ийғлаб юборди. Бутун синф билан у кишини овтишига тушдик. Бурунларини тортиб-тортиб, яна ҳеч нарса бўлмагандек дарс ўта бошлаганлари эсимда. Кейин билсан, ўшанда, ўқитувчимизнинг фарзанди шифохонада оғир касал бўлиб ётган экан. Яхши иш килмаганимни тушундим. Кечирим сўрадим. Лекин мана шу хатом туфайли, Шарофат опанинг кўзларига қарай олмайдиган бўлиб қолдим. Ўқитувчининг бизга дарс

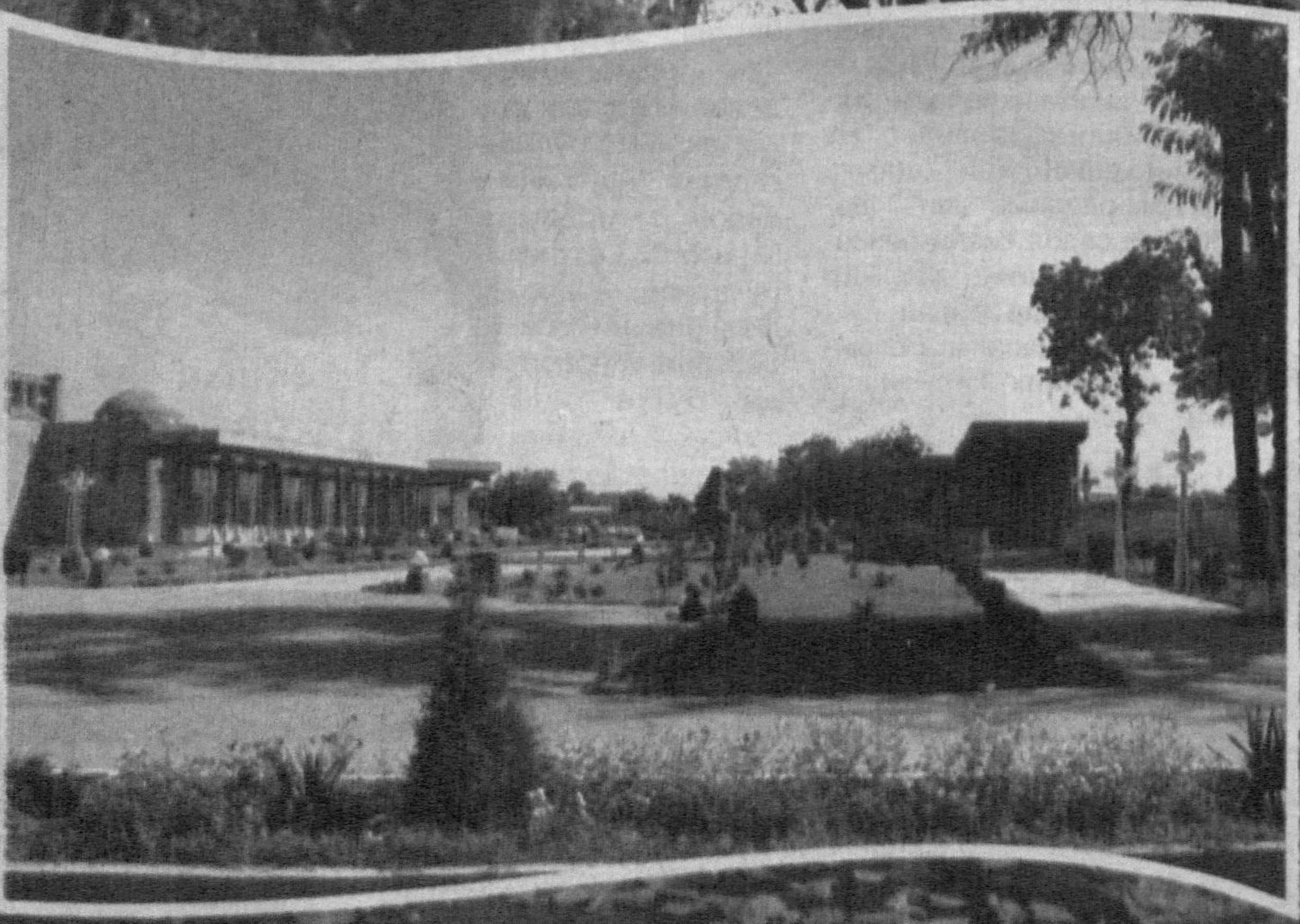

ўтишдан бошка муаммоси йўқ, деб ўйлаб юрганманда, ўзимча. Фарзандли бўлиб, бола тарбияси ёлкамга тушгач, қанчалик адашганимни яна ҳам чукурроқ хис қилдим”.

(Давоми 17-бетда.)

БУХОРО ОЗИҚ-ОВҚАТ ВА ЕНГИЛ САНОАТ ТЕХНОЛОГИЯСИ ИНСТИТУТИ

*Айёминиз муборак
бўлсин, азиз ўқитувчи
ва мураббийлар!
Барчангизга тинчлик-
хотиржамлик,
оилавий баҳт, шахсий
ҳаётларингизда
улкан зафарлар
тилаб қоламиз.*

ЭҲТИРОМИМIZ СИЗГА, УСТОЗЛАР!

Ахмаджон МАМАДЖНОНОВ,
бокс бўйича Осиё чемпиони,
Сингапурдаги I Ёзги ёшлар
олимпиадасининг кумуш медали
совриндори, халқаро тоифадаги
спорт устаси

— Турли пайтлар —
кундалик хаётда ёки мусобақалар вактида шундай бир фурсат бўладики, ўша кичик лаҳзада мураббийлик меҳнати машиқати, шогирди сифатида менга берган самимий панд-насиҳатлари, маслаҳату ўйтлари, умуман, устоз қадрни чукур хис қиласан. Тўғри-да, ахир сиз билан иссиқ-совуқ кунларда, ғалаба ва мағлубият онларида ҳам доимо ёнингизда бўлишга, кўллаб-куватлашга, руҳан далда беришга интиладиган инсон — мураббий энг яқинларингиздан бирига айланади.

Менинг ҳам ҳаётда ўз ўрнимни эгаллашимда устозим — Ўзбекистон Республикасида хизмат кўрсатган мураббий, бокс бўйича халқаро тоифадаги ҳакам Садир Шомакудовнинг хизматлари бекиёс бўлган. Хусусан, Сингапурдаги I ёшлар олимпиадасида голиблар қаторида шоҳсупага кўтарилаётганимда ҳам қулоқларим остида унинг: «Ғалабага эришиш учун фақат яхши боксчи бўлиш камлик киласди. Бунинг учун ракбиҳи ҳурмат қилиш, ўз кураш услугига эга бўлиш, энг асосийси, қалбингда ҳаққоний мақсадига ва юксакликка интиш хисси мужассам бўлмоғи зарур», деган сўзлари жаҳанглаб турди.

Айни пайтда мен Тошкент вилоят Давлат педагогика институтининг биринчи курс тала-басиман, устозим катори ўзим ҳам мураббийлик фаoliyatiini бошладим. Бугун мамлакатимиздаги устоз-мураббийлар қатори менга таълим даргоҳларида сабоқ берган барча ўқитувчиларни байрам билан қутлайман! Барчангиз биз, шогирларингизда баҳтига омон бўлинг. Чексиз эҳтиромим сизга, устозлар!

Евгения КАРИМОВА,
таэквондо бўйича Ўзбекистон терма
жамоаси аъзоси, Ўзбекистон
Республикасида хизмат
кўрсатган спортчи:

— Спортда доимо мураббийнинг ўрни бекиёс. Колаверса, спортчи ютуқларининг деярли барчасига устозининг тўғри ўйл-йўриклари, тайёргарлик жаёнини самарали ташкиллаштириш ҳамда билим-кўнилмаларни эгаллашга кўмаклашиши оркали эришади. Бунгунда кунда озми-кўпми эришган ютуқларим, кўрсатаётган натижаларимда биринчидан мураббийим Барно Фармоновнинг улуши катта. Ўзимга

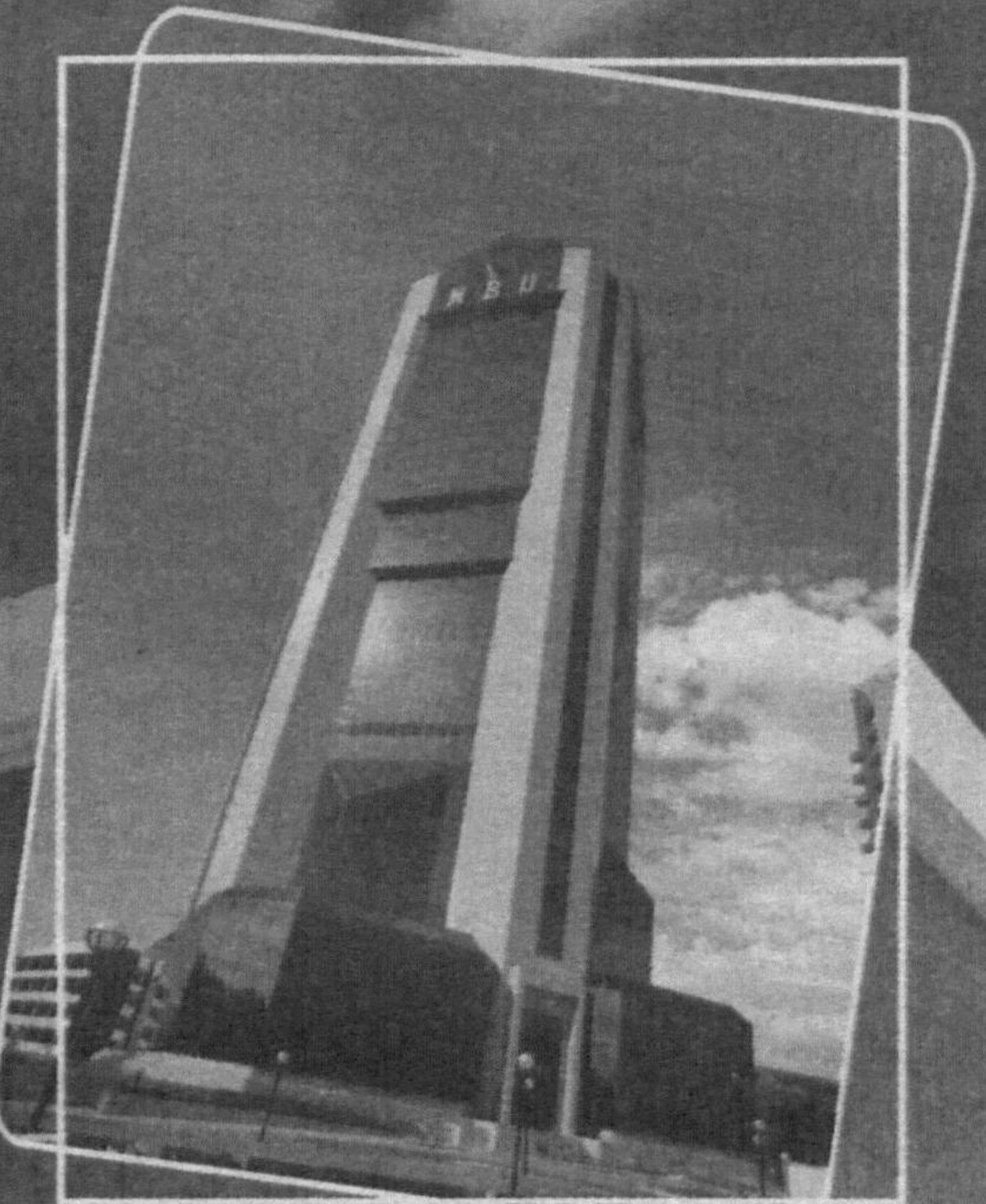
нисбатан ишончни пайдо қилиш, қийинчилликларни енгил ўтишини ҳам айнан ўша инсон ўргатган. «Кўлингдан ҳамма нарса келади. Факат астойдил ҳаракат қилишинг керак», деган далласи доимо ёдимда туради. Илк устозимнинг сабоқларини засласам кўнглимда миннатдорлик туйгуси жўш уради.

Устоз деганда факат сабоқ берувчи инсонни эмас, балки зарур пайтда суюнишимиз мумкин бўлган, биздан меҳрини, маслаҳатларини замайдиган зотни тушунаман. Айни кунда терма жамоадаги таэквондо сир-асрорларини ўргатадиган мураббий Александр Ли ана шундай фидойи инсон. Бу йил спортдаги фаoliyatiim юксак баҳоланиб, «Ўзбекистон Республикасида хизмат кўрсатган спортчи» увони берилгандана ҳам устозларимнинг менга сингтан меҳнатлари кўз олдимга келди. Шуни алоҳида эътироф этишим зарурки, ютуқларимдан ота-онам қатори қувониб турадиган мураббийларимнинг борлиги доим мени янги марралар сари ўйл олишга ундейди.

ТОШКЕНТ МОЛИЯ ИНСТИТУТИ

1 октябрь – «Ўқитувчилар ва мураббийлар куни»
умумхалқ байрами барчангизга муборак бўлсин!
Келажаги буюк Ўзбекистонимизнинг ривожланишига
салмоқли ҳисса қўшаётган устозларга, фан-техника
тараққиётига салмоқли улуш қўшаётган олимларга,
ёшларга спорт сирларини ўргатиб, уларни жаҳон
шоҳсупаларига олиб чиқаётган тажрибали
мураббийларга улкан зафарлар ёр бўлишини тилаймиз!

Айёмингиз муборак бўлсин, азицлар!

«АГРОБАНК»
ОЧИҚ АКЦИЯДОРАЛИК ТИЖОРАТ БАНКИ

*Айёмингиз муборак,
азиз ўқитувчилар ва
мураббийлар!*

Сизларга
ишончли, қулай ва замонавий банк
хизмат турларини таклиф этади

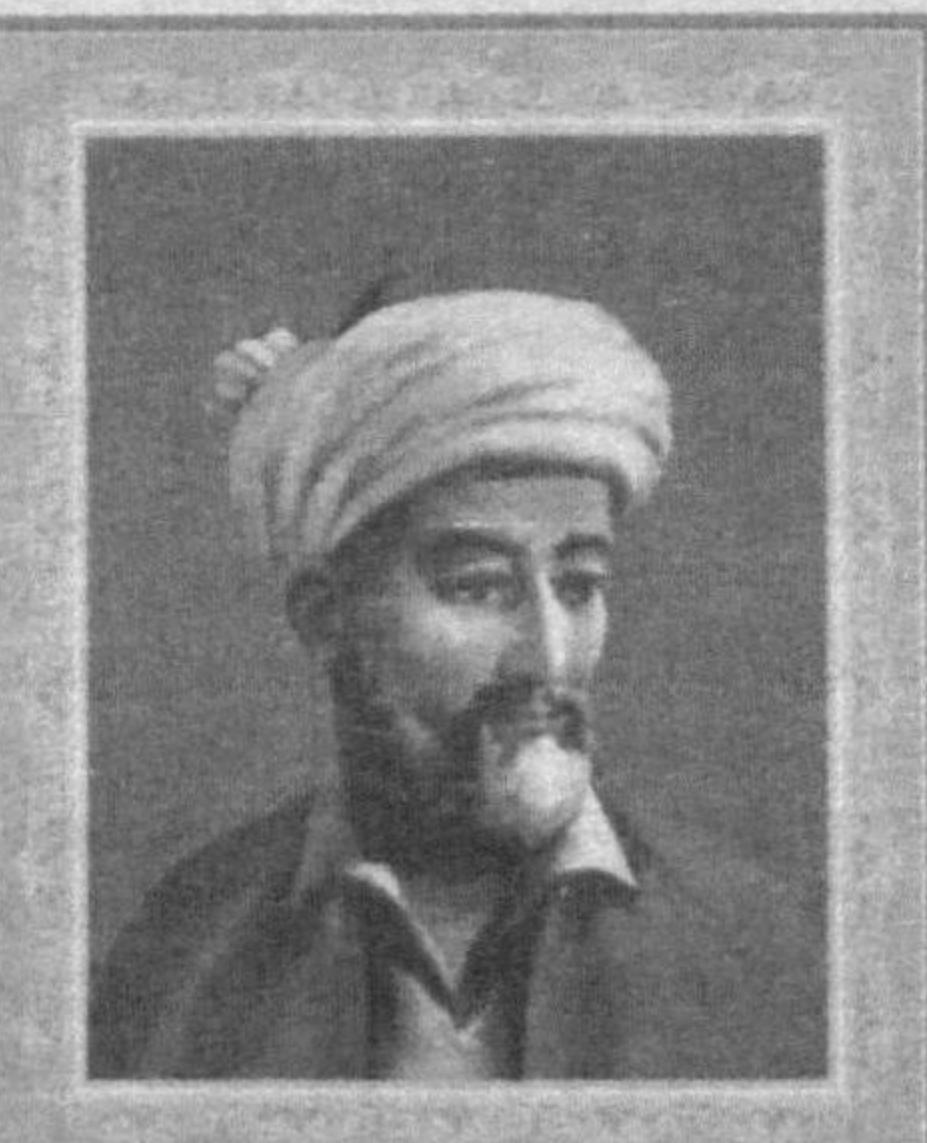
- **Пластик карточка** замонавий ва ишончли тўлов воситаси!
- **Visa Card** дунё бўйлаб молиявий эркинлик!
- **Пул ўтказмалари** тез, оддий ва ишончли!
- **Депозит катакчалар** қимматли бойликларингизнинг кафолатли сақланиши!
- **Пул омонатлари** даромадингизни кўпайтиришнинг ишончли усули!

**«Агробанк» – юрт ободлиги ва
яратувчанлик
фояларининг молиявий таянчи!**

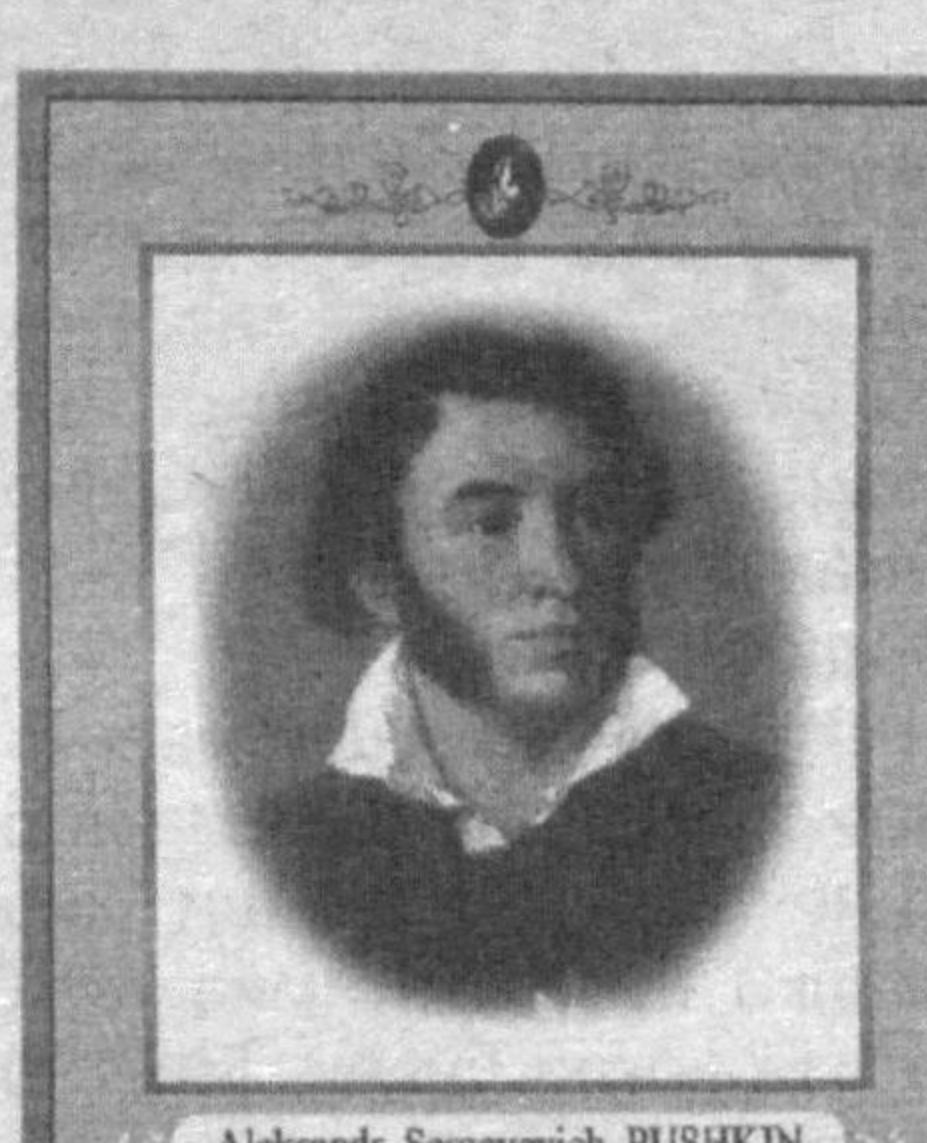
Хизматлар лицензияланган

AMIR TEMUR
(1336-1405)

ALISHER NAVOIY
(1441-1501)

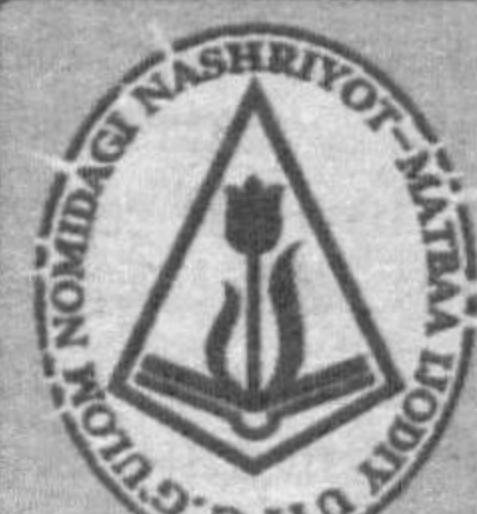
Aleksandr Sergeyevich PUSHKIN
(1799-1837)
Александр Сергеевич ПУШКИН

IOGANN BAX
(1685-1750)
ИОГАНН БАХ

1 Oktabr –
Ўқитувчилар ва
мураббийлар куни муносабати

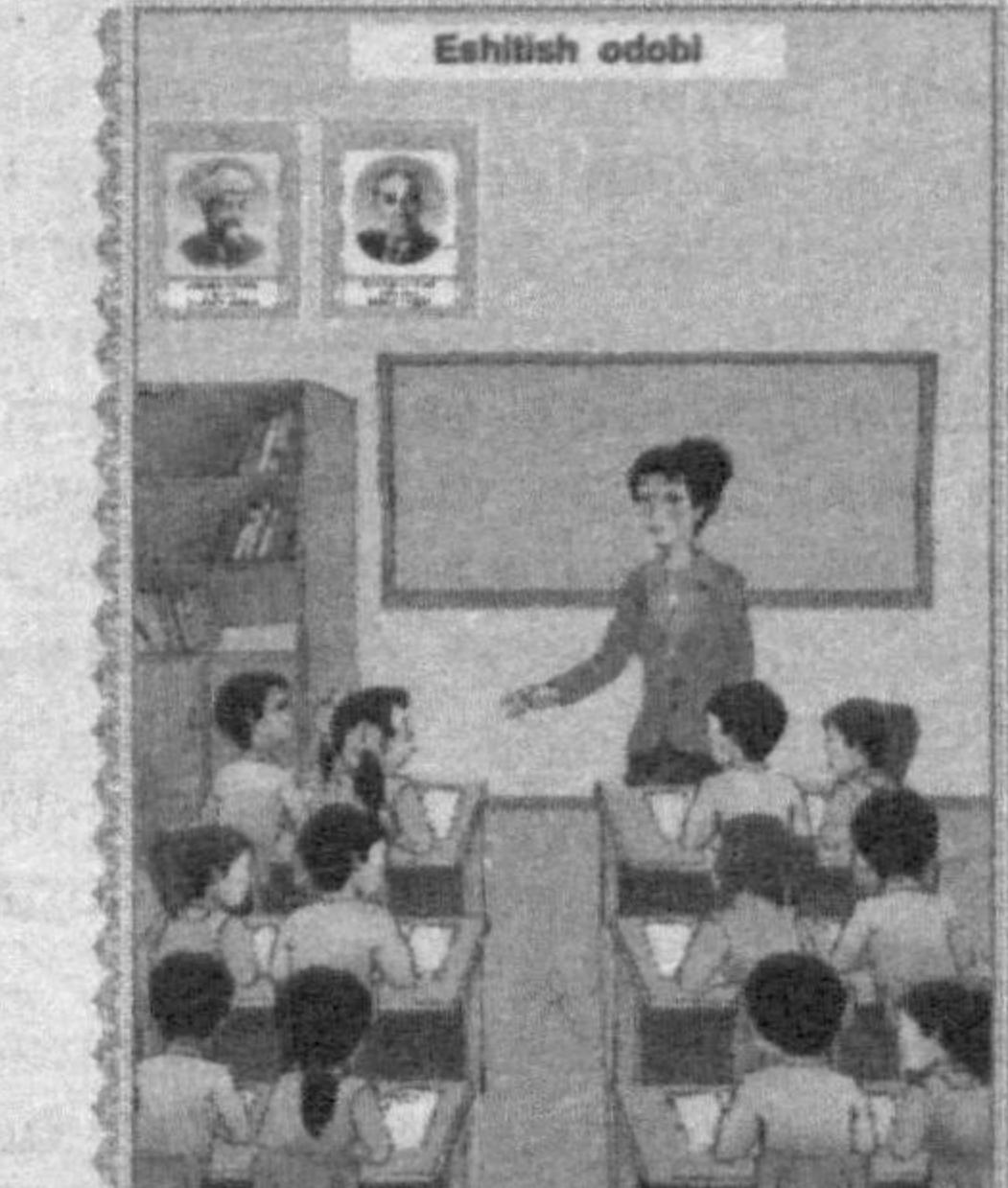
Faafur Gulom nomidagi nashriyot-matbaa ijodiy uyi jamoasi

Сиз, таълим-тарбия фидоийларини

1 октябрь – Ўқитувчилар ва
мураббийлар куни муносабати
билин самимий муборакбод этади!
Шунингдек, “Баркамол авлод иши”
муносабати билан нашрга
тайёрланган бадиий китоблар,
машҳур алломалар, шоир ва
бастакорларнинг расмлари
тўпламлари, турли маънавий-
маърифий, кўргазмали плакатлар
ҳамда мактабгача таълим
тизими учун қогоздан
тайёрланган турли ўйинчоқларни
таклиф этади.

KUZ

Eshitish odobi

Oltin tarvuz
Срібний яблуко

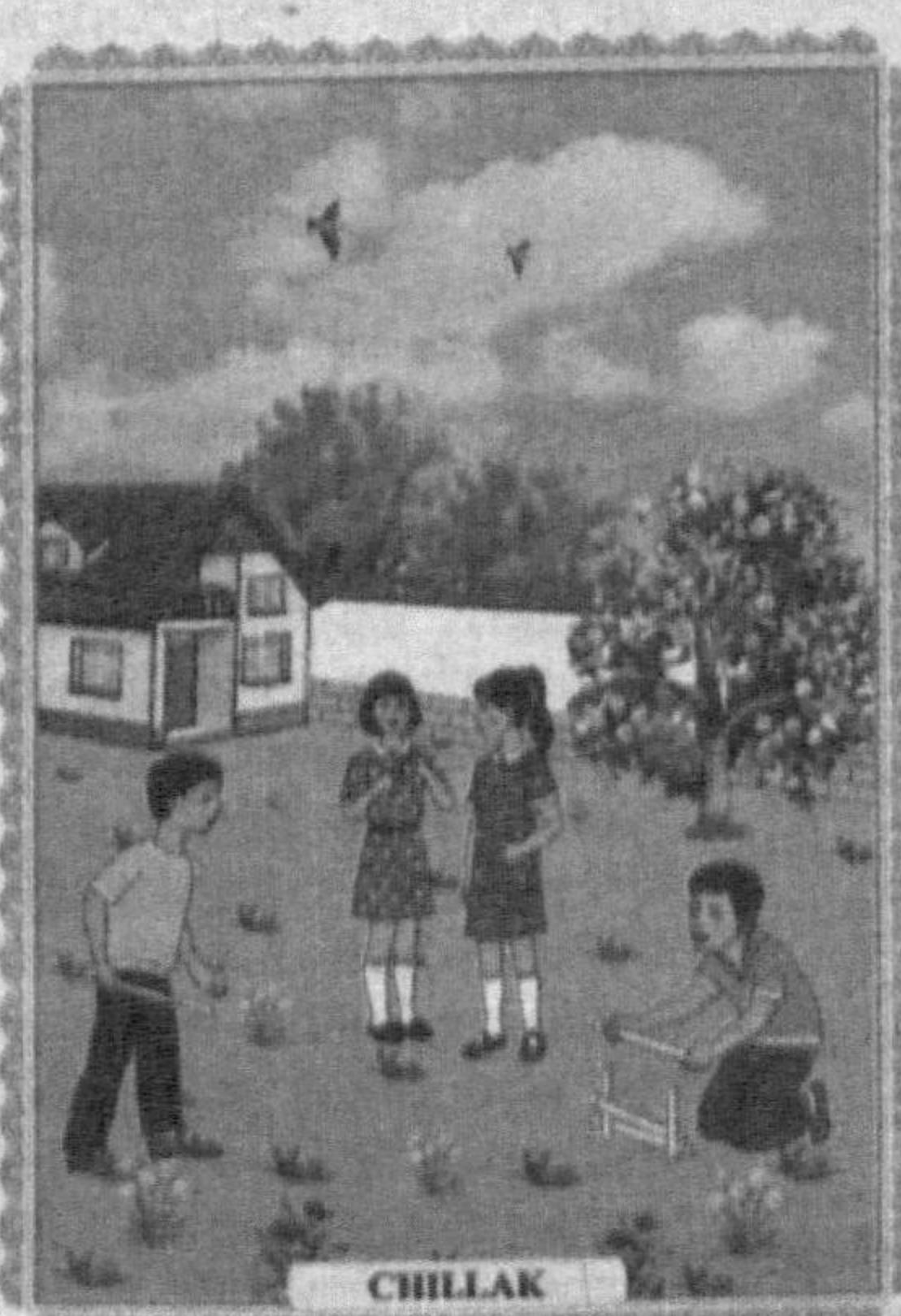

В метро

Манзилимиз: 100128, Тошкент ш.
Шайхонтохур кўчаси, 86-йи.
Мурожсаат учун телефонлар:
(8371) 241-83-29; 241-35-47.
Факс: (8371) 241-82-69.
E-mail: iptdgulom@sarkor.uz
Web: www.iptdgulom.uz

Melomonnevodlik

CHILLAK

ЧИЛЛАК САБОЛ!

Мамлакатимиз ёшларини ўзаро жипслаштируви, бирлаштируви улкан ҳаракатлардан бири бу, шубҳасиз, спортдир. Навқирон авлод вакилларининг ҳар соҳада илгор бўлишлари учун дийеримизда барча шароитлар яратилаётгани, имкониятлар эшиги кенг очилаётгани њеч кимга сир эмас. Мунтазам рашида ташкиллаштирилувчи турли мусобақалар орқали юртимиз эгаларини соғлом ҳаёт тарзига чорлаш, уларни маънан юксалтириш ва том маънода ватанпарвар, элпарвар, оиласпарвар қилиб камол топтириш мақсадида салмоқли ишлар амалга оширилмоқда.

Хусусан, серкүёш ўлкамизнинг ахоли гавжум вилоятларидан бири Андижонда бу борада бажарилаётган ишлар, ижобий ислоҳотлар, албатта, ўз самарасини беради. 1997 йили Булоқбози туманида туғилган Жавохир Садиров бу йил тумандаги 21-умумтаълим мактабининг бошлангич синфларини тамомлаб, Президентимиз ташаббуси билан Андижон шахрида ташкил этилган футбол бўйича ихтисослаштирилган мактаб-интернатга ўқишига кирди. Футболни жон-дилдан севувчи Жавохир футбол мактаб-интернатига киришдаги барча синовлардан муваффақиятили ўтиб, тенгдошлари катори ушбу нуфузли даргоҳнинг биринчи ўкувчи си бўлганлигидан ҳақли равишда фарҳланади.

— Мактаб-интернатимизнинг тантанали очилиш маросими њеч қачон ёдимдан чиқмайди, — деди Жавохир илк таассуротлари билан ўртоқлашаркан. — Чунки ушбу кувончли тадбирда мактаб-интернатга қабул қилинган дастлабки қалдирғоч ўкувчилар номидан сўзга чиқиб, футболсевар ёшлар учун яратилган тўқис шароит, кенг им-

МИРЖАЛОЛ ИЗДОШЛАРИ АНДИЖОНДАН ЧИҚАДИ

кониятлар учун Президентимизга миннатдорчлик билдиридим ҳамда бизга билдирилган катта ишончни оқлашга вайда бердим.

Дарҳақиқат, Андижонда мазкур ихтисослаштирилган футбол мактаб-интернатининг ташкил этилиши нафақат вилоят, балки мамлакатимиз футболи ҳаётида катта воеа бўлди. Мактаб-интернат иқтидорли ёш футболчиларни танлаб олуви чи тайёрловчи маскан

бўлиб, ўз ўрнида спорт таълими вазифасини ҳам бажаради. Мактаб-интернатда умумий ўкувчилар сони 120 нафар бўлиб, ўкувчилар 4 йиллик бошлангич таълимни якунлагач, ўқишини спорт бўйича ўрта мусобақа ўкув юртлашиб давом эттиради. Ҳар йили бу ўкув спорт масканига 24 нафардан иқтидорли ўкувчилар танлов асосида қабул қилинади.

Айни пайтда футбол бўйича ихтиослаштирилган мактаб-интернатдаги моддий-техник база ҳалқаро талаб ва андозалар даражасида. Муҳташам ўкув биноси, кенг ва ёруғ зал, ўқув ва машгулот хоналари, замонавий, барча талабларга жавоб берувчи Зта футбол майдони, 100 нафар ўкувчига мўлжалланган ётоқхона ёш футболчилар хизматида.

Аббос Қаҳхоров Андижон ихтисослаштирилган футбол мактаб-интернатининг энг аълочи, фаол, иқтидорли ўкувчиларидан бири бўлишга астойдил интилишини айтиб ўтди. У ҳам бу масканга ўқишига қабул қилинганидан жуда баҳтиер, албатта.

— Мактаб-интернатимиз очилиш кунида «Пахтакор» футбол клуби қошидаги футбол академияси ёш футболчилари билан ўртоқлик учрашви ўтказдик. Ўйинда хисоб очилмаган бўлса-да, менга мусобақанинг энг яхши ўйинчиси сифатида футбол юлдузлари дастхати туширилган тўп совфа қилинди. Худди чиройли гол ургандек хурсанд бўлиб кетдим. Келгусида Ўзбекистонимизнинг шаънини улуғлайдиган футболни бўлишни орзу қиласман, — деди Аббос.

— Сайдолим уч ўғлимнинг кенжаси,

— деди Андижон шахрида истиқомат қилувчи Қаноатхон Темиридинова. — Уни маҳалламида, мактабида бўлажак футбол юлдузи, дейишади. Чиндан ҳам унда ажойиб иқтидор бор. Сайдолим мусобақа мактаб-интернатда таҳсил олиш учун ўтказилган барча синовлардан яхши ўтди. Бу ерда ўғлим каби футболга қизиқан болалар кўнгликасини, маҳоратини ривожлантириш учун шароит етарли эканлигига ишонч ҳосил қилдик. Бу албатта, истиқолол шарофати туфайлидир. Элу юртнинг шундай қувончли кунлари, тинч осуда ҳаёти бардавом бўлишига сабабчи бўлаётган жонкуяр Президентимизга минг раҳмат. Мана, бу ёғига энди Миржалоллар Андижондан чиқади.

Футбол мактаб-интернати мураббийси Фарҳодбек Қодировнинг таъкидлашича, ўқув-спорт масканида барча машгулотлар жаҳон андозалари даражасида ташкил этиляпти. Жаҳоннинг энг етакчи жамоалари тенденцияга айлантирган замонавий тактикалар аста-секин мазкур илм масканида ҳам жорий этилиши режалаштирилган.

— Мамлакатимиз футболининг энг яхши томонлари, жаҳон футболи ютуклари асосида тузилган дастурлар асосида ўқувчиларга футбол машгулотлари ўтказилади, — деди Ф. Қодиров. — Ўқувчилар назарий ва амалий машгулотлар билан бирга умумтаълим фанлари билан ҳам шуғулланади. Мактаб-интернат раҳбарияти, барча мураббий ва муаллимларнинг максади — битта: Ўзбекистонимиз футболи келажагини таъминлайдиган иқтидорли футболчилар тайёрлашади.

Орифжон СИДДИКОВ,
«Ma'rifat» мухбири

— Мардлик, бағрикенглиқ, ҳалоллик каби хусусиятларни ўзида жамлаган миллий спорт тури — кураш бўйича ўтказиладиган мусобақаларда жаҳон миқёсида эмас, аввало, Ўзбекистонда, хусусан, полвонлар юрти Амударёда голиб бўлиш керак, — деб шогирдларига сабоб беради тумандаги 2-болалар спорт мактаби мураббийси Зулхижжа Худоёрова. — Чунки дийеримиз асрлар давомида тўю тантаналарда полвонларнинг кучи ва салоҳиятини шакллантирган кураш танидир.

Ана шундай эзгу ниятлар билан ёш спортчиларга машгулотлар ўтказаётган мураббийнинг ўз фаолиятини бошлаганига у қадар кўп бўлгани йўқ. Лекин шогирдлари эришган ютуклари ёш устознинг тиришқоклиги ва фидойилигидан далолат беради.

1984 йили Манғит шахрида таваллуд топган Зулхижжанинг оиласида курашга ўзгача меҳр, алоҳида қизиқиши бор эди. Тўйларда кураш тушиб юрадиган отаси ҳамда тоғаси Комил полвон 14 ёшдан кураш тўғрагига қатнай бошлаган Зулхижжанинг спортга бўлган қизиқишини қўллаб-куватлашди.

2000 йили спортчи қиз Нукус шахридаги Олимпия заҳиралари коллежига ўқишига кирди. Бу ерда ўргангандан билимлари, машгулотларда ўзлаштирган кўнгималари уни мусобақаларда аста-секинлик билан голиблиги шоҳсупаси томон бошлади. 2001 йили Буҳоро шахрида ўтказилган Ўзбекистон биринчилигига кураш бўйича олтин медални қўлга киритиб, жаҳон чемпионатига йўлланма олди. Илк фалабалар Зулхижжанинг ўзига нисбатан талабчанилигини янада кучайтиради. 2001 йили Россиянинг Тверь шахрида ўтказилган ёшлар ўртасидаги жаҳон чемпионатида иштирок этиб, бронза медалини қўлга киритич, спортга янада қаттироқ боғланиб кольди.

Спорт йўналишидаги олий ўкув юртида таълим олишини орзу қилиб юрган спортчи қизга ўша йили март ойидаги ўтказилган мамлакат чемпионати айни муддао бўлди. Унда

Зулхижжа ўсмирлар ўртасида 3-уринни эгалаб, Ўзбекистон давлат жисмоний тарбия институти талабалигига имтиёзли радиша қабул қилинди.

— Ният қилган натижаларга эришолмаган пайтимда ота-

Barkamol avlod — mamlakat kelajagi

биринчилигига олтин медаль соҳибаси бўлиб, ўша йилги жаҳон чемпионати иштирокчи сига айланди. Бугун Зулхижжа мазкур мусобақанинг энтиқиши билан эслайди. Негаки, кучиллар баҳсида унга омад кулиб бокди ва спортчи қиз 78 кг. вазн тоифасида жаҳон чемпиони бўлиш баҳтига муяссар бўлди. Эътиборлиси, худди шу йил якунидаги унинг юксак натижалари муносиб баҳосини топиб, ҳалқаро тоифадор спорту устаси мақомини олди.

Устозлик масъулиятли, шу билан бирга машқатлати касб. Унинг масъулиятини елкага олиш учун болаларга, қолаверса, касбига муҳаббат бўлиши керак. Зулхижжада эса олий ўкув юртида таълим олиш

сўнг ёш мутахассис мураббий сифатида Амударё туманидаги 2-болалар ва ўсмирлар спорт мактабида фаолият бошлади.

— Илк мусобақаларда мураббийлик тажрибаси єтишмагани сабабли, шогирдларим маглубиятга учради, — деди Зулхижжа Худоёрова. — Шундан сўнг «Мен ҳам бошқа мураббийлар каби бўла оламанку. Шогирдларим бошқалардан кам бўлмайди, — деган қатъий ният билан машгулотларга жиддий қарай бошладим.

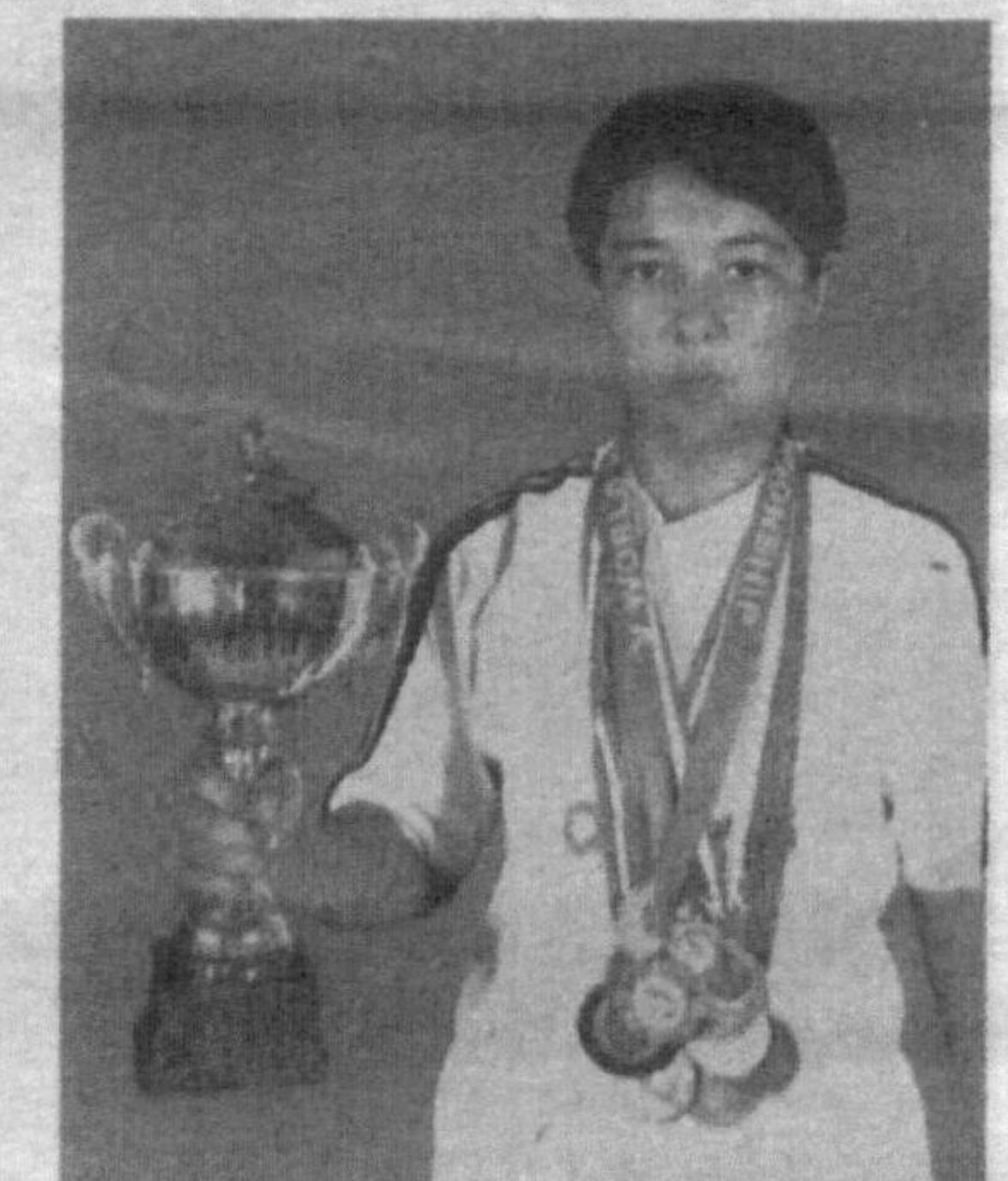
Амударёлик полвон қизнинг ҳаракатлари бесамар кетмади. 2009 йили ўтказилган Ўзбекистон очиқ биринчилигига 2та кумуш, 2та бронза медаль билан қайтган шогирдлари ёш мураббийнинг кўнглини

икки йиллик тажрибага эга мураббий учун жуда катта натижа эканини алоҳида таъкидлаш зарур.

— Хозиргидан ҳам юкори натижаларга эришишга ҳаракат қилмоқдамиш, — деди З.Худоёрова. — Шогирдларимга қараб гоҳида орзуларим ҳам кўпайиб кетаётгандай туюлади. Ота-онам шогирдларим мусобақаларда голиб бўлса, мен билан қандай гурурланган бўлса, улар билан ҳам шундай фахрланиб, галабаларидан кувониб ўтиради. Мана шу пайтда мураббийлик — устозликнинг нақадар юксак баҳт эканини дилдан ҳис қиласман, барча машқатларни унташади.

Барчиной мисол шижаотли, кўнглига курашнинг олижоноблиги мардлигини ютирган ҳаракамонимизнинг машгулотлардаги ўзига хос услублари, фаолиятига фидойилик билан ёндашишининг гувохи бўлдик. Ҳар бир мураббийнинг кувончи — шогирдларининг камоли бўлганидай айни кунда бир неча тарбияланувчиларни турли мусобақаларга тайёрлаётган мураббийнинг шогирдларига бундан-да баланд парвозлар тилаймиз.

Санобар ЖУМАНОВА,
«Ma'rifat» мухбири

ИБРАТ — ТАРБИЯ АСОСИ

онам менга кўмакчи бўлишиди. Дадам «Канча маглубиятга учрасанг ҳам, тинимсиз меҳнат қиласанг, кун келиб албатта, голиб бўласан», дейишади. Шу боис, ҳар бир машгулот ва мусобақа олдидан њеч қачон машқатларни ташлаб қўймаслигим кераклиги ёдимда туради.

Ана шундай ният билан ҳаракат қилувчи Зулхижжа 2003 йили самбо бўйича Ўзбекистон биринчилигига 2-уринни эгалаб, Осиё чемпионатида иштирок этиш хуқукини қўлга киритиди. Тошкентда ўтказилган Осиё биринчилигига эса бронза медалига эга бўлди. Булар ҳали ҳаммаси эмас эди. 2005 йили кураш бўйича ўтказилган Ўзбекистон

мобайнида мураббийлик касбига меҳр ўйонди.

— Институтда ўқиб юрган пайтимда Ўзбекистонда хизмат кўрсатган мураббий Омон Тоймуродовга ҳавас қиласангман. Менинг жаҳон чемпиони бўлишида ҳам унинг муносиб улушки бор. Не ажабки, бугун ўзим ҳам устозим каби мураббийман, — деди З.Худоёрова.

Навбатдаги йилларда олий ўкув юртининг магистратура босқичида таълим олиш мобайнида ҳам мусобақаларда иштирок этишдан чарчамаган спорти 2007 йили Олмаота шахрида белбоғли кураш бўйича ўтказилган Осиё чемпионатида мутлақ вазндан учинчи ўринни эгаллади. Шундан

кувончга тўлдириди. Сўнг Буҳорада ўтказилган ёшлар ўртасида гилемчаликни ўзбекистон чемпионатида мазкур спорт мактаби ўкувчилари 2та олтин ва 2та кумуш медалга эга бўлди.

— Бугун З.Худоёрованинг самарали меҳнати мактаб жамоаси ичада ҳам эътироф этилоқда, — деди мазкур спорт мактабининг директори Чаршам Тажимуродов. — Ёш спорти-қизларимизнинг эришаётган ютукларида ўзига хос мусобақатларни мечнати мужассам, десак хато бўлмайди.

Эътиборлиси, эндиғина 26 ёшга кирган Зулхижжа Худоёрованинг ҳозирги кунда иккя карра мамлакат чемпиони бўлган ўкувчилари ҳам бор. Бу

АЖДОДЛАР ИБРАТИ – КАМОЛОТ ТАМАЛ ТОШИ

Дизайнер: Мариям Абдусаломова
Художник: Азим Абдусаломов
Компьютерный дизайн: Азим Абдусаломов
Макет: Азим Абдусаломов
Фото: Азим Абдусаломов
Логотип: Азим Абдусаломов
Адрес: Узбекистан, г. Ташкент, ул. Абдусаломова, 100
Телефон: +998 71 222 22 22
Электронная почта: info@azim.uz

МУТАФАККИРЛАР

ДАВЛАТ АВЛОД НИЗАМ
ДАВЛАТ ДАСТУРИ АСОСИЯСИ

Баркамол авлод иили»
Давлат дастури доирасида
Имом Бухорий халқаро мар-
кази ва «Тафаккур» нашрий-
тинг кўшма лойиҳаси асо-
сида чоп этилиб, кенг жамоатчиликка тақдим этилган
«Мутафаккирлар» илмий-оммабоп рисолалар туркуми ҳуд-
ди шу мақсадда олиб борилган амалий ишлардан бири
бўлди.

Юртимизда байрам шукухи кезиб юрган кунларда
Алишер Навоий номидаги Ўзбекистон Миллий кутубхона-
нашбу рисолалар тўпламининг тақдимот маросими
уюштирилиб, унга республикамизда кўзга кўринган
тарихшунос ва диншунос олимлар, адабиётшунослар,
ОАВ ходимлари таклиф этилди.

Тадбирда сўзга чиқсанлар мазкур рисолалар ўқувчи-
ларнинг дунё тамаддунига ўзининг залворли ҳиссасини
кўшган комусий олимларимиз, диний ва дунёвий илмда
мутафаккир дарајасига кўтариғлан ота-боболаримиз
ҳакида янада кенгроқ тушунчага эга бўлиши ва маънавий
камолот йўлида улардан ибрат олишга ундаши билан
кatta хизмат қилахагини таъкидладилар. Шунингдек,
булоқ тафаккур соҳибларининг асарларидан сай-
ланмалар нашр этиш, уларни чет тилларига таржима
қилиш, электрон шаклини глобал тармоқка жойлаш, тури
таълим муассасалари, ташкилот ва маҳаллаларда му-
аллифлар билан ўқувчилар ўртасида учрашувларни таш-
киллаштириш ҳамда ОАВда тарғибот-ташвиқотини таъ-
минлаш таклифи ўртага ташланди.

Дилшод КАРИМОВ,
“Ma'rifat” мухбири

ЭҲТИРОМИМИЗ СИЗГА, УСТОЗЛАР!

Абдуллоҳ РАСУЛОВ,
каратэ бўйича Осиё чемпионати голиби,
қора белбоғ соҳиби

— Хар бир инсон учун энг азиз кишилар куршовида бўлиш ҳакиқий баҳт саналади. Чинакам баҳт ҳакида сўз кетганда ота-она, акаука, яқин дўстлар каторида энг улуг зот — устозларни ҳам санамасдан иложимиз йўқ. Мактаб даврида синф раҳбаримиз Гавҳар опа Нишонованинг айrim холларда қаттиқўлларидан авваллари хафа бўлардим. Кейин-кейин уларнинг қалблари меҳнурига тўла эканини англаб еттанман. Аслида мана шу койиш оптида ҳам пок қалб, эзгу мақсад, «болам, фарзандим» деб жон куйдириш ва қайнок меҳн бор эканини ёшлиқ қилиб вақтида пайқамаган эканман. Биз ўқувчиларидан фақат яхшилик кутишини, ёмон иллатлардан холи, ақли, яхши хулқли ва қобил фарзанд бўлишимизни истаб куйиб-ёнишларини улғайғаним сари кўпроқ тушуниб етаялман.

Шунингдек, оналарча меҳн кўрсатадиган, эришган ҳар қандай ютуқларимиздан ўзида йўқ хурсанд бўладиган, биз фарзандларига фақат яхшиликни соғинадиган, келажагимиз тўғрисида айrim холларда ўзимиздан-да кўпроқ қайгурладиган устоз-мураббийларимизнинг касблари нақадар оғир ва машакатли, залворли ва масъулиятли эканини билдим.

1 октябр — Ўқитувчи ва мураббийлар куни умум-
халқ байрами муносабати билан барча устозларни, жумладан,
спорчни мураббийларимни ҳам чин қалбимдан табриклиб қоламан.

Газетанинг навбатдаги сони 2010 йил
6 октябр, чоршанба куни чиқади.

Bayramingiz muborak, aziz ustozlar!

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ИҚТИСОДИЁТ УНИВЕРСИТЕТИ

Мамлакатимиз
иқтисодий
салоҳиятини
юксалтириш йўлида
мехнат қилаётган
иқтисодчи олимлар ҳамда
ёш авлодни миллий
истиклол гояси руҳида
тарбиялаётган
барча устозларни
«Ўқитувчилар ва
мураббийлар куни»
умумхалқ байрами
билин табриклаймиз!

Барчага тинчлик-
хотиржамлик, оилавий
баҳт-саодат
тилаб қоламиз!

АЙЁМИНГИЗ МУБОРАК
БЎЛСИН, АЗИЗЛАР!

«ELXOLDING»

штатий ишлаб чиқариш бирлашмаси

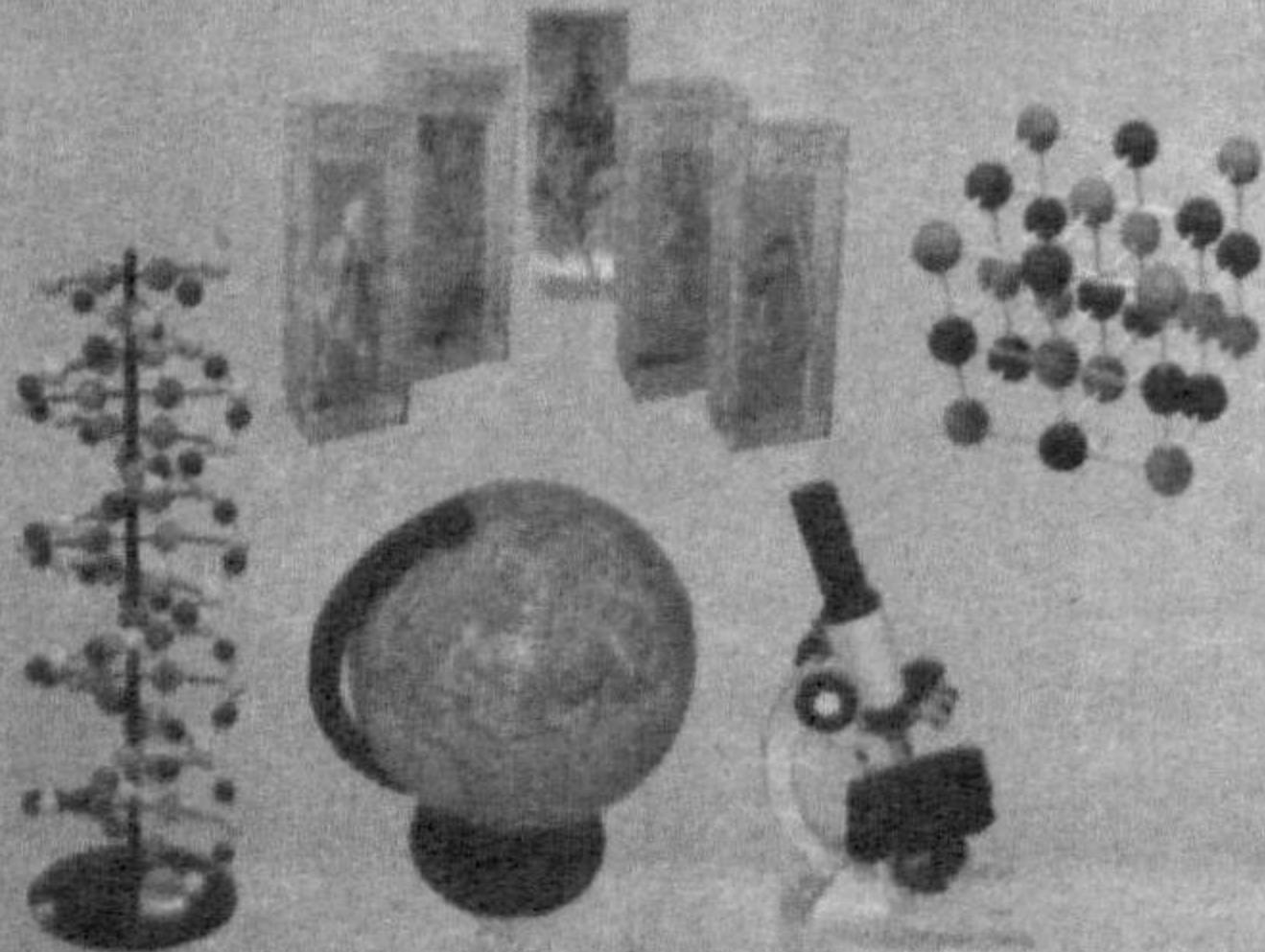
Таълим тизимида самарали меҳнат қилаётган барча устоз ва мураббийларни

1 октябрь – “ЎҚИТУВЧИЛАР ВА МУРАББИЙЛАР КУНИ”

билин чин қалдан табриклайди.

Барчангизга узоқ умр, сиҳат-саломатлик, баркамол авлодни тарбиялашдек шарафли ва сермашаққат ишларингизда улкан зафарлар тилаймиз.

*Сиз азизларга энг эзгу тилакларимизни йўллар эканмиз,
тинчлик-хотиржамликдек улуғ неъмат юртимизда доимо барқарор
бўлишини тилаб қоламиз. Мамлакатимиз тараққиёти йўлидали
улуғвор ишларда барчага омад ва зафарлар ёр бўлсин!*

Бизнинг
манзил:

Самарқанд шаҳри,
Гагарин кўч., 36

Телефонлар:
+998 66 2342272
+998 66 2342513

«ЎЗБЕКИСТОН ПОЧТАСИ»

очиқ акциядорлик жамияти

Муҳтарам ўқитувчи ва
мураббийлар!

Барчангизни байрам
билин табриклар
эканмиз, баркамол
авлодни тарбиялаш
йўлидаги сермашаққат
меҳнат фаолиятингизга
омад ва зафарлар
тилаб қоламиз.

Республикамиз ва дунёнинг
барча давлатларига
Сизнинг почта
жўнатмаларингизни тез ва
ўз вақтида етказиб берамиз!

Почта алоқаси хизматидан фойдаланинг!

Телефон: (99871) 233-57-47, Факс: (99871) 236-09-21, E-mail: oao@post.uz, веб-сайт: www.pochta.uz

ЙИЛНИНГ ЭНГ ЯХШИИ ФАН ЎҚИТГУВЧИЛАРИ

Машрабхон УМАРОВА,
Тошкент шаҳридаги
144-мактаб бошлангич
таълим ўқитувчisi.

Бибисора ҲАСАНОВА,
Тошкент шаҳридаги 118-мактабнинг тарих фани ўқитувчisi,
«Йилинг энг яхши педагоги».

Гулноза НУРМАТОВА,
Тошкент шаҳридаги
288-мактабнинг она тили
ва адабиёт фани муаллими.

Роза ТУРМУҲАММЕДОВА,
Учтепа туманидаги
203-мактабнинг рус тили ва
адабиёти фани ўқитувчisi.

Хушруд БОКНИЕВ,
Шаҳрисабз туманидаги
34-мактабнинг Иқтисодий
билим асослари фани ўқитувчisi.

Зоя ЮЛАЙ,
Фарғона шаҳридаги
40-мактабнинг математика
фани ўқитувчisi.

2011-YIL TAQVIMI															
YANVAR					FEVRAL					MART					
Du	3	10	17	24	31	Du	7	14	21	28	Du	7	14	21	28
Se	4	11	18	25		Se	1	8	15	22	Se	1	8	15	22
Ch	5	12	19	26		Ch	2	9	16	23	Ch	2	9	16	23
Pa	6	13	20	27		Pa	3	10	17	24	Pa	3	10	17	24
Ju	7	14	21	28		Ju	4	11	18	25	Ju	4	11	18	25
Sh	1	8	15	22	29	Sh	5	12	19	26	Sh	5	12	19	26
Ya	2	9	16	23	30	Ya	6	13	20	27	Ya	6	13	20	27
APREL					MAY					IYUN					
Du	4	11	18	25	Du	2	9	16	23	Du	6	13	20	27	
Se	5	12	19	26	Se	3	10	17	24	Se	7	14	21	28	
Ch	6	13	20	27	Ch	4	11	18	25	Ch	1	8	15	22	
Pa	7	14	21	28	Pa	5	12	19	26	Pa	2	9	16	23	
Ju	1	8	15	22	Ju	6	13	20	27	Ju	3	10	17	24	
Sh	2	9	16	23	Sh	7	14	21	28	Sh	4	11	18	25	
Ya	3	10	17	24	Ya	1	8	15	22	Ya	5	12	19	26	
IYUL					AVGUST					SENABR					
Du	4	11	18	25	Du	1	8	15	22	Du	5	12	19	26	
Se	5	12	19	26	Se	2	9	16	23	Se	6	13	20	27	
Ch	6	13	20	27	Ch	3	10	17	24	Ch	7	14	21	28	
Pa	7	14	21	28	Pa	4	11	18	25	Pa	1	8	15	22	
Ju	1	8	15	22	Ju	5	12	19	26	Ju	2	9	16	23	
Sh	2	9	16	23	Sh	6	13	20	27	Sh	3	10	17	24	
Ya	3	10	17	24	Ya	7	14	21	28	Ya	4	11	18	25	
OKTABR					NOYABR					DEKABR					
Du	3	10	17	24	Du	7	14	21	28	Du	5	12	19	26	
Se	4	11	18	25	Se	1	8	15	22	Se	6	13	20	27	
Ch	5	12	19	26	Ch	2	9	16	23	Ch	7	14	21	28	
Pa	6	13	20	27	Pa	3	10	17	24	Pa	1	8	15	22	
Ju	7	14	21	28	Ju	4	11	18	25	Ju	2	9	16	23	
Sh	1	8	15	22	Sh	5	12	19	26	Sh	3	10	17	24	
Ya	2	9	16	23	Ya	6	13	20	27	Ya	4	11	18	25	

Ma'rifat

Узбекистон
УЗБЕКИСТАНА

газеталарига 2011 йил учун обуна бўлинг!
Обуна индекси:

Якка обуначилар учун — 149
Ташкилотлар учун — 150

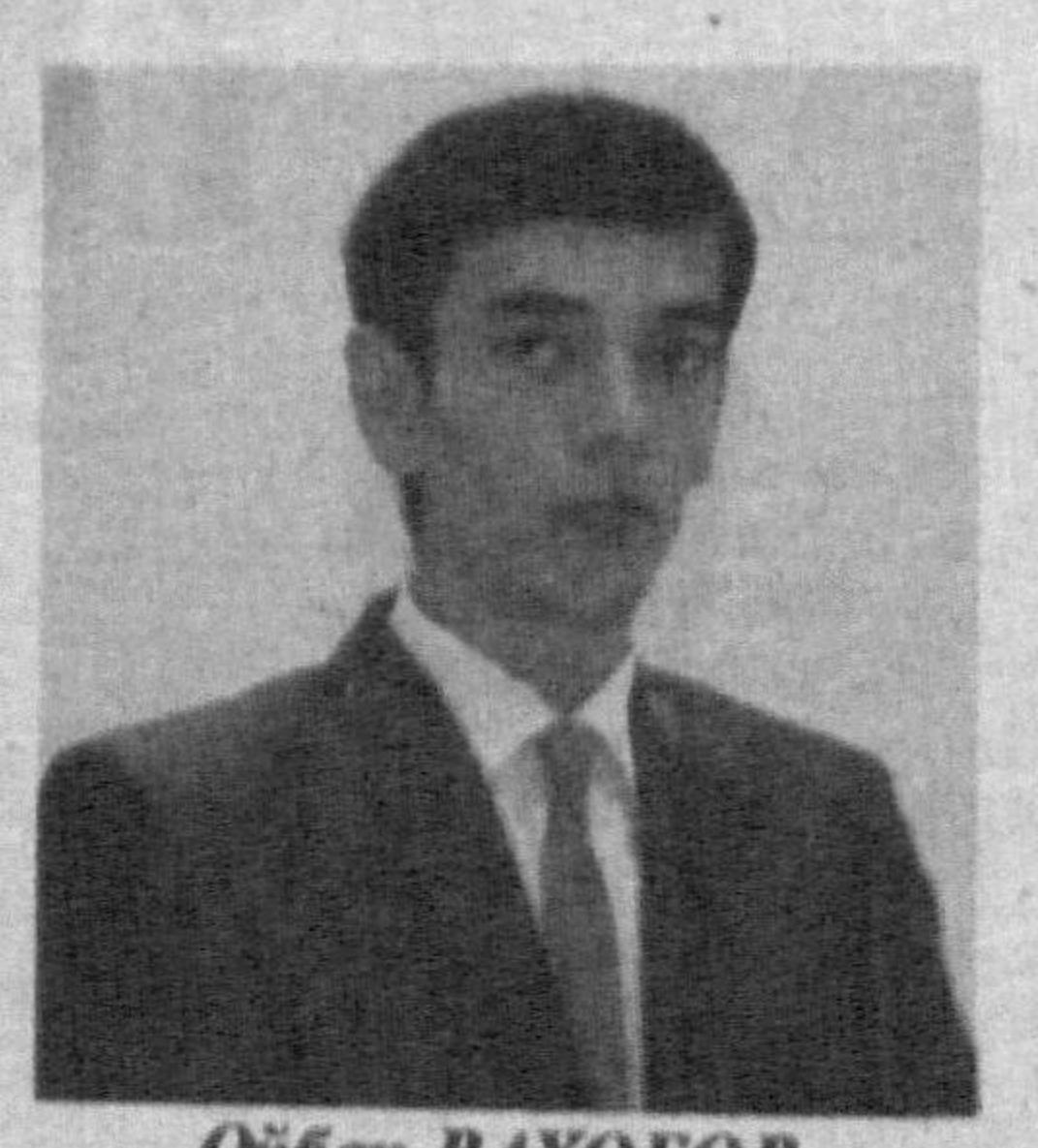
Якка обуначилар учун — 216
Ташкилотлар учун — 217

Барина МУХТОРОВА,
Андижон туманидаги
45-мактабнинг бишология
фани ўқитувчisi.

Феруза ЭРКҰЛОВА,
Мингбулоқ туманидаги
15-мактабнинг инглиз
тили фани ўқитувчisi.

Ойбек ВАҲОБОВ,
Тошкент туманидаги
9-мактабнинг чизмачилик
фани ўқитувчisi.

Зиёда ИЗМУРОДОВА,
Сергели туманидаги 300-далат
ихтинослаштирилган мактабнинг
муsicha фани ўқитувчisi.

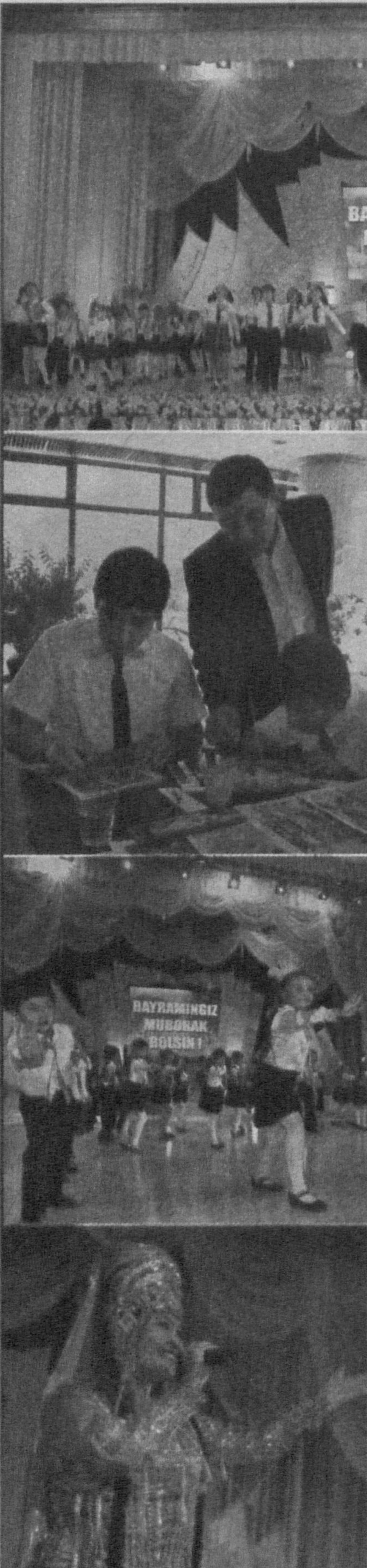
Шахназа МУҲАММЕДОВА,
Тошкент шаҳридаги
240-мактабнинг география
фани ўқитувчisi.

Зоя ЮЛАЙ,
Фарғона шаҳридаги
40-мактабнинг математика
фани ўқитувчisi.

Гулноза НУРМАТОВА,
Тошкент шаҳридаги
288-мактабнинг она тили
ва адабиёт фани муаллими.

ЭНГ УЛУФ ВА ШАРАФЛИ КАСБ ЭГАЛАРИГА ЭХТИРОМ

(Давоми. Боши 4-бетда.)

...Байрам куй-күшиклари давом этади.

Байрам шодиёналари давом этадиган бир паллада, устоз-мураббийларнинг хурсандчилигига шерик бўлиш мақсадида уларни сухбатга чорладик:

**Мохира Абдураҳмонова,
Оҳангарон шаҳридаги 5-умумтаълим мактаби она тили ва адибиёт фани ўқитувчisi:**

— Тинч ва осойишта мамлакатнинг байрамлари ҳам ўзгача. Икки кун муқаддам Оҳангарон шаҳридаги мактабгача ва умумтаълим мусассаларида меҳнат қилаётган 750 нафар ўқитувчи мураббийнинг тахминан 50 нафарига маҳаллий ҳокимият томонидан эсдалик совфалири топширилди. Ҳар ўкув йилининг дастлабки ойларида нишонланадиган касб байрамимизда бизга билдириладиган қутлов ва тилаклар оддий ўқитувчи сифатида ўз ишимга нисбатан меҳр-муҳаббатимни юз карра оширади.

Юнус Турсунов, Сурхондарё вилояти Жарқўргон туманидаги 5-болалар мусиқа ва санъат мактаби раҳбари:

— Қишлоқ ёшлирига нисбатан кўрсатилаётган эътибор ва ғамхўрликни мен фаолият юритаётган мусиқа ва санъат мактаби мисолида ҳам кўриш мумкин. Бу ерда 95 нафар ўкувчи 6 йўналиш бўйича ўз

истеъодини ривожлантириш имкониятига эга. Ўтган икки йил мобайнida мактабимизга 9 миллион сўмлик янги мусиқа асбоб-ускунлари келтирилди. Ота-оналар маблаги ҳисобидан бир неча кўринишда сахна лиbosлари тайёрланди.

Алёр янграйди. Қалбда эртанги кунингга ишонч мустаҳкам. Бу туйгулар шу куни барчага ҳамроҳ бўлди.

Тадбирда Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлис Қонунчилик палатаси Спикери Д. Тошмуҳамедова, Ўзбекистон Республикаси Бозавизири Ш. Мирзиёев, Тошкент шаҳар хокими А. Тўхтаев иштирок этди.

Пойтахтимизда бошланган умумхалқ байрами тантаналари вилоятлар, туман ва шаҳарлардаги таълим даргоҳларида, маданият саройларида, қишлоқ ва овулларда, оиласларда давом этади. Устозлар шаънига айтиладиган тилакларнинг адоги йўқ, мактаб деб атalgan илоҳий ва кудратли масканда ёш авлод таълим-тарбиясига ҳаётини бағищалаган инсон ҳар қандай юксакликка муносиб.

**Хулкар ТЎЙМАНОВА,
«Ma'rifat» мухбири**

Суратларда: «Туркистон» саройида бўлиб ўтган байрам тантанасидан лавҳалар акс этган.

Бурҳон РИЗОҚУЛОВ
ва Владимир ГРАНКИН
олган суратлар.

Ma'rifat

**TA'SIS
ETUVCHILAR:**

O'zbekiston Xalq ta'limi vazirligi, O'zbekiston Oliy ya o'rta maxsus ta'lim vazirligi, O'zbekiston Ta'lim va fan xodimlari kasaba uyushmasi Markaziy Kengashlari.

Bosh muharrir:
Abdusamat RAHIMOV

Tahrir hay'ati: Jumanazar BEK-NAZAROV, Baxtiyor DONIYOROV, Bahodir JOVLIYEV (bosh muharrirning birinchi o'rinnbosari), Akmal ISLOMOV (mas'ul kotib), Mahmuda MURZAYEVA, Husan NISHONOV (bosh muharrir o'rinnbosari), Ulug'bek TOSHKENBOYEV, Nurjan USMONOV (bosh muharrir o'rinnbosari, "Учитель Узбекистана"), Aleksey CHUKARIN (mas'ul kotib, "Учитель Узбекистана"), Sa'dulla HAKIMOY

Gazeta
O'zbekiston Matbuot va axborot agentligida № 0067 raqam bilan ro'yxatga olingan.

INDEKS: 149, 150. G-822.
Tiraji 27881.
Hajmi 4 bosma taboq.
Ofset usulida bosingan, qog'oz bichimi A-3.

Navbatchi muharrir:
Nargiza IBROHIMOVA.

«Ma'rifat»dan materiallarni ko'chirib bosish tahriri yeti
ruxsati bilan amalga oshirilishi shart. Tahririyaiga yuborilgan
materiallar mualifiga qaytarilmaydi.
© belgisi ostida reklama materiallari beriladi.

MANZILIMIZ: 100083, Toshkent,
Matbuotchilar ko'chasi, 32.

E-mail: info@marifat.uz
Web-site: www.marifat.uz

TELEFONLAR: mas'ul kotib — 233-99-15, umumiy o'rta
va maktabgacha ta'lim yangiliklari bo'limi — 236-53-16, fan,
oliy va o'rta maxsus, kasb-hunar ta'limi yangiliklari bo'limi
— 236-54-03, adabiyot, madaniyat, kasaba uyushmalari hayoti
yangiliklari bo'limi — 236-54-69, ma'naviyat va muktabdan
tashqari ta'lim yangiliklari bo'limi — 236-54-23, siyosat,
xalqaro hayot va sport yangiliklari bo'limi — 236-55-58,
reklama va marketing bo'limi — 233-42-92(faks), 236-54-17.

Bahosi sotuvda
erkin narxda

Dizaynerlar
Liliya BINASHEVA,
Malohat TOSHOVA.

«Sharq» nashriyot-matbaa
aksionerlik kompaniyasi
bosmaxonasi.

Korxona manzili: «Buyuk Turon»
ko'chasi, 41-uy

Bosishga topshirish
vaqtli — 21.00.
Topshirildi — 23.00
Yu'sa akunni — 21.30